

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

A graphic design consisting of two red squares on the left and a larger blue square on the right. The blue square contains the title text in white.

Nacionalni program reformi 2019.

TRAVANJ, 2019.

Sadržaj

SADRŽAJ	1
PREDGOVOR	1
1. UVOD	2
2. MAKROEKONOMSKA PERSPEKTIVA	6
3. NAPREDAK U PROVEDBI PREPORUKA VIJEĆA EU	8
4. GLAVNI CILJEVI, REFORMSKI PRIORITETI I MJERE EKONOMSKE POLITIKE	26
4.1. JACANJE KONKURENTNOSTI GOSPODARSTVA	26
4.1.1. <i>Unaprjeđenje poslovnog okruženja</i>	26
4.1.2. <i>Rast investicija</i>	30
4.1.3. <i>Poboljšanje upravljanja i raspolaganja državnom imovinom</i>	31
4.1.4. <i>Unaprjeđenje javne uprave</i>	33
4.1.5. <i>Poboljšanje učinkovitosti pravosudnog sustava</i>	38
4.2. POVEZIVANJE OBRAZOVANJA S TRŽIŠTEM RADA	40
4.2.1. <i>Obrazovanje u skladu s potrebama tržišta rada</i>	40
4.3. ODRŽIVOST JAVNIH FINACIJA	44
4.3.1. <i>Unaprjeđenje fiskalnog okvira i fiskalne discipline</i>	44
4.3.2. <i>Poticanje demografske obnove</i>	46
4.3.3. <i>Unaprjeđenje sustava socijalne skrbi</i>	47
4.3.4. <i>Osiguranje financijske stabilnosti, održivosti i kvalitete zdravstvenog sustava</i>	49
5. MJERE ZA POSTIZANJE CILJEVA STRATEGIJE EUROPA 2020.	53
5.1. ZAPOŠLJAVANJE	54
5.2. ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ	55
5.3. KLIMATSKE PROMJENE I ENERGETSKA ODRŽIVOST	58
5.4. OBRAZOVANJE	62
5.5. SMANJENJE SIROMAŠTVA I SOCIJALNE ISKLUČENOSTI	63
6. UPORABA EUROPSKIH STRUKTURNIH I INVESTICIJSKIH FONDOVA	68
6.1. NAPREDAK U POVEĆANJU UČINKOVITOSTI KORIŠTENJA SREDSTAVA ESIF -A	68
6.2. DOPRINOS INICIJATIVAMA EU-A I PROVEDBI REFORMI	71
7. INSTITUCIJSKA PITANJA I UKLJUČENOST DIONIKA	75
PRILOG 1: GLAVNI CILJEVI, REFORMSKI PRIORITETI I MJERE EKONOMSKE POLITIKE	77
PRILOG 2.: MJERE ZA POSTIZANJE CILJEVA STRATEGIJE EUROPA 2020.	103

Popis tablica

Tablica 1: Makroekonomski okvir za razdoblje 2019. - 2022.....	6
Tablica 2: Provedene mjere administrativnog rasterećenja gospodarstva u 2018.	18
Tablica 3: Provedene mjere olakšavanja poslovanja poduzetnika u 2018. i prvom tromjesečju 2019.	20
Tablica 4: Provedene mjere liberalizacije tržišta usluga u 2018.	22
Tablica 5: Napredak u postizanju nacionalnih ciljeva u vezi sa strategijom Europa 2020.	53
Tablica 6: Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja u 2018.	54
Tablica 7: Podaci o uporabi energije iz obnovljivih izvora za 2013. - 2017.....	60
Tablica 8: Inicijative EU-a podržane sredstvima iz fondova EU-a za RH	71
Tablica 9: Iskorištenost centraliziranih instrumenata EU-a u RH.....	72
Tablica 10: Reformske mjere podržane iz fondova EU-a.....	72

Popis kratica

APIS IT	Agencija za podršku informacijskim sustavima i informacijskim tehnologijama d.o.o.
CARNET	Hrvatska akademska i istraživačka mreža
CERP	Centar za restrukturiranje i prodaju
DGU	Državna geodetska uprava
DP	Državni proračun
DZS	Državni zavod za statistiku
EFRR	Europski fond za regionalni razvoj
EK	Europska komisija
ESF	Europski socijalni fond
ESIF	Europski strukturni i investicijski fondovi
EU	Europska unija
FINA	Financijska agencija
FZOEU	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
HAKOM	Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti
HKO	Hrvatski kvalifikacijski okvir
HROTE	Hrvatski operator tržišta energije d.o.o.
HRZZ	Hrvatska zaklada za znanost
HZJZ	Hrvatski zavod za javno zdravstvo
HZMO	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
HZZ	Hrvatski zavod za zapošljavanje
HZZO	Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
JLP(R)S	Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
JLS	Jedinice lokalne samouprave
MDI	Ministarstvo državne imovine
MDOMSP	Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku
MF	Ministarstvo financija
MGIPU	Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja
MINGPO	Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta
MMPI	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
MPOLJ	Ministarstvo poljoprivrede
MRMS	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
MRRFEU	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
MU	Ministarstvo uprave
MZ	Ministarstvo zdravstva
MZO	Ministarstvo znanosti i obrazovanja
MZOE	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
NN	Narodne novine
NPR	Nacionalni program reformi
OIV	Odašiljači i veze d.o.o.
OPKK	Operativni program „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“
OPPR	Operativni program za pomorstvo i ribarstvo
OPULJP	Operativni program „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“
PRR	Program ruralnog razvoja 2014.-2020.
RH	Republika Hrvatska
SDURDD	Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva
SDUSJN	Središnji državni ured za središnju javnu nabavu
TDU	Tijela državne uprave

Predgovor

Nacionalni program reformi (NPR) dokument je kojim se definiraju prioriteti i mjere ekonomske politike i mjere za postizanje ciljeva strategije Europa 2020. koje će Republika Hrvatska (RH) provoditi u narednih 12 do 18 mjeseci, a donosi se u sklopu Europskog semestra.

Europski semestar ciklus je koordinacije ekonomske i fiskalne politike unutar Europske unije (EU) u okviru kojeg države članice usklađuju svoje politike s ekonomskom politikom definiranom na razini EU-a. Sudjelovanje u Europskom semestru obveza je svake države članice EU-a, a RH punopravno sudjeluje u procesu Europskog semestra od 2014. godine.

Ovogodišnji ciklus Europskog semestra započeo je u studenom 2018. objavom tri ključna dokumenta: Godišnjeg pregleda rasta, Izvješća o mehanizmu upozoravanja i Izvješća o zapošljavanju. Izvješćem o mehanizmu upozoravanja određeno je kako će se za RH, (zajedno s još 12 država članica EU-a) provesti dubinska analiza te su nalazi dubinske analize objavljeni u sklopu Izvješća za Hrvatsku od 27. veljače 2019. godine. U Izvješću za Hrvatsku potvrđen je napredak u provođenju strukturnih reformi. Zabilježen je napredak u provedbi svih četiriju specifičnih preporuka Vijeća EU-a u odnosu na prošlu godinu i, još važnije, ustanovljeno je da RH više ne bilježi prekomjerne makroekonomske neravnoteže u kojima se nalazila još od 2014., zbog čega se više ne nalazi u preventivnom mehanizmu postupka u slučaju makroekonomskih neravnoteža. Gospodarski rast zasnovan je na domaćoj potražnji te na naročito snažnoj osobnoj potrošnji, a neizvjesnosti koje su bile povezane s restrukturiranjem Agrokora sada su u velikoj mjeri otklonjene. Nadalje, javni dug nastavio se smanjivati kao rezultat razborite fiskalne politike i dinamičnog rasta bruto domaćeg proizvoda (BDP). Predviđa se stopa rasta od 2,5 % BDP-a u 2019. te 2,4 % u 2020. i 2,3 % BDP-a u 2021. i 2022. godini.

Iako se očekuje povećanje konvergencije prema EU prosjeku u srednjoročnom razdoblju od tri godine, izgledi RH za nužnim ubrzanjem ekonomskog rasta, a time i povećanjem potencijalnog rasta BDP-a, ovise o dinamici provođenja strukturnih reformi. Strateški pristup provođenju strukturnih reformi i rješavanju makroekonomskih neravnoteža poduzimat će se zajedno s komplementarnim aktivnostima u procesu pristupanja Europskom tečajnom mehanizmu II, prvom formalnom koraku prema uvođenju zajedničke europske valute, što je jedan od prioriteta Vlade.

Vezano za ciljeve strategije Europa 2020. – Europska strategija za pametan, održiv i uključiv rast, RH je na putu ostvarenja ciljeva, ili ih je već postigla, u energetske učinkovitosti, korištenju obnovljivih izvora energije, smanjenju ranog napuštanja obrazovanja, smanjenju siromaštva i socijalne isključenosti.

Izradu NPR-a koordinirala je Međuresorna radna skupina za Europski semestar, sukladno Odluci o koordinaciji aktivnosti unutar okvira za gospodarsko upravljanje Europske unije¹, u suradnji s ostalim ključnim partnerima u procesu strateškog planiranja, a Vlada ga je donijela Odlukom na sjednici održanoj 18. travnja 2019. godine. Provedbom mjera i aktivnosti utvrđenih NPR-om želi se osigurati predvidljivo i pouzdano poslovno okruženje, stvoriti uvjete za poticanje ulaganja u RH, osigurati održivost javnih financija te provesti strukturne reforme koje će omogućiti daljnji rast gospodarstva i demografsku obnovu RH.

---

¹ NN 13/17, 51/17, 97/17 i 50/18

1. Uvod

RH je napredovala u važnim strukturnim reformama, a posebno je značajan i pad javnog duga u protekle tri godine, i to za čak 10 postotnih bodova od 2015. do 2018. godine. Početkom ove godine nastupio je treći krug porezne reforme, a među ostalim smanjen je porez na dodanu vrijednost na određene proizvode. To bi trebalo povećati raspoloživi dohodak, dok bi smanjenje troškova rada za poslodavce moglo podržati investicijsku aktivnost. Gospodarstvo raste neprestano od izlaska iz recesije u 2015., među ostalim, zahvaljujući snažnom rastu turističkog sektora. Proizvodnja i uslužne djelatnosti, kao što je transport, također značajno pridonose BDP-u, a očekuje se da će osobna potrošnja ostati snažna zahvaljujući rastu zaposlenosti i plaća, kao i daljnjim poreznim rasterećenjima. Investicije bi trebale rasti zahvaljujući povećanoj apsorpciji fondova EU-a, napose investicijama u javnu infrastrukturu.

Nedavnom objavom ugledne rejting agencije Standard & Poor's (S&P), RH je nakon gotovo sedam godina rejting podignut u „BBB-/A+“, odnosno na investicijsku razinu sa stabilnim izgledima. Navedeno je, uz recentne odluke Europske komisije (EK) o izlasku HR iz kategorije prekomjernih makroekonomskih neravnoteža i potvrda ispravnosti mjera koje Vlada poduzima u protekle dvije i pol godine te poticaj da se sa strukturnim reformama nastavi.

Glavni ciljevi, reformski prioriteti i mjere ekonomske politike

Usmjerenost i odlučnost u provedbi nužnih reformi i dalje je jasno opredjeljenje koje će omogućiti oživljavanje konvergencije i nastavak smanjivanja makroekonomskih neravnoteža. Vladina politika temelji se na „trokutu“ koji se sastoji od fiskalne konsolidacije, strukturnih reformi i investicija. **Nastavak fiskalne konsolidacije koja je preduvjet zdravoga gospodarskog rasta, provedba strukturnih**

reformi radi unaprjeđenja sustava javne uprave, pravosudnog sustava, obrazovanja, socijalne skrbi, zdravstva i upravljanja državnom imovinom te povećanje investicija temeljni su elementi o kojima ovisi rast i razvoj RH.

Reformski prioriteti utvrđeni su u odnosu na tri cilja: jačanje konkurentnosti gospodarstva, povezivanje obrazovanja s tržištem rada i održivost javnih financija. Ostvarivanju navedenih ciljeva doprinijet će provedba 30 mjera ekonomske politike grupiranih u 10 reformskih prioriteta.

Cilj 1. Jačanje konkurentnosti gospodarstva

Reformski prioritet 1.

Unaprjeđenje poslovnog okruženja preduvjet je za poboljšanje indikatora konkurentnosti hrvatskog gospodarstva prema relevantnim svjetskim metodologijama. Nastavit će se regulatorna reforma s ciljem unaprjeđenja poslovnog okruženja kroz administrativno rasterećenje poslovnog sektora te rasterećenje od raznih neporeznih davanja. Liberalizacijom tržišta usluga i digitalizacijom pokretanja poslovanja omogućit će se lakši ulazak na tržište novih poduzetnika i tržišna konkurencija. Naglasak će se staviti i na poboljšanje regulatornog okvira radi poticanja ulaganja putem gospodarskog aktiviranja neaktivne imovine u vlasništvu RH te ulaganja u nove tehnologije. S obzirom na značaj prometnog sustava na TEN-T mreži u RH za razvoj hrvatskog gospodarstva, posebna pozornost posvetit će se razvoju i integraciji infrastrukture namijenjene pojedinim vidovima prometa. Kapaciteti će se usredotočiti i na poboljšanje rezultata u području pokrivenosti brzom i ultrabrzom širokopojasnom mrežom kako bi se ostvarili ciljevi digitalne agende za Europu. Kroz reformu vodnokomunalnog sektora osigurat će se učinkovito poslovanje javnih isporučitelja vodnih usluga, što će se u konačnici pozitivno odraziti i na cijenu vodne usluge.

Reformski prioritet 2.

Rast investicija je ključna poluga gospodarskog rasta te je prioritet unaprijediti investicijsko okruženje u RH i dodatno uskladiti s pravnom stečevinom EU-a uvođenjem novih poticajnih mjera za ulaganje u RH. Objedinit će se postojeći programi poticanja ulaganja u nove tehnologije te ojačati kapacitete županija za privlačenje i poticanje ulaganja kako bi se povećao broj investicija i osigurao ravnomjerni regionalni razvoj. Dodatni zamah u ovom području dat će jačanje veza između analize, osmišljavanja i provedbe politika u području produktivnosti i konkurentnosti.

Reformski prioritet 3.

Poboljšanje upravljanja i raspolaganja državnom imovinom nastavit će se kroz aktivaciju državne imovine i smanjenje državnog portfelja, kao i osiguranjem odgovornijeg upravljanja i uspješnijeg poslovanja trgovačkih društava u državnom vlasništvu. Posebno treba istaknuti poslovno i financijsko restrukturiranje cestarskih društava i društava željezničkog sustava u državnom vlasništvu.

Reformski prioritet 4.

Unaprjeđenje javne uprave podrazumijeva učinkovitije upravljanje ljudskim resursima uz revidiranje sustava određivanja plaća, kao i učinkovitije obavljanje poslova državne uprave koje će se osigurati kroz projekte digitalizacije, uvođenje sustava upravljanja kvalitetom i daljnju profesionalizaciju. Uvest će se integrirani sustav strateškog planiranja i upravljanja razvojem kao temelj za usmjeravanje proračunskih sredstava, praćenje ostvarenih rezultata i sustavno vrednovanje realizacije strategija, planova, programa, aktivnosti i projekata s ciljem povećanja kvalitete formuliranja javnih politika i njihove provedbe. U cilju jačanja normativnog okvira u području borbe protiv korupcije planira se intenzivirati aktivnosti u područjima jačanja odgovornosti i integriteta dužnosnika te unaprjeđenja organizacije sustava i zakonodavnog okvira u prioritetnim strateškim horizontalnim i sektorskim područjima.

Reformski prioritet 5.

Poboljšanje učinkovitosti pravosudnog sustava nastavit će se kroz daljnji razvoj elektroničke komunikacije između sudova i drugih sudionika sudskih postupaka. Nastavit će se rad na unaprjeđenju funkcionalizacije sustava, ubrzanju i skraćivanju trajanja sudskog postupka, kao i aktivnosti usmjerene na praćenje rješavanja starih neriješenih predmeta na sudovima.

Cilj 2. Povezivanje obrazovanja s tržištem rada

Reformski prioritet 6.

Obrazovanje i osposobljavanje u skladu s potrebama tržišta rada podrazumijeva reformu općeg i strukovnog obrazovanja, cjeloživotno obrazovanje te učinkovito i relevantno visoko obrazovanje. Kurikularnom reformom uspostaviti će se usklađeni i učinkoviti sustav odgoja i obrazovanja. Uspostavom sustava razvoja digitalno zrelih škola u obrazovni proces integrirati će se suvremene metode učenja i poučavanja. Razvoj strukovnog obrazovanja i osposobljavanja kreće prema promjenama i prilagodbama usmjerenima na kvalitetu i učinkovitost, veću povezanost s tržištem rada i veći udio metoda učenja usmjerenih na učenje temeljeno na radu. Osnažit će se instrumenti za unaprjeđenje kvalitete i relevantnost programa obrazovanja odraslih i cjeloživotnog učenja te studijskih programa kako bi se osiguralo njihovo usklađivanje s realnim potrebama gospodarstva i društva.

Cilj 3. Održivost javnih financija

Reformski prioritet 7.

Jačanje okvira za upravljanje javnim financijama i provedbu fiskalne konsolidacije uključuje jačanje fiskalne odgovornosti, jačanje kontrole proračunske potrošnje i naplate prihoda te povećanje učinkovitosti procesa prikupljanja podataka o izvršavanju financijskih planova proračunskih korisnika državnog proračuna treće razine. Naglasak će biti i na provedbi *ex post* evaluacije učinaka odabranih programa, aktivnosti ili projekata te uspostavi učinkovitijeg sustava financijskog i statističkog planiranja i izvještavanja od strane izvanproračunskih korisnika iz sektora prometa.

Reformski prioritet 8.

Poticanje demografske obnove nastavlja se provedbom mjere usmjerene na podizanje socijalne sigurnosti obitelji s djecom. Navedeno, u manje naseljenim i ruralnim područjima RH uključuje osiguranje dostupnosti ustanova i programa ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja kako bi se zadovoljile potrebe obitelji s djecom i stvorili preduvjeti za njihov ostanak u zajednici. U cilju poticanja korištenja roditeljskog dopusta zaposlenih roditelja te poboljšanja materijalnog statusa obitelji s novorođenom djecom planira se povećati iznos limita novčanih naknada za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta.

Reformski prioritet 9.

Unaprjeđenje sustava socijalne skrbi podrazumijeva transparentan sustav socijalnih naknada s cjelovitim evidencijama o socijalnim naknadama koje građanin prima ili ima mogućnosti primati bilo s nacionalne ili lokalne razine, a koji će biti podloga za bolje usmjeravanje naknada i programa, smanjenje teritorijalne nejednakosti, odnosno kreiranje učinkovitijih socijalnih politika. Većoj dostupnosti usluga sustava socijalne skrbi korisnicima doprinijet će daljnje aktivnosti na osiguranju e-usluga iz sustava socijalne zaštite, a jednaki pristup u financiranju prema svim pružateljima socijalnih usluga, omogućit će jednaku dostupnost usluga svim korisnicima.

Reformski prioritet 10.

Osiguranje financijske stabilnosti, održivosti i kvalitete zdravstvenog sustava planirano je kroz unaprjeđenje upravljanja ljudskim resursima u zdravstvu i optimiziranje ostalih resursa bolničkog zdravstvenog sustava, primjenu informacijsko-komunikacijskih tehnologija radi osiguravanja učinkovite organizacije, planiranja i kontrola nad troškovima u zdravstvu, kao i povećanja dostupnosti i kvalitete zdravstvenih usluga. Također će se pokrenuti strukturne i organizacijske mjere na području prevencije, dijagnostike i liječenja zloćudnih bolesti.

Mjere za postizanje ciljeva strategije Europa 2020.

Cilj strategije Europa 2020. jest osigurati da gospodarski oporavak EU-a nakon gospodarske i financijske krize podržava niz reformi kako bi se izgradili čvrsti temelji za rast i stvaranje radnih mjesta do 2020. godine. Baveći se strukturnim slabostima gospodarstva EU-a te gospodarskim i socijalnim pitanjima, strategija u obzir uzima i dugoročne izazove globalizacije, pritiska na resurse i starenje. Države članice EU-a pozvane su ciljeve strategije Europa 2020. prevesti u nacionalne ciljeve.

RH je ovim NPR-om utvrdila 15 mjera za postizanje nacionalnih ciljeva strategije Europa 2020., u pet područja: zapošljavanje, istraživanje i razvoj, klimatske promjene i energetska održivost, obrazovanje te smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti.

U području **zapošljavanja**, s ciljem povećanja stope zaposlenosti za muškarce i žene u dobi između 20 i 64 godine nastavit će se uključivanje i aktivacija nezaposlenih osoba na tržište rada putem mjera aktivne politike zapošljavanja.

S ciljem poboljšanja okruženja **za istraživanje i razvoj**, posebno s ciljem podizanja kombinirane razine javnog i privatnog ulaganja u ovaj sektor na 1,4 % BDP-a, radit će se na jačanju nacionalnog inovacijskog sustava i inovacijskog potencijala gospodarstva, jačanju ljudskih potencijala u znanosti i nacionalne istraživačke infrastrukture s javnim pristupom.

U području **klimatskih promjena i energetske održivosti** planira se daljnja kontrola pridržavanja obveza putem godišnjeg praćenja emisija stakleničkih plinova kako bi se postiglo ograničenje rasta emisija stakleničkih plinova iz sektora izvan sustava trgovanja do 11 % do 2020. u odnosu na razinu iz 2005. godine. Također, prelazak na kružno gospodarstvo velika je prilika za daljnji održivi razvoj i gospodarski rast. S ciljem povećanja udjela obnovljivih izvora energije u konačnoj potrošnji energije na 20 % planira se promicanje uporabe energije iz obnovljivih izvora, kao i poticanje energetske učinkovitosti.

U području **obrazovanja**, s ciljem poboljšanja razine obrazovanja, posebno kroz smanjenje stope ranog napuštanja školovanja i povećanje udjela stanovništva u dobi između 30 i 34 godine koji su završili tercijarno obrazovanje na najmanje 35 % nastavlja se provedba programa stipendiranja studenata slabijeg socio-ekonomskog statusa.

S ciljem **smanjenja broja ljudi u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti** za 150.000 nastavljaju se aktivnosti u vezi s osiguravanjem humanitarne pomoći u naravi te drugi programi podrške najpotrebitijima. Također će se osigurati pretpostavke za unaprjeđenje kvalitete udomiteljstva i osiguravanje podrške udomiteljskim obiteljima. U provedbi procesa deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi cilj je unaprijediti postojeće usluge. Nastavit će se i financiranje višegodišnjih programa organizacija civilnog društva s ciljem razvoja i širenja mreže socijalnih usluga, kao i sufinanciranje troškova obrazovanja učenika i studenata slabijeg socijalno-ekonomskog statusa te učenika s teškoćama u razvoju. Planiraju se započeti i aktivnosti u vezi s budućim uvođenjem nacionalne mirovine.

2. Makroekonomska perspektiva²

Tijekom 2018. nastavljena su pozitivna kretanja ekonomske aktivnosti te je realni rast bruto domaćeg proizvoda (BDP) iznosio 2,6 %³, prvenstveno potaknut domaćom potražnjom.

U srednjoročnom razdoblju očekuje se nastavak gospodarskog rasta i njegova konvergencija prema rastu potencijalnog BDP-a.

U 2019., predviđa se realni rast BDP-a od 2,5 %, koji će potom neznatno usporiti na 2,4 % u 2020. te dalje na 2,3 % u 2021. i 2022. godini. Kroz čitavo projekcijsko razdoblje gospodarski rast će se temeljiti isključivo na doprinosu domaće potražnje, dok će doprinosi neto inozemne potražnje biti negativan te će se blago smanjivati prema kraju razdoblja, a doprinos promjene zaliha bit će neznatan.

Tablica 1 | Makroekonomski okvir za razdoblje 2019. - 2022.

	2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.	Projekcija 2022.
BDP - realni rast (%)	2,6	2,5	2,4	2,3	2,3
Potrošnja kućanstava	3,5	3,7	3,3	2,9	2,7
Državna potrošnja	2,9	2,7	1,9	1,9	2,0
Bruto investicije u fiksni kapital	4,1	6,4	5,3	4,3	4,7
Izvoz roba i usluga	2,8	2,7	3,2	3,3	3,4
Uvoz roba i usluga	5,5	5,3	5,2	5,0	5,0
Doprinosi rastu BDP-a (postotni bodovi)	2,6	2,5	2,4	2,3	2,3
Potrošnja kućanstava	2,0	2,1	1,9	1,7	1,6
Državna potrošnja	0,6	0,5	0,4	0,4	0,4
Bruto investicije u fiksni kapital	0,8	1,3	1,1	0,9	1,0
Promjena zaliha	0,5	-0,1	0,0	0,1	0,1
Izvoz roba i usluga	1,5	1,4	1,6	1,7	1,7
Uvoz roba i usluga	-2,7	-2,6	-2,6	-2,6	-2,6
Rast indeksa potrošačkih cijena (%)	1,5	0,8	1,4	1,5	1,6
Rast zaposlenosti (%)*	1,8	1,6	1,5	1,3	1,2
Stopa nezaposlenosti, anketna (%)	8,4	7,0	6,0	5,8	5,8

* Definicija nacionalnih računa

Izvor: DZS, MF

² Makroekonomski scenarij detaljno je opisan u Programu konvergencije Republike Hrvatske za razdoblje 2019. - 2022.

³ Podaci o bruto domaćem proizvodu za 2017. i 2018. su privremeni.

Osobna potrošnja bit će glavni pokretač rasta domaće potražnje u srednjoročnom razdoblju, ali i ukupnog gospodarskog rasta u prve dvije godine srednjoročnog razdoblja, unatoč njenoj blago usporavajućoj dinamici koja odražava kretanje raspoloživog dohotka kućanstava. Pozitivno će na osobnu potrošnju djelovati i dalje vrlo povoljna kretanja na tržištu rada, pozitivni učinci trećeg kruga porezne reforme, visok indeks raspoloženja potrošača, niska inflacija te nastavak rasta potrošačkih kredita u uvjetima zadržavanja niskih kamatnih stopa. U skladu s projekcijama fiskalnih kategorija na razini opće države, tijekom srednjoročnog razdoblja ne očekuje se izražen doprinos državne potrošnje gospodarskom rastu. U narednom srednjoročnom razdoblju **očekuje se snažniji rast investicijske aktivnosti**, pri čemu će ona u 2019. biti generirana prvenstveno investicijama šireg javnog sektora⁴, dok će u ostalim godinama snažniji doprinos rastu ukupnih investicija dolaziti od privatnih investicija. Očekuje se da će na investicije pozitivno djelovati podizanje stope iskorištenosti sredstava iz fondova EU, kao i poboljšanje investicijske klime u uvjetima nastavka dobrih poslovnih rezultata sektora poduzeća, povoljnog kretanja indeksa ekonomskog raspoloženja, zadržavanja povoljnih uvjeta financiranja te daljnjeg poreznog i administrativnog rasterećenja poduzeća. U skladu s korekcijom projekcije rasta inozemne potražnje naniže, naročito u 2019., rast izvoza roba i usluga sada se očekuje na znatno nižim razinama no što je to bio slučaj u godinama nakon pristupanja EU. Pritom će kroz čitavo projekcijsko razdoblje doprinos izvoza roba ipak biti viši od doprinosa izvoza usluga, na koji će utjecati nepovoljan bazni učinak. Rast uvoza roba i usluga kontinuirano će premašivati rast izvoza te će stoga doprinos neto inozemne potražnje biti negativan kroz čitavo projekcijsko razdoblje.

U narednom razdoblju **predviđa se nastavak povoljnih kretanja na tržištu rada**, uz umjeren rast zaposlenosti i daljnje smanjenje stope nezaposlenosti. Očekuje se da će nastavak gospodarskog rasta imati pozitivan utjecaj na blago povećanje radne snage u srednjoročnom razdoblju. Tijekom čitavog projekcijskog razdoblja **predviđa se blagi rast produktivnosti rada** koji će ipak biti niži od rasta naknada po zaposleniku, što će dovesti do povećanja jediničnog troška rada.

Inflacija će se zadržati na niskim razinama tijekom čitavog srednjoročnog razdoblja. Predviđa se da će rast potrošačkih cijena u 2019. iznositi 0,8 %, uz očekivano smanjenje cijena hrane i osjetno usporavanje rasta cijena energije, dok će rast potrošačkih cijena bez hrane i energije neznatno ubrzati. Značajan utjecaj na usporavanje inflacije u 2019. imat će i primjena snižene stope PDV-a na određene proizvode. U narednim godinama projekcijskog razdoblja očekuje se blago ubrzanje inflacije.

---

⁴ Opća država te poduzeća u većinskom državnom vlasništvu koja nisu u sastavu opće države prema ESA 2010 metodologiji.

3. Napredak u provedbi preporuka Vijeća EU

Preporuka 1.

a. Jačati fiskalni okvir, uključujući jačanje mandata i neovisnosti Povjerenstva za fiskalnu politiku. Uvesti periodični porez na nekretnine.

Novim Zakonom o fiskalnoj odgovornosti⁵, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2019., u pravni poredak RH preuzeta je Direktiva Vijeća EU-a 2011/85/EU od 8. studenoga 2011. o zahtjevima za proračunske okvire država članica. Ovime su **fiskalna pravila u potpunosti usklađena s odredbama Pakta o stabilnosti i rastu, ojačana je neovisnost i proširena nadležnost Povjerenstva za fiskalnu politiku.** Zakonom su utvrđena tri fiskalna pravila: pravilo strukturnog salda, pravilo rashoda te pravilo javnog duga. Prema pravilu strukturnog salda ciljana vrijednost postaje srednjoročni proračunski cilj koji će se ostvarivati prema planu prilagodbe sukladno pravnim odredbama EU-a. U pogledu održivog kretanja rashoda uvodi se pravilo prema kojemu godišnji rast rashoda općeg proračuna ne smije prelaziti referentnu potencijalnu stopu rasta BDP-a koja se utvrđuje sukladno pravnim odredbama EU-a. Također, dozvoljavaju se izuzeća za pojedine kategorije rashoda. Definirano je da udio javnog duga u BDP-u ne smije prijeći referentnu vrijednost od 60 %, a ako udio javnog duga prelazi navedenu vrijednost, razlika između udjela javnog duga u BDP-u i referentne vrijednosti od 60 % mora se smanjivati po dinamici sukladno pravnim odredbama EU-a. Privremeno odgađanje primjene fiskalnih pravila bit će dozvoljeno u slučaju izvanrednih okolnosti definiranih pravnim odredbama EU-a, pod uvjetom da se time ne ugrožava fiskalna održivost u srednjem roku. Povjerenstvo za fiskalnu politiku definirano je kao stalno, neovisno i samostalno tijelo, čime se Povjerenstvu jača uloga supervizora nad primjenom Zakona, ali i nad

provedenjem fiskalne politike. Propisane su i procedure u slučaju da Povjerenstvo ili Vlada utvrde značajna odstupanja od fiskalnih pravila. Svime navedenim doprinosi se jačanju fiskalnog okvira i dugoročne održivosti javnih financija.

U izradi je novi Zakon o proračunu kojim će se poboljšati proračunsko planiranje, unaprijediti fiskalna statistika, zakonodavni okvir zaduživanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (JLP(R)S), uvjeti i način sklapanja ugovora o kreditu i ugovora o zajmu s državnim jamstvom te kontrola izvršavanja rashoda. U Zakonu se dopunjuje sadržaj proračuna na način da obrazloženje postaje njegov sastavni dio, kako na državnoj, tako i na razini JLP(R)S-a. Vezano uz makroekonomske i proračunske projekcije, unaprjeđuje se fiskalno planiranje koje se mora temeljiti na realističnim makroekonomskim i proračunskim projekcijama uz korištenje posljednjih dostupnih informacija. U tom kontekstu, razrađuje se i sadržaj smjernica ekonomske i fiskalne politike u dijelu makroekonomskog i fiskalnog okvira. Nadalje, definira se i nužnost objave informacija o potencijalnim obvezama sa značajnim učinkom na proračun, kao i obveza objave informacija o učincima poreznih rashoda na prihode. Isto tako, predviđeno je i da će se propisati način praćenja i objave fiskalnih podataka za opći proračun prema metodologiji ESA 2010. Sve navedeno predstavlja usklađivanje s Direktivom Vijeća 2011/85/EU o zahtjevima za proračunske okvire država članica. Razrađuju se odredbe vezano uz podnošenje amandmana tijekom rasprave o prijedlogu državnog proračuna i proračuna JLP(R)S-a. Nadalje, ojačava se disciplina pri ugovaranju financijskih sredstava za EU projekte, a istovremeno se omogućava i veća fleksibilnost za one EU projekte koji se uspješno provode. U tom smislu, dorađene su odredbe vezano uz zaduživanje JLP(R)S-a. Također se nadopunjuju odredbe vezane uz odobravanje državnih jamstava. Uvodi se i obveza izrade izvještaja o izvršenju financijskog plana za proračunske

⁵ NN 111/18

korisnike državnog proračuna i proračuna JLP(R)S-a. Sadržaj godišnjeg i polugodišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna (DP) i proračuna JLP(R)S-a usklađuje se s novim sadržajem proračuna. U većini država članica EU-a proračunski i statistički obuhvat sustava općeg proračuna nije identičan, a najznačajnije razlike utvrđene su u obuhvatu izvanproračunskih korisnika. Oni mogu primjenjivati proračunsko, ali i poduzetničko i neprofitno računovodstvo, ovisno o pravnom obliku i posebnosti poslovanja. Kada izvanproračunski korisnici primjenjuju poduzetničko računovodstvo ili računovodstvo neprofitnih organizacija, za potrebe financijskog izvještavanja poslovne transakcije potrebno je iskazati sukladno pravilima proračunskog računovodstva. Zbog specifičnosti računovodstvenih događaja navedeni proces iznimno je složen te zahtijeva specifična, ali i sveobuhvatna računovodstvena znanja. Stoga se pristupilo pojedinačnom prevođenju poslovnih događaja proizašlih iz poslovanja pojedinog izvanproračunskog korisnika iz računovodstvenog sustava koji taj izvanproračunski korisnik primjenjuje u sustav proračunskog računovodstva. **Izrađene su vezne tablice za izvanproračunske korisnike koji se sukladno pravilima statističke metodologije EU-a razvrstavaju u sektor opće države, a nisu proračunski korisnici, zajedno s Priručnikom za izradu veznih tablica. Navedenim se unaprjeđuje kvaliteta podataka u financijskim i statističkim izvještajima subjekata općeg proračuna,** a stečena znanja i uvidi u specifičnosti poslovanja odrazit će se i na izradu financijskih planova izvanproračunskih korisnika. Ovim procesom bili su obuhvaćeni Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, HŽ Infrastruktura d.o.o., HŽ Putnički prijevoz d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o., Hrvatske autoceste d.o.o., Autocesta Rijeka-Zagreb d.d., Hrvatska radiotelevizija, Fond za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško, Fond hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, Hrvatska banka za obnovu i razvitak i Hrvatski operator tržišta energije d.o.o.

Donesen je **novi Zakon o Državnom uredu za reviziju koji će doprinijeti zakonitom, namjenskom i svrhovitom korištenju proračunskih sredstava i sredstava koja se prikupljaju na temelju javnih ovlasti te učinkovitim i djelotvornom funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola.** Državni ured za reviziju (DUR) samostalno će planirati sredstva potrebna za svoj rad, što je u skladu s načelom financijske neovisnosti propisane Lidskom i Meksičkom deklaracijom te Etičkim kodeksom. Najkasnije do 1. lipnja tekuće godine DUR će izrađivati prijedlog financijskog plana za iduću godinu i projekcije za sljedeće dvije godine i dostavljati ga odboru Hrvatskog sabora nadležnom za financije i državni proračun te Ministarstvu financija (MF). Nakon što MF zaprimi spomenuti dokument, Vlada će na prijedlog MF-a dati o njemu svoje mišljenje te ga dostaviti odboru Hrvatskog sabora. Ključna novost jest da odbor Hrvatskog sabora nadležan za financije i državni proračun odobrava prijedlog financijskog plana za iduću godinu i projekciju za sljedeće dvije godine do kraja lipnja tekuće godine i upućuje ga MF-u radi uvrštavanja u prijedlog DP-a te ga dostavlja DUR-u. Ovakav način planiranja sredstava u skladu je s načelom 8. ISSAI 10, prema kojem zakonodavna vlast ima odgovornost osigurati da čelna revizijska institucija ima prikladne resurse za ispunjenje svog mandata, a s druge strane opravdan je i činjenicom da DUR ima poseban status sukladno Ustavu RH. Uz to, u Zakonu je detaljnije razrađeno postupanje nakon završetka revizije s posebnim naglaskom na obveze revidiranog subjekta, posebice na praćenje postupanja po planu provedbe naloga i preporuka. U tom smislu, subjekt revizije, odnosno subjekt na koji se odnosi dani nalog ili preporuka, obavezan je u pisanom obliku izvijestiti DUR o izvršenju pojedinog naloga ili preporuke u roku od 30 dana od isteka planiranog vremena izvršenja. Istodobno, DUR provjerava provedbu naloga i preporuka u okviru provedbe revizija. Ako u takvim postupcima utvrdi da određeni nalozi i preporuke nisu provedeni ili da subjekt revizije nije dostavio plan provedbe naloga i preporuka u propisanom roku, DUR će obavijestiti nadležno državno odvjetništvo koje će pokretati prekršajni postupak. Prema novom

zakonodavnom okviru DUR će biti nadležan i za reviziju Hrvatske narodne banke. Europska središnja banka u svojem je mišljenju utvrdila da je predloženo uređenje u skladu s načelom neovisnosti središnje banke, uključujući i njenu institucionalnu neovisnost.

Treba napomenuti da je **izmjenama Zakona o lokalnim porezima**⁶ iz listopada 2017. **ukinuto uvođenje poreza na nekretnine**. JLP(R)S su ažurirale podatke koji se o nekretninama vode u evidencijama komunalne naknade. Aktivnosti u vezi s ažuriranjem podataka o nekretninama dovele su do povećanja prihoda od postojećih naknada te je od 2013. prihod od komunalne naknade na razini države ukupno povećan za 25 %, dok je prihod od poreza na kuće za odmor povećan za 29 %.

Preporuka 2.

a. Odvrćati od prijevremenog umirovljenja, ubrzati prelazak na višu dobnu granicu za obvezno umirovljenje i uskladiti odredbe o mirovinama za posebne kategorije korisnika s općim pravilima za umirovljenje.

Sveobuhvatnom mirovinskom reformom kojom je izmijenjeno pet mirovinskih zakona – **Zakon o mirovinskom osiguranju, Zakon o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, Zakon o obveznim mirovinskim fondovima, Zakon o dobrovoljnim mirovinskim fondovima i Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima te doneseni novi Zakon o stažu osiguranja s povećanim trajanjem**⁷ **mirovinski sustav prilagođen je demografskim izazovima, promjenama na tržištu rada i gospodarskim prilikama**. Poticanje duljeg ostanka u svijetu rada osigurava se ubrzanim izjednačavanjem dobi za starosnu mirovinu za žene u odnosu na muškarce, i to povećanjem ubrzanja s 3 na 4 mjeseca godišnje. Time će se od 1. siječnja 2027. izjednačiti uvjeti za starosnu mirovinu za žene i muškarce na 65 godina života i 15 godina mirovinskog staža, a nakon toga podizat će se dob za žene i muškarce po 4 mjeseca godišnje

na 67 godina do 2033. godine. Stimulira se kasniji odlazak u starosnu mirovinu (tzv. bonifikacija) povećanjem polaznog faktora s 0,15 % na 0,34 % po mjesecu kasnijeg umirovljenja (maksimalno 20,4 % za 5 godina) radi ostanka u svijetu rada nakon navršene propisane starosne dobi, a s ciljem postizanja primjerenije razine mirovina. Također je ubrzano izjednačavanje dobi za prijevremenu starosnu mirovinu za žene u odnosu na muškarce, povećanjem ubrzanja s 3 na 4 mjeseca godišnje, čime će od 1. siječnja 2027. uvjet za žene i muškarce za prijevremenu starosnu mirovinu biti 60 godina života i 35 godina mirovinskog staža, a nakon toga podizat će se dob za žene i muškarce po 4 mjeseca godišnje na 62 godine do 2033. godine. Istovremeno je uvedeno linearno umanjenje prijevremene starosne mirovine (tzv. penalizacija) od 0,3 % za svaki mjesec ranijeg umirovljenja, odnosno 3,6 % po godini do maksimalno 18 % za najviše 5 godina ranijeg odlaska u mirovinu. Nadalje, propisano je da se pravo na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika ostvaruje uz uvjet navršenih 60 godina života i 41 godinu staža osiguranja u efektivnom trajanju, s time da se od 1. siječnja 2027. uvjet godina života povećava na 61 godinu.

Radi zadržavanja osoba sa smanjenom radnom sposobnošću u svijetu rada, a kod kojih postoji preostala radna sposobnost za rad na drugim poslovima za koje bi se osposobili profesionalnom rehabilitacijom, podignuta je svota naknade plaće za vrijeme profesionalne rehabilitacije tako da mora biti određena najmanje u iznosu minimalne bruto plaće. Osim toga, životna dob do koje se stječe pravo na profesionalnu rehabilitaciju podignuta je s 53 na 55 godina.

S ciljem većeg uključivanja umirovljenika na tržište rada proširen je krug korisnika mirovina koji mogu raditi do polovice punog radnog vremena i primati mirovinu u punom iznosu i na korisnike starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika, korisnike prijevremene starosne mirovine te korisnike starosne mirovine ostvarene prema propisu koji uređuje prava iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i

⁶ NN 115/16 i 101/17

⁷ NN 115/18 – za navedene zakone

ovlaštenih službenih osoba, kojima je omogućeno da rade do polovice punog radnog vremena uz isplatu mirovine u punom iznosu ili puno radno vrijeme uz isplatu mirovine umanjene za 50 %. U cilju otklanjanja nejednakosti između sadašnjih i budućih umirovljenika (generacija 1962. i mlađi) omogućuje se osiguranicima obvezno osiguranim u I. i II. stupu da u postupku ostvarivanja prava na mirovinu izaberu u kojem će sustavu ostvariti mirovinu, odnosno koji je za njih povoljniji (mirovina samo iz I. stupa s dodatkom na mirovinu od 27 % uz prijenos sredstava iz obveznog mirovinskog fonda u DP, ili mirovinu iz oba obvezna stupa s dodatkom od 27 % za mirovinski staž ostvaren do 31.12.2001. i dodatkom od 20,25 % na dio mirovine koji im pripada za mirovinski staž ostvaren od 1.1.2002.).

Institut tzv. beneficiranog staža prilagođen je tehnologijama 21. stoljeća. Na osnovi stručne analize ukinut je povećani staž na radnim mjestima na kojima nema zaposlenih u RH (43 radna mjesta), smanjen je stupanj povećanja staža na radnim mjestima gdje su uvjeti rada zbog uvođenja novih tehnologija te općih i posebnih mjera zaštite na radu olakšani (22 radna mjesta), a broj zanimanja povećao se za dva. Navedene izmjene doprinijet će duljem ostanku u svijetu rada tih kategorija osiguranika.

Unaprjeđen je i sustav obvezne i dobrovoljne individualne kapitalizirane štednje u cilju povećanja iznosa mirovina članova mirovinskih fondova. Liberalizirana je mogućnost ulaganja mirovinskih fondova, čime im je, između ostaloga, omogućeno ulaganje u infrastrukturne projekte u RH, smanjene su naknade, odnosno administrativni troškovi sustava, osnažena je financijska pismenost građana o individualnoj kapitaliziranoj štednji i dr. Također je u sustav dobrovoljne kapitalizirane mirovinske štednje implementirana tzv. Direktiva IORP II⁸ kojom je ojačan nadzor i kontrola regulatorne agencije.

⁸ Direktiva (EU) 2016/2341 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje

b. Provesti reformu sustava obrazovanja i osposobljavanja u cilju poboljšanja njegove kvalitete i relevantnosti za tržište rada za mlade i odrasle.

U kolovozu 2018. donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi.⁹ Najvažnije izmjene ugrađene u ovaj Zakon vezane su uz promjene koje su predviđene kurikularnom reformom osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja, pojednostavljene su pojedine procedure vezane uz donošenje izmjena Mreže škola i programa, definirano je donošenje Pravilnika o organizaciji i provedbi produženog boravka u osnovnoj školi kako bi se donijeli minimalni standardi za njegovu provedbu te kako bi školske ustanove provedbom projekata što bolje iskoristile sredstva iz fondova EU-a i na taj način bolje uskladile obrazovne programe s potrebama tržišta i gospodarstva. Također je predviđeno omogućiti radniku školske ustanove obavljanje poslova na EU projektu za koji su osigurana sredstva za plaću uz pripadajuće doprinose poslodavca te 30 % veću plaću.

U sklopu provedbe kurikularne reforme **formirane su virtualne učionice** za sve predmete koji idu u eksperimentalnu primjenu i učionice za ravnatelje, stručne suradnike i razrednu nastavu, zajedničke učionice za predmetnu nastavu osnovnih i srednjih škola te za frontalno uvođenje kurikularne reforme. Do sada je 39.064 sudionika uključeno u virtualne učionice te su održane 934 radionice na kojima je sudjelovalo 26.594 polaznika. Radionice su jedna od aktivnosti kojima se učitelje, nastavnike, stručne suradnike i ravnatelje priprema za uvođenje kurikularne reforme u sve škole. Također se provodilo i **nastavlja se s provođenjem stručnih usavršavanja za djelatnike** eksperimentalnih škola. Eksperimentalni program provodi se u 74 škole (48 osnovnih i 26 srednjih škola) i to u 1. i 5. razredu osnovnih škola te u 7. razredu za predmete Biologija, Kemija i Fizika, u srednjim školama u 1. razredu gimnazije u svim

⁹ NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17 i 68/18

predmetima te u 1. razredu četverogodišnjih strukovnih škola u općeobrazovnim predmetima. Ministarstvo znanosti i obrazovanja (MZO) donijelo je odluke o donošenju **39 predmetnih kurikuluma i kurikuluma međupredmetnih tema**. Nadalje, pokrenut je postupak izrade udžbenika za frontalnu primjenu kurikuluma, čime su ostvareni nužni preduvjeti za uvođenje novih kurikuluma u sve škole. Uspostavljen je sustav praćenja postizanja ciljeva, objavljenih u Javnom pozivu za eksperimentalne škole tijekom čitavog procesa eksperimentalne provedbe i rezultati se redovito javno objavljuju te se planovi pripreme za frontalno uvođenje revidiraju sukladno rezultatima. Za provedbu kurikularne reforme istražena je opremljenost svih osnovnih i srednjih škola u RH za učenje uz podršku tehnologije te posebno kako se tehnologija koristi za učenje u školama koje su uključene u eksperimentalni program „Škola za život“. Analiza opremljenosti učionica za digitalnu nastavu provedena je u svim osnovnim i srednjim školama u RH (slabije su opremljene područne škole). Gotovo 70% svih učionica u školama opremljeno je projektorom, a 15 % svih učionica pametnim pločama ili interaktivnim ekranima. Cilj je da svaka učionica ima projektor, pametnu ploču ili interaktivni ekran, a svaki učitelj/nastavnik svoje prijenosno računalo, kako bi se osigurali nužni uvjeti za korištenje digitalnih sadržaja u nastavi. Navedeno se osigurava kroz projekt koji se financira iz Europskog socijalnog fonda (ESF).

Pilot-projekt e-Škole kojim je obuhvaćena 151 škola završen je te je u završnoj fazi priprema novog projekta e-Škole, kojim će se obuhvatiti sve škole.

U prosincu 2018. donesen je Zakon o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu¹⁰, a u siječnju 2019. donesen je Pravilnik o udžbeničkom standardu te članovima stručnih povjerenstava za procjenu udžbenika i drugih obrazovnih materijala¹¹ koji je nužan preduvjet za odobravanje udžbenika sukladno novom Zakonu.

¹⁰ NN 116/18

¹¹ NN 9/19

U ožujku 2018. donesen je **Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o strukovnom obrazovanju**¹², koji omogućuje razvoj i izradu novih strukovnih kurikuluma kojima se stječu strukovne kvalifikacije potrebne tržištu rada s većim udjelom metoda učenja usmjerenih na učenje temeljeno na radu, **uspostavu boljeg sustava osiguravanja kvalitete te izgradnju sustava koji će omogućiti cjeloživotno učenje i mobilnost, kao i uspostavu regionalnih centara kompetentnosti**, a u skladu s ciljevima iz Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije¹³. U srpnju 2018. donesen je **Nacionalni kurikulum za strukovno obrazovanje**¹⁴ kojim se određuju svrha, vrijednosti, ciljevi, sadržaji, procesi učenja i poučavanja, organizacija i načini vrednovanja učeničkih postignuća, kompetencija i kvalifikacija u sustavu strukovnog obrazovanja u RH. U skladu s Nacionalnim kurikulumom za strukovno obrazovanje **izrađen je i Model hrvatskog dualnog obrazovanja** na temelju kojega je pripremljen Eksperimentalni program „Dualno obrazovanje“ s paketima dokumenata kojima se jamči stjecanje kompetencija potrebnih tržištu rada. Prema modelu dualnog obrazovanja, u suradnji s predstavnicima mikro, malih, srednjih i velikih gospodarskih subjekata izrađeni su standardi zanimanja, standardi kvalifikacija te strukovni kurikulumi za stjecanje kvalifikacija kozmetičar, prodavač, dimnjačar i staklar. U rujnu 2018. **u 11 ustanova za strukovno obrazovanje** (156 učenika) **započela je provedba Eksperimentalnog programa „Dualno obrazovanje“** čije je trajanje planirano kroz dvije školske godine: 2018./2019. i 2019./2020. Važno je naglasiti da se dualni model obrazovanja provodi u zanimanjima razine obrazovanja 4.1 i 4.2 prema Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (HKO) u kojima su poslodavci iskazali interes jer se ciljano provode ona zanimanja koja doprinose gospodarskom razvoju. U okviru projekta „Modernizacija programa strukovnog obrazovanja i osposobljavanja“, koji se provodi u okviru Švicarsko-hrvatskog programa suradnje, modernizirana su tri strukovna

¹² NN 30/09, 24/10, 22/13 i 25/18

¹³ NN 124/14

¹⁴ NN 62/18

kurikuluma za stjecanje kvalifikacija dimnjačar, staklar i kozmetičar u skladu s potrebama tržišta rada. Dodatno, u travnju 2019. završena je izrada strukovnih kurikuluma za stjecanje kvalifikacija intermedijски fotograf, frizer i soboslikar ličilac dekorater te su objavljeni javni pozivi školama za njihovu eksperimentalnu provedbu. Isto tako, u okviru projekta provedeno je pet radionica za stručna usavršavanja nastavnika strukovnih škola i mentora kod poslodavaca.

U postupku uspostave regionalnih centara kompetentnosti u strukovnom obrazovanju, na temelju odredbi Zakona o strukovnom obrazovanju, izrađen je i **usvojen dokument Mreža regionalnih centara kompetentnosti u strukovnom obrazovanju** te je sukladno parametrima i kriterijima iz Mreže proveden postupak imenovanja regionalnih centara kompetentnosti u prioritetnim pod(sektorima) strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Ukupno je **imenovano 25 regionalnih centara kompetentnosti**, a iz fondova EU-a osigurat će se ciljana financijska potpora za rekonstrukciju, obnovu, dogradnju i adaptaciju imenovanih regionalnih centara kompetentnosti, nabavu specijalizirane opreme, razvoj kadrovskih i stručnih kapaciteta, razvoj i modernizaciju različitih vrsta programa koji će se provoditi na razini centara te druge aktivnosti koje su usmjerene na uspostavu organizacije rada i razvoja regionalnih centara kompetentnosti. Prvi natječaj za podršku uspostavi regionalnih centara kompetentnosti objavljen je u studenome 2018. u okviru provedbe Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“ (OPKK).

Tijekom 2018., u sklopu provedbe IV. ciklusa Implementacije EU Agende za obrazovanje odraslih, provedeno je istraživanje usmjereno na digitalne kompetencije polaznika programa osposobljavanja i usavršavanja u RH te je **započeta izrada Kurikuluma za stjecanje temeljnih digitalnih, čitalačkih i matematičkih vještina za odrasle osobe** i provedene su aktivnosti projekta koji se financira iz fonda Erasmus+. Iz DP-a je **financirano osnovno obrazovanje odraslih i osposobljavanje za jednostavnija zanimanja** te se ista aktivnost nastavlja i u 2019. godini. Također, osnovan je

Savjet za implementaciju Novih prilika za odrasle kako bi se uspostavila suradnja ključnih dionika za provedbu navedenog Kurikuluma.

Ključan reformski instrument za unaprjeđenje kvalitete i relevantnosti obrazovnih i studijskih programa jest HKO, u okviru kojeg je predviđena izrada standarda kvalifikacija, kao zajedničkih kriterija kvalitete obrazovnih i studijskih programa te standarda zanimanja, kao alata za njihovo usklađivanje s potrebama tržišta rada. **Zakonodavni i institucionalni okvir za provedbu vrednovanja i upisa standarda zanimanja i standarda kvalifikacija u Registar HKO-a u potpunosti je razvijen.** Uspostavljena su sektorska vijeća, stručna i savjetodavna tijela čija je ključna zadaća vrednovanje prijedloga standarda zanimanja i standarda kvalifikacija. U okviru projekata ESF i Instrumenta pretprijetne pomoći (IPA) izrađeno je oko 200 prijedloga standarda zanimanja i oko 200 prijedloga standarda kvalifikacija, koji se upisuju u Registar HKO-a te je slijedom pozitivnog mišljenja nadležnih sektorskih vijeća u Registar HKO-a upisano 8 standarda zanimanja, kao podloga za upis standarda kvalifikacija usklađenih s potrebama tržišta rada.

Na temelju rezultata analize zastupljenosti stručne prakse u visokom obrazovanju, koju je izradio Ekonomski institut u Zagrebu, u studenom 2018. objavljen je Poziv na dostavu projektnih prijedloga „Razvoj, unaprjeđenje i provedba stručne prakse u visokom obrazovanju“ za što su sredstva osigurana u sklopu Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.“ (OPULJP). Vezano za uvođenje programskih ugovora u sustav visokog obrazovanja, u 2018. je donesena **Odluka Vlade o programskom financiranju javnih visokih učilišta u RH u akademskim godinama 2018./2019., 2019./2020., 2020./2021. i 2021./2022.**¹⁵ Ovom se Odlukom visokim učilištima koja sklope programske ugovore s MZO-om **osigurava temeljno financiranje visokog obrazovanja** odnosno nastave i znanosti, ali im se, ovisno od uspješnosti u ispunjavanju

¹⁵ NN 87/18

zadanih i dogovorenih indikatora, osigurava i **dodatno financiranje temeljeno na rezultatima**. U tijeku su pregovori za sklapanje programskih ugovora sa svim javnim visokim učilištima.

C. Konsolidirati socijalne naknade i povećati njihov kapacitet za smanjenje siromaštva.

U siječnju 2018. usvojen je Akcijski plan unaprjeđenja sustava socijalnih naknada za razdoblje od 2018. do 2020. godine. Radi provođenja mjera iz Akcijskog plana provedeni su projekti s ciljem osiguravanja pretpostavki za kreiranje učinkovite socijalne politike i uspostavu jasnog i transparentnog sustava socijalnih naknada te bolju distribuciju raspoloživih sredstava u cilju smanjenja teritorijalne nejednakosti u socijalnim ishodima.

U sklopu projekta „Ujednačavanja socijalnih naknada na lokalnoj razini primjenom ESSPROS¹⁶ metodologije“ prikupljeni su, obrađeni i analizirani podaci o socijalnim naknadama koje isplaćuju JLP(R)S. Projekt se provodio s ciljem ujednačavanja podataka o socijalnim naknadama na lokalnoj razini primjenom ESSPROS metodologije kako bi se omogućila transparentnost praćenja istih te jednostavna i efikasna usporedba podataka svih naknada isplaćenih s državne i lokalne razine. Izrađeno je programsko rješenje za unos podataka, izvršena je analiza socijalnih naknada na lokalnoj razini te su predložene preporuke za održivost i kontinuitet u procesu prikupljanja i validacije podataka. **Provedena je i prva faza Projekta unaprjeđenja razmjene podataka o socijalnim naknadama**, koja je obuhvaćala prikupljanje i analizu podataka o informacijskim sustavima i bazama podataka koje koriste državna i lokalna tijela u području socijalnih naknada te su na temelju prikupljenih i analiziranih podataka predstavljeni rezultati i izrađene preporuke o mogućim načinima razmjene podataka na državnoj i lokalnoj razini. Radi poboljšanja suradnje službi za zapošljavanje i centara za

socijalnu skrb do sada je uspostavljena razmjena podataka s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje (HZZ) o ukupnom iznosu isplaćenih naknada za nezaposlene u posljednja tri mjeseca i datumu posljednje isplate za svakog korisnika socijalne skrbi po osobnom identifikacijskom broju, a tijekom 2019. nastavit će se provoditi aktivnosti na daljnjoj razmjeni podataka.

Donesen je i **novi Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije i dokumentacije te načinu i rokovima dostave izvješća JLP(R)S-u** kako bi se osigurala osnova za prikupljanje i obradu podataka o socijalnim naknadama, odnosno kvalitetnije i sveobuhvatnije prikupljanje podataka i statističko praćenje, kao i buduće razmjene podataka između nadležnih tijela putem elektroničkih sustava. Također je **pokrenut postupak izrade novog Zakona o socijalnoj skrbi kojim se želi poboljšati obuhvat korištenja prava i ciljanost, dostupnost i kvaliteta socijalnih usluga, unaprijediti kvaliteta života ranjivih skupina i obitelji, posebice osoba s invaliditetom, unaprijediti organizacija sustava socijalne skrbi, sve u cilju smanjenja rizika od siromaštva i socijalne isključenosti.**

Preporuka 3.

a. Smanjiti teritorijalnu rascjepkanost javne uprave, pojednostavniti funkcionalnu raspodjelu nadležnosti i povećati kapacitete za izradu i provedbu javnih politika.

Reforma lokalne i područne (regionalne) samouprave dio je sveobuhvatne reforme javne uprave. Da bi se moglo pristupiti predlaganju određenih mjera potrebno je prethodno utvrditi postojeće kapacitete JLP(R)S-a, odnosno preispitati i analizirati postojeći djelokrug i nadležnosti JLP(R)S-a, kvalitetu i racionalnost obavljanja postojećih poslova te mogućnosti i pretpostavke za daljnje preuzimanje novih poslova. S ciljem unaprjeđenja učinkovitosti sustava javne uprave kroz optimizaciju sustava lokalne i područne (regionalne) samouprave, u prosincu 2018. **pokrenut je projekt „Optimizacija sustava lokalne i područne (regionalne)**

¹⁶ Europski sustav integrirane statistike socijalne zaštite (engl. *European System of Social Protection Statistics - ESSPROS*)

samouprave“ (20,07 milijuna kuna), **kojim će se razviti mehanizmi i alati za optimizaciju sustava lokalne i područne (regionalne) samouprave, izraditi IT sustav** za podršku učinkovitosti sustava lokalne i područne (regionalne) samouprave **te poboljšati kompetencije službenika** u javnoj upravi vezane za jačanje učinkovitosti sustava lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U provedbi je sustavna zakonodavna i institucionalna reforma sustava strateškog planiranja i upravljanja razvojem s ciljem povećanja kvalitete formuliranja javnih politika i kvalitetnog usmjeravanje investicija iz fondova EU-a radi društvenog napretka i usmjerenijeg razvoja teritorija. U sklopu reforme donesen je Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem RH¹⁷ te niz podzakonskih akata koji će osnažiti koordinaciju i provedbu javnih politika te smanjiti veliki broj fragmentiranih i međusobno neusklađenih akata strateškog planiranja. **Uspostavljena je informacijsko-komunikacijska platforma radi transparentnosti i prikupljanja podataka, praćenja i izvještavanja o provedbi javnih politika. Započeta je izrada Nacionalne razvojne strategije do 2030. godine** koja će usmjeriti korištenje sredstava EU-a iz idućeg financijskog razdoblja.

U veljači 2019., donesen je **Zakon o zaštiti prijavitelja nepravilnosti**¹⁸ **kojim su objedinjeni svi pravni standardi za zaštitu prijavitelja nepravilnosti, odnosno „zviždača“ u jedan poseban zakon (lex specialis).** Zakonom se formira sustav koji omogućuje potencijalnim prijaviteljima učinkovito prijavljivanje nepravilnosti i adekvatnu zaštitu njihova integriteta, a s ciljem podizanja javne svijesti među zaposlenicima i građanima o potrebi prijavljivanja nezakonitog i koruptivnog ponašanja te općenito povećanja odgovornosti i transparentnosti rada javnog i privatnog sektora. Jasno je definiran pojam prijavitelja nepravilnosti koji se odnosi ne samo na osobu u radnom odnosu, kako je to definirano Zakonom o radu¹⁹, već je zaštita pružena širem

krugu osoba poput volontera, studenata i sl. Osim toga, definirane su i nepravilnosti zbog kojih prijavitelj može podnijeti prijavu te se sada zaštita ne odnosi samo na slučajeve korupcije, nego uključuje i nepravilnosti glede kršenja zakona i drugih propisa te nesavjesno upravljanje javnim dobrima, javnim sredstvima i sredstvima EU-a koji predstavljaju ugrožavanje javnog interesa. Nadalje, predviđena je zaštita prijavitelja nepravilnosti ne samo u tijelima javne vlasti, već i kod privatnih poslodavaca. Propisani su načini prijavljivanja nepravilnosti i to kao: unutarnje (kod poslodavca), vanjsko (prema nadležnom tijelu) ili u određenim situacijama razotkrivanje prema javnosti. Kao vanjsko tijelo nadležno za zaštitu prijavitelja nepravilnosti određen je pučki pravobranitelj. Predviđena je sudska zaštita prijavitelja nepravilnosti u subjektivnom roku od tri godine od dana kad je prijavitelj saznao za štetnu radnju, odnosno objektivnom roku od pet godina od dana kada je štetna radnja prema prijavitelju poduzeta te je za prijavitelje nepravilnosti predviđeno oslobođenje od troškova plaćanja sudskih pristojbi. Također je predviđena mogućnost određivanja privremenih mjera od strane suda i to u roku od osam dana od dana primitka prijedloga, kako bi se na taj način prijavitelja nepravilnosti u hitnom roku zaštitilo od odmazde odnosno stavljanja u nepovoljniji položaj u odnosu na druge osobe. Također su predviđene sankcije za poslodavce koje krše prava prijavitelja nepravilnosti te sankcije za osobe koje zloupotrebljavaju pravo na prijavljivanje nepravilnosti.

b. Na temelju savjetovanja sa socijalnim partnerima uvesti usklađene okvire za određivanje plaća u javnoj upravi i javnim službama.

Prijedlog novog Zakona o plaćama državnih službenika i namještenika u visokom je stupnju gotovosti, ali još nije usuglašeno konačno normativno rješenje utvrđivanja radnih mjesta te način izračuna plaća za policijske službenike. S obzirom na specifičnosti posla te razvoj migrantske krize i predviđeni ulazak RH u Schengen, odlučeno je da će se policijski službenici u Zakonu regulirati na poseban način te se u suradnji s Ministarstvom

¹⁷ NN 123/17

¹⁸ NN 17/19

¹⁹ NN 93/14 i 127/17

unutarnjih poslova izrađuje novi prijedlog u odnosu na njih. Zbog toga treba izraditi novu simulaciju troškova radi procijene fiskalne održivosti i prihvatljivosti potrebnih dodatnih sredstava za prevođenje svih službenika u novi sustav. Usporedo s izračunima plaća za policijske službenike izvršit će se određene korekcije vezane uz prevođenje plaća zatečenih službenika, kao i sustav nagrađivanja najboljih službenika.

Preporuka 4.

---

a. Poboljšati korporativno upravljanje poduzećima u državnom vlasništvu i intenzivirati prodaju poduzeća u državnom vlasništvu i neproduktivne imovine.

U 2018. ostvarena je prodaja dionica i udjela trgovačkih društava iz portfelja Centra za restrukturiranje i prodaju (CERP) u vrijednosti od 446,1 milijuna kuna.

U dijelu koji se odnosi na smanjenje državnog portfelja i aktivaciju neiskorištene državne imovine vezano na nekretnine, u 2018. ostvaren je prihod od nefinancijske imovine u iznosu od 217 milijuna kuna. Sklopljeno je 649 ugovora, od čega 405 ugovora s naknadom, ukupne vrijednosti 330 milijuna kuna. U navedenom razdoblju intenzivirano je objavljivanje javnih natječaja/poziva za kupnju i/ili zakup zemljišta, stanova i poslovnih prostora.

U kolovozu 2018. uvedena je obveza izrade metodološki standardiziranih srednjoročnih planova poslovanja za sva trgovačka društva od strateškog i posebnog interesa i trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu. Donošenjem Odluke o praćenju planova i izvještaja o poslovanju trgovačkih društava i pravnih osoba koji čine državnu imovinu²⁰ osigurane su pretpostavke za kvalitetno praćenje poslovanja i bolje korporativno upravljanje poduzećima u državnom vlasništvu. Izrađena je i objavljena Uputa za izradu i dostavu planova i izvještaja o poslovanju trgovačkih društava i pravnih osoba koji čine

---

²⁰ NN 71/18

državnu imovinu prema kojoj pravne osobe od posebnog interesa za RH i pravne osobe definirane Odlukom o utvrđivanju popisa subjekata izvještavanja prema MF i CERP-u²¹ dostavljaju kvartalni financijski izvještaj, godišnji plan, godišnji izvještaj, srednjoročni plan te po potrebi i druge dokumente propisane posebnim propisom. Uputa definira metodologiju izrade i minimalne rezultate isporuke u procesu planiranja i izvještavanja, kao i glavne odgovornosti ključnih sudionika procesa izrade i dostave planova i izvještaja. Uputa je izrađena uvažavajući postojeću praksu planiranja i izvještavanja, standardnu, odnosno dobru praksu sličnih i usporedivih društava i sustava izvještavanja te preporuka i specifičnih načela Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) i Svjetske banke.

Kako bi se ubrzao i operacionalizirao cjelokupni postupak upravljanja i raspolaganja državnom imovinom, kao i aktivacija iste, donesen je novi regulatorni okvir koji obuhvaća: Zakon o upravljanju državnom imovinom²², Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnih prostora²³, Zakon o Središnjem registru državne imovine²⁴, Uredbu o postupcima koji prethode sklapanju pravnih poslova raspolaganja nekretninama u vlasništvu RH u svrhu osnivanja prava građenja i prava služnosti, Uredbu o postupcima koji prethode sklapanju pravnih poslova raspolaganja nekretninama u vlasništvu RH u svrhu prodaje, razvrgnuća suvlasničke zajednice, zamjene, davanja u zakup ili najam te o postupcima u vezi stjecanja nekretnina i drugih stvarnih prava u korist RH, Uredbu o načinima raspolaganja dionicama i udjelima, Uredbu o postupcima koji prethode sklapanju pravnih poslova raspolaganja nekretninama u vlasništvu RH u svrhu dodjele na uporabu nekretnina za potrebe tijela državne uprave (TDU) ili drugih tijela korisnika DP te drugih osoba i Uredbu o darovanju nekretnina u vlasništvu RH²⁵.

---

²¹ <https://bit.ly/2BzGqnW>

²² NN 52/18

²³ NN 112/18

²⁴ NN 112/18

²⁵ NN 95/18 – za navedene uredbe

b. Znatno smanjiti opterećenje poduzeća koje proizlazi iz parafiskalnih nameta i složenih administrativnih i zakonodavnih propisa.

Akcijski plan za administrativno rasterećenje gospodarstva 2018. usvojen je u ožujku 2018. te **sadrži 142 mjere rasterećenja** za 14 zakonodavnih područja. Provedbom svih mjera iz navedenog Akcijskog plana omogućit će se **smanjenje administrativnih troškova od 625 milijuna kuna čime se administrativno opterećenje smanjuje za 12,27 %**. Već je provedeno 108 mjera s ostvarenim financijskim rasterećenjem od 95 % predviđenog ukupnog iznosa rasterećenja, odnosno smanjenje administrativnih troškova i naknada od 597 milijuna kuna te se planirane mjere provode sukladno rokovima.

U sklopu provedbe Akcijskog plana **ukinute su i smanjene određene naknade koje nisu administrativno opterećenje već predstavljaju parafiskalne namete**, i to iz nadležnosti Državnog zavoda za mjeriteljstvo (DZM), Državnog zavoda za statistiku (DZS), Ministarstva poljoprivrede (MPOLJ) i Državne geodetske uprave (DGU). Mjere kojima se smanjuju učestalost i broj obveznika plaćanja turističke članarine u nadležnosti Ministarstva turizma sa značajnom uštedom procijenjenog iznosa rasterećenja od 19 milijuna kuna provest će se stupanjem na snagu novog Zakona o članarinama u turističkim zajednicama (od 1. siječnja 2020.).

U siječnju 2019. usvojen je **Akcijski plan za administrativno rasterećenje gospodarstva 2019.** koji sadrži **314 mjera s predviđenim rasterećenjem od 626,74 milijuna kuna, odnosno manjim opterećenjem gospodarstva za 15,57 %**. Tijekom postupka mjerenja i pripreme Akcijskog plana nadležna tijela već su provela rasterećenje kroz 25 mjera procijenjene vrijednosti ušteda u iznosu od 2,39 milijuna kuna.

U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje (NPR 2018.), u nastavku se daje osvrt na dodatno provedene mjere.

Tablica 2 | Provedene mjere
administrativnog rasterećenja gospodarstva u 2018.

Područje	Provedeno administrativno rasterećenje temeljem SCM ²⁶ metodologije
Porezi	<ul style="list-style-type: none"> - Ukinuta je obveza vođenja evidencije o isplaćenom dohotku od nesamostalnog rada (Obrazac DNR). - Ukinuta je obveza vođenja evidencije o mjesečnim iznosima isplaćenih primitaka od nesamostalnog rada, doprinosa i poreza (Obrazac IP). - Omogućeno je podnošenje izvješća o ostvarenim primicima od samostalne djelatnosti za koje se plaća paušalni porez (Obrazac PO-SD) elektroničkim putem (putem obrasca e-porezna). - Omogućeno je podnošenje godišnje porezne prijave za dohodak od samostalne djelatnosti (Obrazac DOH) putem portala e-Porezna. - Ukinuta je obveza vođenja evidencije o isplaćenim predujmovima dobiti te mogućnost iskazivanja zajmova i/ili kredita u ukupnom iznosu. - Ukinuta je obveza vođenja evidencija i dostavljanja izvješća o uplaćenim premijama dobrovoljnog mirovinskog osiguranja koje su bile oslobođene od plaćanja poreza na dohodak (Obrazac DMO). - Ukinuta je obveza popunjavanja određenih podataka pri sastavljanju i podnošenju godišnje prijave poreza na dobit (Obrazac PD). - Produljen je rok za dostavu Zapisnika s izvlačenja lutrijskih igara s 8 dana na 3 mjeseca, čime se smanjuje učestalost podnošenja izvješća. - Omogućeno je podnošenje prijave o utvrđenom zajedničkom dohotku od samostalne djelatnosti (Obrazac DOH-Z) putem portala e-Porezna.
Trošarine i posebni porezi	<ul style="list-style-type: none"> - Ukinuta je obveza podnošenja izvješća o stanju i kretanju duhana (sirovine). - Ukinuta je obveza podnošenja izvješća o podnošenju mjesečnog izvješća o količinama i preradi sirove nafte. - Ukinuta je obveza dostave preslike potvrde iz sudskog/obrtnog registra, odobrenja Carinske uprave o statusu ovlaštenog carinskog otpremnika, popis zaposlenika sa stručnim ispitom, izvješće Carinske uprave o podmirenim obvezama, odobrenja za uporabu zajedničkog jamstva te bankovne garancije za ishođenje odobrenja za obavljanje poslova ovlaštenog carinskog otpremnika na graničnom prijelazu.
Turizam i ugostiteljstvo	<ul style="list-style-type: none"> - Ukinuta je obveza ishođenja rješenja za pružanje usluga turističke agencije, a turistička je agencija prije početka pružanja usluga dužna dostaviti Ministarstvu turizma samo obavijest o početku pružanja usluga. - Ukinuta je obveza dostave ugovora o turističkom zastupanju turističke agencije radi upisa u Upisnik ugovora o turističkom zastupanju. - Ukinuta je obveza ishođenja rješenja o odobrenju za pružanje turističkih usluga u seljačkom gospodarstvu i za pružanje turističkih usluga u posebnim oblicima turističke ponude. - Ukinuta je obveza polaganja ispita za turističkog pratitelja. - Stručni ispit za voditelja poslovnice (voditelja poslova) promijenjen je na način da se polaže pred ispitnom komisijom Ministarstva turizma, bez obveze pohađanja seminara.
Geodezija	<ul style="list-style-type: none"> - Uvedena je e-procedura za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih geodetskih poslova (razvoj aplikativnog rješenja). - Ukinuta je obaveza dostave podataka iz Upisnika obavljanja geodetske djelatnosti u obliku godišnjeg izvješća. - Omogućeno je prilaganje digitalnih podataka digitalnom elaboratu prijepisa posjedovnih listova, kopija katastarskog plana i izvadaka iz zemljišnih knjiga. - Ukinuti su pojedini uvjeti (geodetske opreme i prostora) za obavljanje stručnih geodetskih poslova. - Olakšani su uvjeti za upis podataka u imenik ovlaštenih inženjera geodezije. - Uvedena je elektronička procedura za prijavu polaganja stručnog ispita za obavljanje stručnih geodetskih poslova i izdavanje potvrde o položenom stručnom ispitu.
Kretanje i boravak stranaca	<ul style="list-style-type: none"> - U djelatnosti turizma i ugostiteljstva – pomoćni radnik u turizmu (uključuje pomoćne kuhare, pomoćne konobare, čistače i sobare) – stranci ne moraju dostaviti dokaz o završenom školovanju te je ukinuta dostava dokaza o zdravstvenoj zaštiti ako je podnesen zahtjev za dozvolu za boravak i rad temeljem ugovora o radu s poslodavcem u RH. - Ukinuta je dostava dokaza o zdravstvenoj zaštiti ako je podnesen zahtjev za dozvolu za boravak i rad temeljem ugovora o radu s poslodavcem u RH za ishođenje dozvole za boravak i rad za

²⁶ Model standardnog troška (engl. *Standard Cost Model – SCM*)

	<p>sezonski rad, rad izvan godišnje kvote te temeljem „EU plave karte“.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pojednostavljeno je ishođenje dozvole za boravak i rad izvan godišnje kvote državljaninu treće zemlje koji se samozapošljava u trgovačkom društvu u kojem ima vlasnički udio najmanje 51 % ili u obrtu u kojem je jedini vlasnik.
Službena statistika	<ul style="list-style-type: none"> - Uveden je <i>web</i>-obrazac za prikupljanje podataka za Godišnje istraživanje o zaposlenima i plaći (RAD-1G). - Ukinuto je plaćanje naknada za upise/promjene/brisanja/prijepis Obavijesti o razvrstavanju prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NKD) 2007. i Eurocertifikata (Obavijest o razvrstavanju na engleskom jeziku). - Smanjen je obuhvat poslovnih subjekata u Godišnjem istraživanju o zaposlenima i plaći (RAD-1G) te je omogućeno preuzimanje podataka iz administrativnih izvora.
Organizacija pravosuđa	<ul style="list-style-type: none"> - Uvedena je mogućnost elektroničke dostave dokaza o plaćanju sudske pristojbe u elektroničkoj komunikaciji pred trgovačkim sudovima. - Smanjena je sudska pristojba za 50% za podnošenje elektroničkog prijedloga za upis u zemljišnu knjigu, kao i za sve podneske podnesene i odluke dostavljene u elektroničkom obliku sukladno posebnim propisima putem informacijskog sustava u primjeni u poslovanju suda.
Akvakultura	<ul style="list-style-type: none"> - Ukinuta je obveza dostave dokumentacije koja se može zatražiti u raspoloživim registrima nadležnih tijela za ishođenje povlastice za akvakulturu. - Ukinuta je obveza plaćanja naknade za polaganje ispita za akvakulturu. - Ukinuta je obveza dostave dokumentacije za ishođenje povlastice za uzgoj koja se može zatražiti u raspoloživim registrima nadležnih tijela. - Ukinuta je obveza plaćanja naknade za polaganje ispita za obavljanje uzgoja.
Privatna zaštita i privatni detektivi	<ul style="list-style-type: none"> - Omogućeno je podnošenje zahtjeva za ishođenje dopuštenja za obavljanje poslova privatnog detektiva putem sustava e-Građanin. - Omogućeno je podnošenje zahtjeva za polaganje stručnog ispita za privatnog detektiva putem sustava e-Građanin. - Ukinuta je obveza dostave odobrenja za obavljanje poslova privatne zaštite, dostave potvrde o usklađenosti neprobojnog vozila za prijevoz novca, potvrde o usklađenosti sigurnosnog spremnika za prijenos/prijevoz novca. - Ukinuta je obveza dostave odobrenja nadležne policijske uprave za obavljanje poslova privatne zaštite na javnoj površini. - Ukinuta je obveza dostave podataka o imenovanoj odgovornoj osobi. - Ukinuta je obveza dostave izvataka iz obrtnog registra i upitnika sigurnosne provjere. - Za većinu procedura u području privatne zaštite i privatnih detektiva omogućava se elektronička dostava potrebnih dokumenata te digitalno vođenje ostale evidencije, arhiviranje i čuvanje na digitalnom mediju.
Plemenite kovine	<ul style="list-style-type: none"> - Omogućeno je podnošenje zahtjeva za izdavanje Rješenja o znaku proizvođača elektroničkom poštom. - Ukinuta je obveza dostave matrice i otiska znaka proizvođača na čuvanje u DZM. - Smanjena je naknada za podnošenje zahtjeva za redovno i izvanredno ovjeravanje vodomjera, mjernih sustava na cisternama i brojila električne energije. - Smanjena je učestalost s dvaput godišnje na jednom godišnje za podnošenje zahtjeva za redovno i izvanredno ovjeravanje etilometara.
Zaštita novčarskih institucija	<ul style="list-style-type: none"> - Omogućeno je vođenje evidencije dnevne provjere tehničkih uvjeta zaštite na digitalnom mediju. - Ukinuta je dostava izvataka iz sudskog registra prilikom upisa oblika poslovanja. - Omogućeno je vođenje dokumentacije u poslovnicama na digitalnom mediju. - Omogućeno je vođenje promjena koje utječu na ispunjenje tehničkih i drugih uvjeta na digitalnom mediju.

Tablica 3 | Provedene mjere olakšavanja poslovanja poduzetnika u 2018. i prvom tromjesečju 2019.

Područje	Provedene mjere olakšavanja poslovanja temeljem <i>Doing Business</i> metodologije
Registracija vlasništva	<ul style="list-style-type: none"> - Putem <i>One Stop Shopa</i>, odnosno ZIS-a, omogućeno je javnim bilježnicima, odvjetnicima i sustavu e-Građani izdavanje zemljišnoknjižnih izvadaka sa snagom javne isprave. - Omogućeno je elektroničko pribavljanje vjerodostojnog zemljišnoknjižnog izvotka bez potrebe odlaska na zemljišnoknjižni odjel općinskog suda. - Omogućeno je podnošenje prijedloga za upis u zemljišnu knjigu elektroničkim putem od strane javnih bilježnika i odvjetnika kao ovlaštenih korisnika. - Nastavlja se provoditi opsežna reforma zemljišnih knjiga i katastra, koja uključuje pojednostavljenje, ubrzanje i nastavak digitalizacije administrativnih procedura. - Opća punomoć za sastavljanje privatne isprave (kao temelj upisa u zemljišnu knjigu) neće smjeti biti starija od 1 godine u trenutku sastavljanja. - Uvodi se jasno definiranje redovnih i posebnih zemljišnoknjižnih postupaka te djelokrug postupanja u odnosu na iste od strane zemljišnoknjižnih referenata, sudskih savjetnika i sudaca. - Zemljišnoknjižni postupak zakonski će se odrediti kao hitan postupak. - Odredit će se zakonski rok za donošenje rješenja u redovnim zemljišnoknjižnim postupcima. - Pojednostavljuje se brisanje starih hipotekarnih tražbina za koje je do sada bilo potrebno provoditi poseban postupak amortizacije, na način da se određuje rok 1. rujna 1980. za brisanje hipoteka koje su upisane prije navedenog datuma po službenoj dužnosti (u odnosu na prijašnji rok 25. prosinca 1958.). - Uvodi se rok od 3 godine za osnivanje zemljišnih knjiga u katarskim općinama u kojima se vode polozi isprava ili kartoni zemljišta. Za one katastarske općine koje nemaju zemljišnu knjigu određuje se rok od 5 godina za osnivanje odnosno otvaranje zemljišne knjige. - U odnosu na postupak osnivanja, obnove i dopune zemljišnih knjiga uvodi se provedba zemljišnoknjižnih postupaka na postojećem katastarskom operatu, ako sud to ocijeni potrebnim. Ujedno se određuje rok u kojem nadležno katastarsko tijelo mora dostaviti predmetni katastarski operat. - Jasnije se definiraju ovlaštenici informacijskog sustava u primjeni suda, odnosno pravo na pristup i pretragu elektroničkih podataka zemljišne knjige. - Propisat će se obvezno skeniranje ulaznih dokumenata, kada za to budu osigurani tehnički uvjeti te se uvodi se elektronička zbirka isprava, što će dovesti do potpunog elektroničkog postupanja u zemljišnim knjigama, odnosno do elektroničkog spisa. - Planira se provesti skeniranje preostalih ručno vođenih zemljišnih knjiga kako bi se na jednom mjestu uspostavila središnja arhiva zemljišnih knjiga svih općinskih sudova. - Uvode se digitalni geodetski elaborati. - Ukinuta je obveza dostavljanja izvotka iz zemljišne knjige u izvorniku ili ovjerenoj preslici.
Plaćanje poreza	<ul style="list-style-type: none"> - Uvedeno je elektroničko plaćanje poreza i doprinosa (e-Porezna) koje doprinosi smanjenju broja sati plaćanja poreza. - Provedeno je administrativno pojednostavljenje ispunjavanja niza poreznih obveza, a određeni obrasci su i ukinuti. - Nakon što su uvedene dvije umjesto triju progresivnih stopa oporezivanja dohotka, a granična stopa snižena je s 40 na 36 % (uz povećanje neoporezivog dohotka na 3.800 kn), povećana je godišnja osnovica za oporezivanje dohotka graničnom stopom od 36 % na 360.000 kn. - Ukinuti su doprinosi za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti od 1,7 % i za zaštitu zdravlja na radu od 0,5 %, a poslodavcima je glede doprinosa na plaće rasterećen trošak rada za 0,7 postotnih bodova. - Snižen je porez na promet nekretnina s 5 na 3 % kroz dva kruga porezne reforme. - U prvoj godini od osnivanja trgovačkog društva nema više plaćanja HGK članarine. - Smanjena je naknada za šume, a istu više ne plaćaju više mali poduzetnici do 3 milijuna kuna prihoda.
Ishođenje građevinske dozvole	<ul style="list-style-type: none"> - Broj procedura za ishođenje građevinske dozvole smanjen je s 22 na 10 do 14, što je u okviru EU prosjeka prema <i>Doing Business</i> metodologiji. - Trošak ishođenja građevinske dozvole snižen je s 10,9 na 3,7 % vrijednosti investicije, što je u okviru EU prosjeka prema <i>Doing Business</i> metodologiji. Smanjenje navedenog troška odnosi se na sniženje vodnog doprinosa i prijenos plaćanja komunalnog doprinosa nakon ishođenja uporabne dozvole. - Zakonski je uvedeno elektroničko povezivanje javnih tijela kroz <i>One Stop Shop</i> sustav zbog smanjenja odvojenih administrativnih koraka kod ishođenja građevinske dozvole. - Ubrzano je ishođenje građevinske dozvole skraćivanjem zakonskih rokova tijelima na 15 dana, nakon čega će nastupati šutnja administracije, odnosno pozitivan odgovor.

- Ukinuta je obveza lijepljenja biljega i kopiranja dokumentacije u više primjeraka.
- Korisnici i ulagači mogu u svakom trenutku pratiti tijek procedure.
- Uvedeno je elektroničko potvrđivanje glavnog projekta i drugih projekata, uz smanjivanje njihovog sadržaja i troškova izrade.
- Smanjen je broj potvrda glavnog projekta u svrhu izdavanja građevinske dozvole.
- Investitori su oslobođeni obveze pribavljanja posebnih uvjeta i uvjeta priključenja za izdavanje građevinske dozvole.
- Olakšano je izdavanje građevinskih dozvola u slučajevima kada nije donesen urbanistički plan uređenja.
- Izdavanje lokacijskih dozvola je olakšano za fazno i etapno građenje i u slučajevima u kojima nije donesen urbanistički plan uređenja te će se smanjiti broj obveza podnositelja zahtjeva.
- Omogućeno je evidentiranje građevine za koju je izdana građevinska i/ili uporabna dozvola u informacijskom sustavu prostornog uređenja.
- Više ne teče rok važenja lokacijske dozvole u slučaju provođenja parcelacijskog elaborata u katastru.
- Uvedena je e-Arhiva izdanih građevinskih dozvola i akata za gradnju.
- Investitori su oslobođeni obveze pribavljanja posebnih uvjeta i uvjeta priključenja za izdavanje lokacijske dozvole.

C. Poboljšati tržišno natjecanje u području poslovnih usluga i reguliranih profesija.

Liberalizacija tržišta usluga provedena je do kraja travnja 2019. kroz 200 mjera uklanjanja prepreka slobodi pružanja usluga na unutarnjem tržištu u nizu sektora i profesija.

Popis svih provedenih mjera nalazi se na internetskoj stranici Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta²⁷ (MINGPO), koje međuresorno potiče provedbu konkretnih mjera ovog segmenta regulatorne reforme. Od navedenog broja, oko 70 mjera zakonodavno je provedeno tijekom 2018. godine. Istovremeno započeta je priprema dodatnih mjera smanjenja reguliranosti barem 15 glavnih profesionalnih usluga (primjenom OECD metodologije o mjerenju regulacije tržišta – PMR)²⁸, koje će se provoditi tijekom 2019. i 2020. kroz dva akcijska plana za liberalizaciju tržišta usluga.

Također, na portalu **Jedinstvena kontaktna točka za usluge** (psc.hr), koji je jedan od alata Centra unutarnjeg tržišta EU (cut.hr), poduzetnicima se nastavlja pružati **preko 200 setova objavljenih informacija o (elektroničkom) pokretanju poslovnog nastana, ostvarenju slobode pružanja usluga i uvjetima za obavljanje uslužnih djelatnosti i profesija.**

Razvijene su i **e-usluge kojima se omogućava brže i jednostavnije ishođenje odobrenja za obavljanje mnogih uslužnih djelatnosti i profesija**, kao što su trgovina, posredovanje u prometu nekretnina, privatno obrazovanje, zaštita okoliša, geodetska djelatnost, zaštita intelektualnog vlasništva i detektivska djelatnost, dok je razvoj e-usluga u području turizma, graditeljstva i drugih djelatnosti u tijeku. Prilikom ishođenja odobrenja za obavljanje uslužnih djelatnosti i profesija za barem 90 uslužnih djelatnosti i profesija omogućena je predaja manjeg opsega dokumentacije elektroničkim putem (e-poštom).

Navedenim se provodi Zaključak Vlade o uvođenju elektroničkih postupaka za registraciju poslovnog nastana i ishođenje odobrenja za obavljanje uslužne djelatnosti kao doprinos liberalizaciji tržišta usluga.

Istovremeno se razne poslovne usluge nisu regulirale odobrenjima (poslovno savjetovanje, marketing, odnosi s javnošću, mediji, dizajn, IT, računovodstvo i druge usluge) tako da nema posebne procedure ispunjavanja uvjeta. Ističemo kako je krajem 2018. ukinuta zakonska obveza licenciranja računovođa.

²⁷ <https://bit.ly/2OjsPq6>

²⁸ OECD metodologija za mjerenje regulacije tržišta usluga (engl. *Product Market Regulation – PMR*)

Tablica 4 | Provedene mjere liberalizacije tržišta usluga u 2018.

Područje	Provedena liberalizacija tržišta usluga
Autotaksi	<ul style="list-style-type: none"> - Omogućeni su slobodni i jednaki tržišni uvjeti za postojeće i nove poslovne modele. - Smanjen je broj uvjeta za dobivanje licencije, odnosno ukinuta je obveza pohađanja trogodišnje škole za KV vozača. - Pravilnikom se neće moći regulirati dodatni uvjeti. - Do dozvole se može doći jednostavnije, u roku od 15 dana od podnošenja zahtjeva. Ukoliko se licenca ne izda u navedenom roku, nadležno Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture (MMPI) će u roku od 15 dana donijeti rješenje. - Sadržaj ispita pojednostavljen je. - Cijena ispita snižena je. - Omogućen je elektronički postupak predaje zahtjeva, plaćanja pristojbe te ishođenja licencije i dozvole. - Maksimalna naknada za licenciju ne može iznositi više od 10 posto mjesečne neto plaće na području jedinice lokalne samouprave (JLS) koja izdaje dozvolu. - Vozač u vozilu može imati samo kopiju dozvole, umjesto originala. - Ukinuto je pravo JLS-a na ograničenje broja dozvola. - Dozvola više ne ovisi o poslovnom nastanu i prebivalištu taksista te se dozvola može dobiti u bilo kojem broju JLS-a. - Cijene se mogu slobodno određivati na tržišnoj osnovi. - Vožnja se može naplaćivati i putem elektroničke aplikacije, a ne samo putem taksimetra, što je važno za digitalne platforme u okviru ekonomije suradnje. - Uvedena je obveza informiranja o cijeni po kilometru putem taksimetra, odnosno o maksimalnoj cijeni putem elektroničke aplikacije. - Nema ograničenja pravnog oblika taksista. - Taksisti iz drugih država članica EU-a imaju slobodu poslovnog nastana u RH. - Taksisti iz trećih zemalja mogu pružati usluge ako je to uređeno međunarodnim ugovorom.
Turizam	<ul style="list-style-type: none"> - Ukinuto je reguliranje profesije turističkog pratitelja, odnosno obveza polaganja ispita. - Ukinuto je ograničenje broja zaposlenih za internetske turističke agencije u stambenim prostorima. - Ukinuta je obveza voditelja poslovnice internetske turističke agencije na prijavu prebivališta u stanu. - Ukinuta je obveza pružatelja usluge da u svakoj poslovnici odnosno internetskoj turističkoj agenciji ima zaposlenog voditelja poslovnice u punom radnom vremenu. - Ukinuta je obveza korištenja identifikacijskog koda turističke agencije. - Ukinuta je obveza dostave ugovora o turističkom zastupanju turističkih agencija. - Ukinuta je administrativna procedura ishođenja rješenja o ispunjavanju minimalnih tehničkih uvjeta turističkih agencija te je potrebno samo dostaviti obavijest o početku pružanja usluga. - Ukinuta je procedura ishođenja rješenja o ispunjavanju minimalnih tehničkih uvjeta turističkih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava. - Ukinuta je procedura ishođenja rješenja o ispunjavanju minimalnih tehničkih uvjeta u zdravstvenom turizmu. - Ukinuta je procedura ishođenja rješenja o ispunjavanju minimalnih tehničkih uvjeta kod najma suncobrana, ležaljki i daski za jedrenje. - Ukinuta je procedura ishođenja rješenja o ispunjavanju minimalnih tehničkih uvjeta za pružanje usluga u posebnim oblicima turističke ponude. - Proširen je krug pružatelja usluga na zdravstveni, kongresni i poslovni turizam. - Pružanje usluga zdravstvenog turizma, osim specijalnim bolnicama i lječilištima, omogućeno je i sektoru privatnog zdravstva. - Smanjeno je potrebno radno iskustvo voditelja turističke agencije na jednu godinu, umjesto više godina. - Za voditelja poslovnice smanjena je potrebna dokumentacija i nema obveze pohađanja seminara prije ispita. - Uveden je sustav e-Visitor za prijavu i odjavu turista.
Odvjetništvo	<ul style="list-style-type: none"> - Smanjena je regulacija marketinga odvjetnika na razmjerniju razinu, na način da se omogućuje slobodnija komunikacija. Više nije potrebna dugotrajna procedura prethodnog komorskog odobrenja internetske stranice odvjetnika odnosno odobrenja promjene web-informacija. Nema više izričito propisanog sadržaja internetske stranice. Podaci o klijentima mogu se objaviti na internetskoj stranici samo uz njihovo dopuštenje. Odvjetnici se mogu oglašavati, ali pritom moraju poštovati etička načela istinitog i objektivnog informiranja javnosti, pogotovo vezano uz zaštitu klijenata. Odvjetnici mogu jednosmjerno obavještavati o svojim uslugama na društvenim mrežama.

Računovodstvo	- Ukinuto je zakonski planirano licenciranje računovođa.
Revizija	- Uveden je neovisan (ne-komorski) javni nadzor revizorskih usluga. - Snižen je komorski doprinos za 30 %. - Snižena je komorska članarina za 30 %. - Snižena je cijena komorskog revizorskog ispita za 30 %. - Omogućena je konkurencija cijena i organizatora stručnog osposobljavanja za polaganje revizorskog ispita, što otvara prostor za niže cijene.
Arhitekti	- Arhitektima je dodatno smanjen broj ekskluzivnih prava, odnosno nemaju više jedini pravo na pružanje usluga vezanih uz krajobrazne sadržaje. - Ukinuto je prethodno ispitivanje dijelova građevine prema akreditaciji.
Posredovanje pri zapošljavanju	- Ukinuta je obveza ishođenja dozvole za obavljanje posredovanja pri zapošljavanju.
Zdravstvena zaštita	- Potiče se sustav privatnih ordinacija u primarnoj zdravstvenoj zaštiti. - Definirana je privatna praksa u ordinaciji bez koncesije, odnosno vremenskog ograničenja dozvole. - Privatni zdravstveni radnici mogu pružati zdravstvene usluge i u dislociranom prostoru, odnosno području, kao i u posebnom vozilu. - Uvedene su usluge specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite. - Uklonjene su prepreke razvoju privatnog zdravstvenog turizma. - Zdravstvene usluge u zdravstvenom turizmu mogu pružati zdravstvene ustanove, trgovačka društva za obavljanje zdravstvene djelatnosti i privatni zdravstveni radnici. Navedeni subjekti moći će pružati i ugostiteljske usluge.
Psihoterapija	- Privatnim psihoterapeutima (izvan zdravstvenog sustava) iz drugih država Europskog gospodarskog prostora jamči se sloboda poslovnog nastana, kao i sloboda prekograničnog pružanja usluga na povremenoj i privremenoj osnovi, bez obveze registracije poslovnog nastana. - Zahtjev za dopusnicu može se podnijeti i elektroničkim putem, putem Jedinstvene kontaktne točke. - Zahtjev za dopusnicu ne plaća se. - Dopusnica više nema ograničeno trajanje. - Nema ograničenja pravnog oblika za fizičke i pravne osobe. - Nema ograničenja broja ureda. - Cijene se mogu slobodno formirati sukladno tržišnim uvjetima. - Sloboda pružanja usluga savjetovanja zadržava se, dok će se psihoterapeutom moći nazivati osobe koje imaju navedenu titulu.
Zaštita okoliša	- Pojednostavljeni su uvjeti ishođenja suglasnosti, čiji je broj smanjen. - Obnavljanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša ne mora se vršiti svake tri godine već svakih pet godina. - Ukinuti su uvjeti za radni prostor voditelja stručnih poslova zaštite okoliša. - Ukinuta je obveza sudjelovanja i plaćanja troškova stručnog vijeća kod postupka ishođenja suglasnosti na politiku sprječavanja velikih nesreća u području zaštite.
Knjižnice	- Ukinuto je ograničenje vlasničkog oblika osnivanja knjižnica, što znači da će se pored javnih moći otvarati i privatne knjižnice. - Knjižnice mogu osnivati fizičke i pravne osobe. - Propisano je osnivanje vjerskih i digitalnih knjižnica.
Edukacijsko-rehabilitacijska djelatnost	- Ukinuta je regulacija minimalne cijene usluga.

d. Smanjiti trajanje sudskih postupaka i unaprijediti primjenu elektroničke komunikacije na sudovima.

U srpnju 2018. usvojen je paket zakona koji će ojačati sudsku neovisnost, reorganizirati mrežu pravosudnih tijela te poboljšati učinkovitost pravosudnog sustava. Donesene su izmjene i dopune Zakona o sudovima²⁹ i Zakona o Državnom sudbenom vijeću³⁰ te novi Zakon o područjima i sjedištima sudova, Zakon o područjima i sjedištima državnih odvjetništava, Zakon o državnom odvjetništvu i Zakon o Državnoodvjetničkom vijeću³¹.

U vezi s rješavanjem predmeta starijih od 10 godina s ciljem smanjenja broja takvih predmeta **na općinskim i trgovačkim sudovima**, predsjednici sudova dostavljaju Ministarstvu pravosuđa (MP) planove rješavanja starih predmeta te mjesečno dostavljaju izvješća o rješavanju predmeta. Na temelju prikupljenih podataka izrađena je baza starih predmeta s relevantnim podacima (zaduženom sucu, poduzetim aktivnostima, razlozima nerješavanja predmeta, planiranim rokovima za rješavanje predmeta te razlozima zbog kojih predmet nije moguće riješiti u planiranom roku) – na temelju te baze izrađuju se polugodišnja i godišnja izvješća o broju riješenih starih predmeta te analiziraju razlozi dugotrajnosti postupaka. Od početka projekta (svibanj 2017.) došlo je do značajnog smanjenja broja neriješenih predmeta starijih od 10 godina, i to smanjenja od 16 % na općinskim sudovima na kraju 2017. u odnosu na kraj 2016. te smanjenja od 23 % na trgovačkim sudovima za isto razdoblje. Na kraju 2018. u odnosu na kraj 2017. **došlo je do daljnjeg smanjenja broja predmeta od 23 % na općinskim sudovima odnosno 13 % na trgovačkim sudovima.**

Sustav e-Komunikacija implementiran je na svim trgovačkim sudovima te je ostvarena elektronička komunikacija s odvjetnicima i javnim bilježnicima. Elektronska komunikacija omogućava da odvjetnici u ime stranaka koje

zastupaju predaju elektroničke podneske s priložima sudu uz obavezno korištenje naprednog ili kvalificiranog elektroničkog potpisa. Prilikom predaje podneska sustav izračunava iznos pristojbe i daje korisniku podatke za plaćanje te automatski prati uplatu pristojbe u DP putem podataka u uplatama koje eSpis dobiva iz Financijske agencije (FINA). Elektronska komunikacija također omogućava trgovačkim sudovima da pravnim zastupnicima stranaka elektronički dostave otpравke sudskih pismena koje će pravni zastupnici primati preko sigurnog elektroničkog pretinca. Uz to, korisnicima će se slati poruka elektroničke pošte da im je u sigurni pretinac poslano sudsko pismo. Prilikom zaprimanja i otvaranja pismena sigurnom elektroničkom pretincu korisnici će morati potvrditi prijem, što se bilježi u eSpisu kao datum uručenja otpравka. Tijekom 2018. svi odvjetnički zborovi i javni bilježnici upoznati su s načinom funkcioniranja elektroničke komunikacije s trgovačkim sudovima sukladno Pravilniku o elektroničkoj komunikaciji u postupcima pred trgovačkim sudovima. Do 1. veljače 2019. odvjetnici i javni bilježnici izmijenili su s trgovačkim sudovima 912 podnesaka i pismena elektroničkim putem.

S ciljem dodatnog poticanja e-Komunikacije donesen je **novi Zakon o sudskim pristojbama**³², kojim se propisuje način naplate sudskih pristojbi za radnje koje sud poduzima na zahtjev stranke u sudskim postupcima, a **za podneske podnesene i zaprimljene elektroničkim putem propisano je smanjenje u iznosu od 50 % od propisane pristojbe.**

U drugoj fazi, koja će trajati do rujna 2019., planirano je širenje elektroničke komunikacije na druge sudionike sudskih postupaka (stečajne upravitelje, stalne sudske vještake, stalne sudske tumače te državna odvjetništva), širenje na općinske sudove te povezivanje s nacionalnim sustavom za plaćanje pristojbi. Poticanje elektroničke komunikacije rezultirat će administrativnim rasterećenjem sudova, što će za posljedicu imati ubrzanje sudskih postupaka te osiguranje bolje naplate sudskih pristojbi.

²⁹ NN 28/13, 33/15, 82/15, 82/16 i 67/18

³⁰ NN 116/10, 57/11, 130/11, 13/13, 28/13, 82/15 i 67/18

³¹ NN 67/18 – za navedene zakone

³² NN 118/18

U cilju daljnjeg razvoja informacijskih i komunikacijskih tehnologija u pravosuđu u **Građanski odjel Vrhovnog suda RH uveden je integrirani sustav upravljanja predmetima (eSpis)**. Započela je provedba nadogradnje IT sustava na sudovima u sklopu koje će se uvesti eDostava.

Dovršena je prva faza implementacije sustava za pretvaranje govora u tekst na sudovima i državnim odvjetništvima, čime se rasterećuje administrativno osoblje koje umjesto kreiranja zapisnika sada samo finalno uređuje tekst.

Također se **unaprjeđuju sudski i državno-odvjetnički poslovni procesi** za vrijeme ročišta, kao i prilikom izrade presuda i izvještavanja o istražnim radnjama, na način da se isti ubrzava i pojednostavljuje uz povećanje točnosti materijala. U prosincu 2018. instalirano je 800 kompleta kod određenih korisnika koji su educirani za korištenje. Dosadašnje iskustvo korisnika u korištenju sustava za pretvaranje govora u tekst pozitivno je te se sukladno zahtjevima korisnika planira nabava novih kompleta.

4. Glavni ciljevi, reformski prioriteti i mjere ekonomske politike

4.1. Jačanje konkurentnosti gospodarstva

4.1.1. Unaprjeđenje poslovnog okruženja

Administrativno i neporezno rasterećenje

Od 2017. provodi se regulatorna reforma s ciljem unaprjeđenja poslovnog okruženja kroz administrativno rasterećenje poslovnog sektora. Do sada je provedeno mjerenje administrativnog opterećenja korištenjem SCM metodologije za analizu propisa iz više od 70 područja s utjecajem na gospodarstvo. Tijekom provedbe uočeno je da postoje administrativni problemi proizašli iz sinergije više propisa, pa se nastavlja **sveobuhvatna analiza i pojednostavljenje propisa iz pojedinog područja te administrativnih procedura**, jer je velik broj prigovora od strane poslovne zajednice bio usmjeren na nejasnoće i probleme u njihovoj provedbi. Stoga će se podaci o obvezama koji su prikupljeni u SCM mjerenju iskoristiti kako bi se razvile optimalne administrativne procedure, odnosno jednostavan prikaz poslovnih procesa u obliku vodiča za procedure koje poslovnoj zajednici predstavljaju najveće administrativno opterećenje. Uz optimizaciju procesa utvrdit će se preduvjeti za uvođenje elektroničkih procedura, kako bi se optimizirane procedure mogle potpuno digitalizirati.

Tijekom dosadašnje analize troška propisa kao značajan element administrativnog troška identificirane su upravne pristojbe, stoga će se u 2019. provesti **analiza i popis svih propisa koje sadrže obvezu naplate upravnih pristojbi**.

U svim neovisnim analizama koje prate opterećenost hrvatskog gospodarstva kao značajno opterećenje spominju se razna davanja i naknade koji spadaju u kategoriju neporeznih davanja. S obzirom na to da dosadašnju dinamiku smanjivanja neporeznih davanja treba ubrzati, provest će se **revizija**

popisa svih davanja u obliku registra neporeznih davanja te analiza prihoda i aktivnosti koje se tim prihodima financiraju i predložiti mjere ukidanja, smanjenja ili promjene načina naplate i financiranja za svako pojedino područje neporeznih davanja.

Cilj je rasterećenje poslovnog sektora od financijskog i administrativnog opterećenja proizašlog temeljem obveza obračuna i podmirenja raznih neporeznih davanja.

Priprema mjera koje će se usvojiti kroz novi akcijski plan za administrativno i neporezno rasterećenje provest će se prema dobroj praksi međuresorne suradnje i suradnje s poslovnim sektorom.

Liberalizacija tržišta usluga

Prema PMR metodologiji hrvatski sektor profesionalnih usluga 2013. je sa skorom od 3,70 bio barem za trećinu više reguliran od EU prosjeka, dok se primjerice sektor trgovine po reguliranosti nalazi ispod prosjeka EU-a. U odnosu na PMR izvješće iz 2013., do travnja 2019. već je smanjena razina reguliranosti arhitekata i inženjera kroz deregulaciju cijena, marketinga, poslovnog nastana i brojnih ekskluzivnih prava. Također su uklonjene određene prepreke revizorima i poreznim savjetnicima, spriječena je regulacija profesije računovođa uz obvezno licenciranje i strukovnu komoru. S druge strane, regulacija odvjetnika ostala je gotovo ista, izuzev olakšanja marketinga. U odnosu na 2013. PMR izvješće za 2018. će osim navedenih profesija obuhvaćati i agente u prometu nekretnina koji su u RH manje regulirani te javne bilježnike koji imaju visoku razinu reguliranosti. Prema EU indikatoru restriktivnosti koji je izradila EK, RH otprilike 10 % više regulira profesije od prosjeka EU-a. Pritom se gleda regulacija odvjetnika, inženjera, arhitekata i računovođa.

S obzirom na to da je u međuvremenu provedena deregulacija profesija, koja se i nastavlja, može se procijeniti da se regulacija glavnih tržišnih profesija u RH smanjuje prema prosjeku unutarnjeg tržišta EU-a. MINGPO nastavlja međuresorno poticati uklanjanje regulacija i prepreka tržišnoj konkurenciji u području usluga, što je u skladu s EU strategijom unutarnjeg tržišta, s Ugovorom o funkcioniranju EU-a i EU Direktivom o uslugama.

Cilj je nastavka liberalizacije tržišta usluga primjenom OECD PMR metodologije nastaviti poticati konkurenciju na tržištu usluga, kroz smanjenje ukupne razine reguliranosti glavnih profesionalnih usluga i sprječavanje uvođenja novih neopravdanih regulacija tržišta usluga kako bi se otvorio prostor za povećanje produktivnosti i inovativnosti gospodarstva, sniženje cijena profesionalnih usluga i (samo)zapošljavanja novih poduzetnika.

Nastavno na 200 provedenih mjera uklanjanja prepreka slobodi poslovnog nastana i pružanja usluga na unutarnjem tržištu u nizu sektora i profesija, do kraja 2020. planira se kumulativno provesti barem 250 mjera liberalizacije tržišta usluga. Istovremeno će se sprječavati uvođenje novih sektorskih regulacija i prepreka tržištu usluga.

Nastavno na provedenu analizu reguliranosti 50 glavnih profesionalnih usluga, odabrane su profesije za koje se, na prijedlog MINGPO, međuresorno definiraju mjere za provedbu tijekom 2019. i 2020. godine. Predviđa se da će prvi Akcijski plan za liberalizaciju tržišta usluga biti usvojen do kraja lipnja 2019., a drugi Akcijski plan za liberalizaciju tržišta usluga do siječnja 2020. godine.

Elektroničko pokretanje poslovanja

Prema *Doing Business* izvješću Svjetske banke za 2019., u RH je potrebno osam procedura za pokretanje poslovanja, odnosno otvaranje trgovačkog društva (d.o.o.). Dok broj dana ovisi o konkretnom slučaju zbog postojeće nestandardizirane procedure, prema navedenom izvješću potrebna su 22 dana za cijeli proces pokretanja poslovanja. Navedeni rezultat smanjuje razinu slobode poslovanja i prema metodologijama mjerenja ekonomske slobode (*Heritage Foundation i Fraser Institute*), a ujedno predstavlja i jedan od faktora niske konkurentnosti hrvatskog gospodarstva (prema Svjetskom gospodarskom forumu).

Kako bi se olakšalo pokretanje poslovanja, započeo je razvoj jedinstvenog informacijskog sustava za pokretanje poslovanja (START) te će osnivanje trgovačkih društava biti moguće elektroničkim putem (*online*), bez fizičke javnobilježničke ovjere za standardne osnivačke akte, uz pozadinsko povezivanje registara kod pojedinih koraka (sudski registar, statistika, Porezna uprava, HZMO-HZZO te banke).

Cilj je omogućiti pokretanje poslovanja putem samo jednog elektroničkog postupka, a informacije o lakšem pokretanju poslovanja pružat će Jedinствена kontaktna točka za usluge (psc.hr).

Već je donesena Uredba kojom je predviđeno elektroničko pokretanje poslovanje³³, odnosno kojom se postavlja pravni okvir za pokretanje poslovanja putem sustava START te Odluka o utvrđivanju načina, uvjeta i rokova redovitog poslovanja sustava START³⁴. U tijeku je postupak izmjena i dopuna Zakona o trgovačkim društvima³⁵ i Zakona o sudskom registru³⁶, što će omogućiti elektroničku registraciju trgovačkih društava. Nadalje, sudski službenici ovlastit će se za poduzimanje

³³ NN 71/18

³⁴ NN 103/18

³⁵ NN 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13 i 110/15

³⁶ NN 1/95, 57/96, 1/98, 30/99, 45/99, 54/05, 40/07, 91/10, 90/11, 148/13, 93/14 i 110/15

gotovo svih radnji u registarskim predmetima, a poduzetnicima će se dodatno **olakšati poslovanje pojednostavljenjem pojedinih pravila i/ili oslobađanjem od pojedinih obveza**. Također, osim kod osnivanja trgovačkog društva, planiraju **se pojednostaviti pravila i smanjiti obveze poduzetnika prilikom izlaska s tržišta** (kod likvidacije bez stečaja), uz smanjenje troškova postupka i daljnje rasterećenje pravosudnog sustava, što je također bitno za poboljšanje pozicije prema *Doing Business* metodologiji.

Održivo korporativno upravljanje

Predloženim izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima planira se postojeći zakonodavni okvir uskladiti s pravilima i obvezama koje za države članice EU-a proizlaze iz Direktive (EU) 2017/828 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2017. o izmjeni Direktive 2007/36/EZ kako bi se osiguralo **poticanje dugoročnog sudjelovanja dioničara**³⁷. Navedenom Direktivom utvrđuju se zahtjevi u vezi s izvršavanjem određenih prava dioničara povezanih s dionicama s pravom glasa u vezi s glavnim skupštinama trgovačkih društava koja sjedište imaju u državi članici i čije su dionice uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu koje se nalazi ili posluje u državi članici. Također se utvrđuju i posebni zahtjevi kako bi se potaknulo, osobito dugoročno, sudjelovanje dioničara. Ti posebni zahtjevi primjenjuju se u vezi s utvrđivanjem identiteta dioničara, prijenosom informacija, olakšavanjem izvršavanja prava dioničara, transparentnošću institucionalnih ulagatelja, upravitelja imovinom i savjetnika pri glasovanju, primicima direktora i transakcijama s povezanim strankama.

Predloženim izmjenama i dopunama planira se dodatno zaštititi manjinske ulagače u pogledu pojačane transparentnosti transakcija s povezanim osobama, preispitati postupke odobravanja transakcija s povezanim osobama, zahtijevati objavljivanje podataka o naknadama za upravljanje na pojedinačnoj osnovi, zahtijevati objavljivanje podataka o osnovnom zaposlenju i direktorskim pozicijama članova uprave u drugim

³⁷ <https://bit.ly/2XcOrZ1>

društvima, omogućiti 5 postotnim dioničarima dodavanje točaka dnevnog reda glavne skupštine. Također se planira **uvesti strože kriterije za članstvo u nadzornom odboru u većim trgovačkim društvima**.

Cilj je jačanje modela korporativnog upravljanja trgovačkih društava i transparentnosti u vezi sa strategijama i provedbom politika što može pomoći u poboljšanju financijskih i nefinancijskih rezultata trgovačkih društava.

Unaprjeđenje TEN-T mreže u RH

Glavni problem prometnog sustava na TEN-T mreži u RH jest neujednačena razvijenost i neintegritet infrastrukture namijenjene pojedinim vidovima prometa. Daljnji razvoj cestovne mreže potrebno je uskladiti s prioritetima koji će se bazirati na opravdanim sigurnosnim, ekološkim i ekonomskim pokazateljima. Potrebno ga je usmjeriti na postizanje visokog standarda redovitog održavanja i poboljšanju sigurnosti cestovnog prometa, čime bi se zajamčila sukladnost osnovne cestovne mreže s postojećim prijevoznim normama, kao i dovršetak nužno potrebne već planirane mreže autocesta i brzih cesta. Nedostatci postojeće željezničke infrastrukture vezani su uz neadekvatne kapacitete željezničkih pruga, nedovoljno razvijene i neujednačene tehničke parametre, zastarjeli vozni park, velika mrežna ograničenja brzine, zastarjelu željezničku signalizaciju i elektroničke komunikacijske sustave te loše veze s lukama unutarnjih plovnih putova i pomorskim lukama.

Cilj je osigurati provođenje projekata radi unaprjeđenja cestovnog sektora i povećanja uporabe i važnosti željezničkog sektora, koji doprinose razvitku cjelokupne TEN-T mreže u RH.

U cestovnom sektoru **unaprijedit će se infrastruktura i izgradit će se poveznice koje nedostaju na cestovnom dijelu TEN-T mreže** na nacionalnoj i međunarodnoj razini, a u svrhu skraćivanja vremena putovanja na obuhvaćenim dionicama. Također, **provedbom projekata nadogradnje i modernizacije željezničke infrastrukture osigurat će se preduvjeti da**

ekološki bolje održiv željeznički sektor preuzme veći udio putničkog i teretnog prometa na TEN-T mreži u odnosu na trenutno dominantni cestovni sektor. Projektne aktivnosti koje će se financirati uključuju ukidanje cestovno-željezničkih prijelaza, modernizaciju signalno-sigurnosnih i telekomunikacijskih uređaja, gradnju zidova za zaštitu od buke, gradnju mostova i nedovršenih dionica, povezivanje razdvojenog teritorija RH, implementaciju mjera za zaštitu okoliša i poboljšanje cestovne sigurnosti, izgradnju drugog željezničkog kolosijeka, rekonstrukciju kolodvora i stajališta, elektrifikaciju željezničkih pruga i dr.

Razvoj širokopojasne infrastrukture

Kako je potvrđeno Indeksom gospodarske i društvene digitalizacije (*engl. The Digital Economy and Society Indeks – DESI*) 2018., hrvatsko tržište širokopojasnog pristupa karakterizira niska pokrivenost brzom i ultrabrzom širokopojasnom vezom, kao i visoke cijene u usporedbi s prosjekom EU-a. RH će se usredotočiti na poboljšanje svojih slabih rezultata u području povezivosti kako bi mogla ostvariti ciljeve digitalne agende za Europu, prije svega cilj pokrivenosti cjelokupnog stanovništva brzom širokopojasnom mrežom brzine od najmanje 30 Mbps.

Cilj razvoja širokopojasne infrastrukture nove generacije jest povećanje nacionalne pokrivenosti širokopojasnom mrežom sljedeće generacije do 2023., prvenstveno kroz ostvarivanje pokrivenosti agregacijskim mrežama sljedeće generacije barem 350 središnjih naselja u JLS-u, u bijelim i sivim područjima mreža sljedeće generacije te osiguravanje priključaka do svih ciljanih javnih ustanova u bijelim i sivim područjima mreža sljedeće generacije.

Pripremit će se projekt „Izgradnja nacionalne agregacijske širokopojasne infrastrukture sljedeće generacije i povezivanje ciljanih korisnika unutar tijela javne uprave sa suvremenom elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom sljedeće generacije“, koji će omogućiti realizaciju izgradnje agregacijske mreže namijenjene za najam svim operatorima

elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga, a koji djeluju na tržištu. U konačnici, korist će imati i krajnji potrošači kojima će biti omogućene brze i ultrabrze širokopojasne mreže, kao i sve usluge koje te veze omogućuju. Ovo također podrazumijeva da će se u ciljanim područjima omogućiti cjenovno povoljne i kvalitetne širokopojasne priključke visokih brzina, što će također umanjiti regionalne razlike između ruralnih/prigradskih i gusto naseljenih gradskih područja RH, omogućujući jednolik razvoj svih regija RH posljedično pomažući mjerama protiv depopulacije ruralnih područja. Ciljne skupine unutar javnih ustanova bit će nacionalni, regionalni i lokalni vladini uredi i podružnice, uključujući obrazovne, zdravstvene, kulturne, turističke i pravosudne ustanove.

Uspostava normativnog okvira za reformu vodnogomunalnog sektora

Sektor vodnih usluga u RH izuzetno je fragmentiran i kao takav neučinkovit u provedbi projekata, kao i kasnije u upravljanju novoizgrađenim sustavima, jer nije kadrovski ni tehnički održiv. **Stoga se najveća ulaganja iz sredstava kohezijske politike planiraju uložiti u daljnji razvoj sustava javne odvodnje i smanjenje gubitaka iz sustava javne vodoopskrbe te postizanje zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju.** Preduvjet za učinkovitu provedbu ulaganja u području upravljanja vodama radi osiguranja sukladnosti s relevantnim direktivama EU-a jest reforma vodnogomunalnog sektora, što uključuje integraciju javnih isporučitelja vodnih usluga javne vodoopskrbe i javne odvodnje. Navedeno će se osigurati uspostavom pravne osnove za provedbu reforme vodnogomunalnog sektora, odnosno donošenjem Zakona o vodnim uslugama.

Cilj je promicanje održivog upravljanja vodama, postizanje ekonomičnosti poslovanja i poboljšanje sposobnosti javnih isporučitelja vodnih usluga za provedbu projekata razvoja vodnogomunalne infrastrukture, učinkovito upravljanje infrastrukturom, ujednačavanje cijena vodne usluge na jednom uslužnom području te u konačnici niže cijene vodne usluge.

Radi smanjenja gubitaka vode u sustavima javne vodoopskrbe izmijenit će se i dopuniti Uredba o visini naknade za korištenje voda koja će propisati modele za obračun naknade za korištenje voda u javnoj vodoopskrbi te pripadajući pravilnik. Primjenom korekcijskih koeficijenata za izračun ove naknade javni isporučitelji koji svedu gubitke na prihvatljivu razinu plaćat će umanjeni iznos naknade za korištenje voda.

4.1.2. Rast investicija

Poticanje ulaganja i produktivnosti

S obzirom na to da su ulaganja ključna za rast i održivi razvoj svake zemlje, cilj je olakšati poslovanje investitora pri početku poslovanja, tijekom poslovanja i kod proširenja postojećeg poslovanja kroz daljnja ulaganja.

Osigurat će se transparentan, predvidiv i učinkovit regulatorni i administrativni okvir za ulaganje te kontinuirano razvijanje alata i usluga kako bi se pomoglo investitorima u navigiranju kroz različite propise i postupke pri ulaganju.

Polazeći od toga da RH ima vrlo nizak indeks spremnosti industrijskih poduzeća za industriju 4.0 te mali udio industrijskih poduzeća koja koriste najbolje svjetske metodologije, koncepte i alate za unaprjeđenje proizvodnje i povećanje konkurentnosti na europskom i svjetskom tržištu, donijet će se **Plan digitalne transformacije gospodarstva**.

Izmjenama i dopunama Zakona o poticanju ulaganja osigurat će se pravna sigurnost i nesmetana provedba zakonodavnog okvira za poticanje ulaganja kroz definiranje **poticajne mjere za ulaganje putem gospodarskog aktiviranja neaktivne imovine u vlasništvu RH**, a što će olakšati provedbu i korištenje iste.

Širenje sadržaja i jačanje vidljivosti te održavanje **jedinstvene digitalne kontaktne točke za investitore** doprinijet će promociji RH kao atraktivne investicijske destinacije i olakšati investitorima dobivanje potrebnih informacija o uvjetima ulaganja u RH na jednom mjestu.

Izradit će se **objedinjeni Program poticaja ulaganja u nove tehnologije** kako bi se istaknule pogodnosti koje RH nudi investitorima u tom području. Naime, postoji niz poticaja koje potencijalnom investitoru mogu olakšati ulaganje u nove tehnologije, od poticaja predviđenih Zakonom o poticanju ulaganja do jamstava i povlaštenih kredita. Ipak, pokazalo se da poduzetnici nisu dovoljno upoznati s dostupnim pogodnostima koje RH nudi te bi objedinjeni Program olakšao njihovo korištenje.

Jačanje kapaciteta županija za privlačenje i poticanje ulaganja kako bi se povećao broj investicija i osigurao ravnomjerni regionalni razvoj planirano je kroz radionice i prijenos znanja, iskustava i dobre prakse te pružanje podrške investitorima. Isto tako, pružat će se podrška u izradi lokalnih programa potpora za investiranje te osigurati informacije o raspoloživim instrumentima financiranja za investitore.

Ustrojit će se neovisno tijelo koje bi se bavilo analizom, osmišljavanjem i provedbom politika u području produktivnosti i konkurentnosti, što je u skladu i s Preporukom Vijeća od 20. rujna 2016. o osnivanju Nacionalnih odbora za produktivnost (2016/C 349/01) u državama članicama eurozone. Naime, i države članice izvan europodručja potiču se na određivanje ili uspostavu sličnih tijela. U vezi s navedenim RH će osnovati **Odbor za produktivnost**, koji će imati autonomiju djelovanja u odnosu na bilo koje tijelo javne vlasti zaduženo za osmišljavanje i provedbu politika u području produktivnosti i konkurentnosti. Sastav Odbora bit će nepristran, što znači da ne bi smio odražavati isključivo ili većinom stavove određenih skupina dionika. Odbor za produktivnost bit će u kontaktu s odborima za produktivnost drugih država članica, s ciljem razmjene mišljenja i najboljih praksi, također uzimajući u obzir širu dimenziju europodručja i Unije.

4.1.3. Poboljšanje upravljanja i raspolaganja državnom imovinom

Aktivacija i bolje upravljanje državnom imovinom

S ciljem osiguranja odgovornijeg upravljanja i uspješnijeg poslovanja trgovačkih društava u državnom vlasništvu nastavit će se aktivnosti na poboljšavanju upravljanja državnom imovinom, odnosno upravljanja trgovačkim društvima od strane uprava i nadzornih odbora, a za neiskorištenu državnu imovinu koja generira velike troškove poduzimat će se mjere njezine aktivacije i stavljat će se je u funkciju razvoja gospodarstva.

S obzirom na potrebu jačanja efikasnosti poslovanja i nadzora nad poslovanjem u trgovačkim društvima u državnom vlasništvu, uvest će se **obveza organiziranja i pohađanja treninga za predstavnike RH u nadzornim i revizijskim odborima** radi stjecanja potrebnog znanja o praćenju i nadzoru trgovačkih društava u državnom vlasništvu, Kodeksu korporativnog upravljanja, okvirima za planiranje i restrukturiranje i OECD-ovim smjernicama za korporativno upravljanje u državnim poduzećima (*engl. OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises*).

Kroz detaljnu analizu uloge države u upravljanju trgovačkim društvima, kao i kroz načela koja se primjenjuju u poslovanju, utvrdit će se **kriteriji za definiranje pravnih osoba od posebnog interesa za RH**. Navedeno je važno jer država kao vlasnik treba imati jasnu politiku vlasništva, kojom se, između ostalog, definiraju razlozi za vlasništvo, uloga države u upravljanju trgovačkim društvom, kao i načela koja se primjenjuju u poslovanju.

U pravnim osobama u većinskom državnom vlasništvu uvest će se **funkcija koja se odnosi na praćenje usklađenosti s pravnom regulativom**, što će doprinijeti ovladavanju nad rizikom (ne)usklađenosti, rizikom od nastanka značajnog financijskog gubitka ili koruptivnih rizika, koje društvo može pretrpjeti zbog neusklađenosti s propisima, standardima i kodeksima te internim aktima.

Nastavno na doneseni Zakon o upravljanju državnom imovinom i Uredbu o načinima raspolaganja dionicama i udjelima kojima su pojednostavljeni uvjeti prodaje dionica i udjela, prvenstveno pravnih osoba koje nisu od posebnog interesa, nastavit će se s kontinuiranim aktivnostima u vezi s identifikacijom, pripremom i prodajom dionica i udjela, a cilj je na učinkovit način **smanjiti portfelj državne imovine** kojom upravljaju Ministarstvo državne imovine (MDI) i CERP.

Radi daljnjeg unaprjeđenja normativnog okvira predviđene su daljnje **izmjene i dopune Zakona o upravljanju državnom imovinom te donošenje Zakona o neprocijenjenom građevinskom zemljištu**. Navedenim će se omogućiti stvaranje jasnijih zakonskih pretpostavki za rješavanje imovinskopravnih odnosa između RH i trgovačkih društava čiji su dijelovi nekretnina upisani u društveni kapital (u postupku pretvorbe) i uneseni u temeljni kapital tih trgovačkih društava u postupku privatizacije. Propisivanjem kriterija i postupka uređivanja suvlasničkih odnosa između RH i trgovačkih društava omogućit će se poduzetnička aktivnost u skladu sa zahtjevima tržišta, a što će se pozitivno odraziti na prihode DP-a.

Predviđena je daljnja **aktivacija i smanjenje portfelja nekretnina**, u smislu stavljanja istih u funkciju razvoja gospodarstva, kao i **priprema i praćenje provedbe investicijskih projekata za aktivaciju neiskorištene državne imovine** putem osnivanja prava građenja, prava služnosti, darovanja, zakupa i dodjele na korištenje.

Restrukturiranje i izgradnja održivog prometnog sektora

S ciljem izgradnje učinkovitog i dugoročno održivog cestovnog sektora provest će se poslovno i financijsko restrukturiranje cestarskih društava u državnom vlasništvu, kao i restrukturiranje željezničkog sektora s ciljem povećanja njegove učinkovitosti i konkurentnosti te će poticati ulaganja u sigurnost, ekološku održivost, učinkovitost i konkurentnost svih ostalih vidova prometa.

U posljednjih nekoliko godina cestarska društva u državnom vlasništvu suočavala su se sa značajnim poteškoćama koje su se prvenstveno odnosile na nemogućnost servisiranja kreditnih obveza, u smislu visoke kamatne stope dugova te kratkim rokovima otplate istih. U tim uvjetima, osim niske likvidnosti, na financijsku stabilnost utjecali su i relativno visoki operativni troškovi poslovanja. Kako bi se poboljšali uvjeti poslovanja cestarskih društava u državnom vlasništvu, pokrenut je projekt „Modernizacija i restrukturiranje cestovnog sektora“ (MARS), financiran kroz zajam Svjetske banke (provodi se od studenog 2017.). Kroz projekt su osigurana sredstva za financiranje šest glavnih područja: uspostava klasifikacije cesta i izrada standarda održavanja, sustav upravljanja cestovnom imovinom, racionalizacija poslovanja i poslovnih funkcija u autocestama, naplata cestarine, operativna i poslovna racionalizacija HC-a te mjere cestovne sigurnosti. Za potrebe operativnog i financijskog restrukturiranja cestarskih društava u državnom vlasništvu **jačat će se aktivnosti planiranja i nadzora, redefinirati ključni pokazatelji uspješnosti** radi transparentnije organizacije upravljanja te **izraditi strategija za povećanje efikasnosti poslovanja cestarskih društava u državnom vlasništvu i sustavima u njihovoj nadležnosti.** U dijelu operativnog restrukturiranja cestarskog sektora kojim upravlja država, u vezi s održavanjem i naplatom cestarine unaprijedit će se tehnički okvir za održavanje kroz potporu revizijama klasifikacije cesta i standarda održavanja te sveobuhvatni sustav upravljanja cestovnom imovinom (RAMS). Očekuje se isporuka analiza konzultanata te se planira implementacija preporuka koje će biti usmjerene na smanjenje operativnih troškova poslovanja. Također, radit će se na daljnjoj racionalizaciji poslovanja društava te unaprjeđenju mjera cestovne sigurnosti. Cilj financijskog restrukturiranja cestarskih društava u državnom vlasništvu koje će se provesti kroz ovu mjeru jest produljiti rok otplate i smanjiti kamatnu stopu dijela preostalog duga društava. Provođenjem financijskog restrukturiranja očekuje se postizanje potpune financijske stabilnosti cestarskih društava uz zadržavanje tekuće likvidnosti i neometano servisiranje godišnjih kreditnih obveza.

Razvoj željezničkog sektora smatra se izuzetno važnim za gospodarski i socijalni rast, kao i za međunarodnu povezanost RH te za ostvarenje strateških ciljeva i pozicioniranje RH u mreži europskih koridora. Opće stanje željezničkog sustava ne odgovara suvremenim prometnim zahtjevima. Kako bi se povećala konkurentnost željezničkog sustava, potrebno je, između ostalog, stvoriti uvjete za održivo poslovanje društava željezničkog sektora, modernizirati poslovanje, unaprijediti poslovne procese te provesti restrukturiranje društava. U ožujku 2019. donesen je novi Zakon o željeznici³⁸, a **planira se i donošenje Strategije razvoja željezničkog sustava, Nacionalnog plana razvoja željezničke infrastrukture i Nacionalnog plana razvoja usluga željezničkog prijevoza, Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava, višegodišnjeg Ugovora o upravljanju željezničkom infrastrukturom te provedba projekata „Upravljanje imovinom“ i „Angažiranje neovisnog financijskog savjetnika za potrebe restrukturiranja društva HŽ Cargo“.**

Utvrđeno je da se daljnji razvoj te jačanje konkurentskih prednosti i pozicije Croatia Airlinesa d.d. na tržištu zračnog prometa može osigurati samo kroz kvalitetno strateško partnerstvo, a pokazateljem takvog partnerstva podrazumijeva se proširenje prometne mreže i povećanje tržišnog udjela Croatia Airlines d.d. te dokapitalizacija u svrhu potpore budućeg razvoja društva Croatia Airlines d.d. U vezi s navedenim Vlada je 21. veljače 2019. donijela Odluku o pokretanju postupka traženja strateškog partnera i osnivanju Povjerenstva za provedbu postupka i predlaganje odabira strateškog partnera društva Croatia Airlines d.d. Povjerenstvo će razmotriti moguće daljnje korake kojima bi se osiguralo dovođenje kvalitetnog strateškog partnera sa značajnim iskustvom u civilnom zrakoplovstvu, koji bi između ostalog osigurao širenje prometne mreže te povećanje tržišnog udjela imajući u vidu važnost redovitog i cjelogodišnjeg povezivanja u domaćem i međunarodnom zračnom prometu i potrebu za potporom daljnjem razvoju turističkih potencijala RH te

---

³⁸ NN 32/19

sudjelovanje u obnovi flote i dokapitalizaciju u svrhu potpore budućeg razvoja Croatia Airlines d.d. Na prijedlog Povjerenstva Odluku o odabiru strateškog partnera donijet će Vlada.

Sukladno važećoj zakonskoj regulativi početni iznosi naknade za koncesiju na pomorskom dobru prilikom raspisivanja javnog prikupljanja ponuda uvijek su isti. Na taj se način ne diferencira pomorsko dobro koje se nalazi na turistički ili prometno atraktivnom području od onog koje to nije. Posljedica ovakvog pristupa jest nedostatna valorizacija pomorskog dobra. Naime, na atraktivnim lokacijama zaprima se veći broj dobrih ponuda, a na manje atraktivnim lokacijama i lokacijama koje imaju kraću sezonu pokazuje se da investicija nije gospodarski opravdana čak ni ako se ponudi početni iznos. Nadalje, nije moguće kroz visinu naknade za koncesiju stimulirati poduzetnike da pojedine djelatnosti obavljaju izvan naseljenog ili turističkog mjesta, primjerice brodogradnja ili industrija. Cilj je **aktivirati potencijale pomorskog dobra kroz bolje utvrđivanje početnog iznosa naknade za koncesiju** kod javnog prikupljanja ponuda za dodjelu koncesije na pomorskom dobru. Izradit će se analiza svih društvenih, prometnih, gospodarskih, turističkih i ostalih utjecaja koji su od značaja za obavljanje pojedine djelatnosti na konkretnoj lokaciji na pomorskom dobru. Takva analiza bit će podloga za zoniranje pomorskog dobra i određivanje početnih iznosa naknade za koncesiju kod raspisa javnog prikupljanja ponuda za pojedinu lokaciju i djelatnost. **Donošenjem novog Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama i izradom studije zoniranja pomorskog dobra** omogućit će se bolji prihodi s naslova naknade za koncesiju u gospodarski atraktivnijim područjima, poticati ulaganja u manje razvijenim područjima uz zapošljavanje lokalnog stanovništva i zadržavanje stanovništva na otocima i manjim sredinama, a što će **osigurati optimalnu valorizaciju pomorskog dobra i bolje upravljanje.**

Uzimajući u obzir nedovoljnu zastupljenost riječnog prometa u RH s jedne strane te ekološku prihvatljivost i ekonomičnost ove vrste prometa s druge strane, s ciljem razvoja i unaprjeđenja riječnog prometa u RH postavljeni

su prioritetni ciljevi i mjere za njihovo ostvarenje. Održivom eksploatacijom šljunka i pijeska iz pojasa plovnog puta na unutarnjim vodama može se znatno povećati efikasnost održavanja plovnih putova i umanjiti potreba za angažiranjem proračunskih sredstava za ovu namjenu. Stoga će se utvrditi model održivog upravljanja nanosom iz riječnih tokova (šljunka i pijeska) radi postizanja zadovoljavajućeg standarda plovnosti na razini utvrđenih uvjeta međunarodnih plovnih putova. Definirat će se **metodologija za izračun pronosa nanosa u riječnom koritu u svrhu tehničkog održavanja vodnih putova**, uspostaviti monitoring te prognoza pronosa nanosa i obnove u budućnosti. Sustavna analiza u uspostavi održivog upravljanja i eksploatacije šljunka i pijeska temeljna je aktivnost u propisivanju i provođenju mjera ublažavanja i programa praćenja stanja ekološke mreže u kojoj se nalaze gotovo svi vodni putovi na unutarnjim vodama. Osim toga, **novi Zakon o plovidbi i lukama unutarnjih voda** doprinijet će većoj sigurnosti i učinkovitosti unutarnje plovidbe, što će u konačnici podići konkurentnost prometa na unutarnjim plovnim putovima.

4.1.4. Unaprjeđenje javne uprave

Revidiranje sustava određivanja plaća

Postojeći sustav određivanja plaća državnih službenika, koji je uređen nizom sektorskih propisa, nametnuo je potrebu za uspostavom jedinstvenog kvalitetnog sustava radnih mjesta.

Cilj je uspostaviti stimulativniji, objektivniji i pravedniji sustav nagrađivanja i napredovanja.

U svrhu navedenog, novi propis priprema se na suglasno utvrđenom načelu jednake plaće za jednak rad odnosno rad jednake vrijednosti u cijeloj državnoj službi, a radna mjesta u državnim službama raspoređuju se u jedinstven sustav koji čine platni razredi unutar kojih se utvrđuju početni koeficijenti za svako radno mjesto. Uvođenjem sustava platnih razreda ukida se dodatak od 0,5 % za svaku navršenu godinu radnog staža, a budući sustav ocjenjivanja radne učinkovitosti bit će utemeljen na utvrđivanju ciljanih rezultata za pojedino radno mjesto.

Prijedlog novog Zakona o plaćama državnih službenika i namještenika te uredbe o kojoj ovisi primjena tog zakona u visokom su stupnju gotovosti. Budući da je navedeni zakon horizontalno povezan s izmjenama Zakona o državnim službenicima, isti se moraju zajedno usvojiti te su u tom smislu harmonizirane aktivnosti pripreme i rokovi za oba normativna prijedloga.

Integracija strateškog planiranja i upravljanja razvojem

Slaba koordiniranost i nedostatni kapaciteti za formuliranje i provedbu javnih politika negativno utječu na društveno-gospodarski razvoj RH, kao i na iskorištavanje punog potencijala fondova EU-a.

Cilj je povećati učinkovitost javnog upravljanja uvođenjem integriranog sustava strateškog planiranja i upravljanja razvojem, koji obuhvaća dugoročno, srednjoročno, i kratkoročno strateško planiranje kao temelj za usmjeravanje proračunskih sredstava, praćenje ostvarenih rezultata i sustavno vrednovanje učinaka u provedbi strategija, planova, programa, projekata i aktivnosti.

Novo financijsko razdoblje EU-a planirat će se i provoditi koristeći novi sustav strateškog planiranja i upravljanja razvojem, s naglaskom na razvojne potrebe na terenu i spremnost za provedbu. Donijet će se **Nacionalna razvojna strategija do 2030. godine**, kojom će se definirati razvojni smjerovi i strateški ciljevi RH do 2030. godine, kao i okvir za provedbu. **Svi javni projekti koji su u pripremi bit će evidentirani u središnjem elektroničkom registru razvojnih projekata** kako bi se pospješilo planiranje investicija. Dovršit će se **izrada i uvođenje analitičkih alata, postupaka i metoda za strateško planiranje, prilagoditi funkcionalnosti informacijsko-komunikacije platforme za upravljanje razvojem** uvođenjem u primjenu novih programskih rješenja, a mreža koordinatora za strateško planiranje koja je uspostavljena početkom 2019. i sustavna izobrazba doprinijet će jačanju kapaciteta javne uprave za izradu i provedbu javnih politika.

Unaprjeđenje normativnog okvira borbe protiv korupcije

U cilju jačanja normativnog okvira u području borbe protiv korupcije, a temeljem aktualnog strateškog dokumenta Strategije suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020. godine³⁹ i Akcijskog plana za razdoblje 2019. – 2020. planira se intenzivirati napore radi ostvarenja ciljeva u područjima jačanja odgovornosti i integriteta dužnosnika te unaprjeđenja organizacije sustava i zakonodavnog okvira u prioritetnim strateškim horizontalnim i sektorskim područjima.

U tom smislu planirana je **izrada online Antikorupcijskog priručnika za državne dužnosnike**, kojem je cilj ojačati kompetencije nositelja javnih dužnosti u području funkcioniranja elemenata preventivnog antikorupcijskog mehanizma te poticati daljnje unaprjeđenje postojećih antikorupcijskih standarda s ciljem osiguravanja integriteta, odgovornosti i transparentnosti u formiranju javnih politika.

Radi osiguravanja preduvjeta za punu uporabu mrežne **aplikacije za podnošenje, obradu i provjeru izvješća o imovinskom stanju pravosudnih dužnosnika**, a temeljem Zakona o Državnom sudbenom vijeću⁴⁰ te Zakona o Državnoodvjetničkom vijeću⁴¹ donijet će se **Pravila o sadržaju obrasca izvješća o imovini suca i načinu njegova podnošenja te Pravila o sadržaju obrasca izvješća o imovini državnog odvjetnika i zamjenika državnog odvjetnika i načinu njegova podnošenja**. Navedenim zakonima postavljeni su zakonski temelji za informatizaciju i veću transparentnost u postupku prikupljanja i obrade imovinskih kartica. U kontekstu jačanja transparentnosti pravosuđa potrebno je istaknuti da navedeni propisi određuju javnu dostupnost imovinskih kartica pravosudnih dužnosnika. Navedene aktivnosti predstavljaju preduvjete za uspostavu sustava automatske provjere imovinskih kartica povezivanjem s

³⁹ NN 26/15

⁴⁰ NN 116/10, 57/11, 130/11, 13/13, 28/13, 82/15 i 67/18

⁴¹ NN 67/18

informativnim sustavima drugih nadležnih tijela, kojemu je cilj postizanje veće vjerodostojnosti režima podnošenja i prikupljanja imovinskih kartica, a zbog boljeg uvida u moguće sukobe interesa i izazove profesije, jačanja javnog nadzora nad radom pravosudnih dužnosnika te podizanja povjerenja građana u pravosudni sustav.

Također će se donijeti **Zakon o Pravosudnoj akademiji** s ciljem dodatnog unaprjeđenja njezine uloge u povećanju profesionalnosti i odgovornosti pravosudnih dužnosnika i službenika iz područja pravosuđa. Zakon će, među ostalim, osigurati i jačanje antikorupcijskih preventivnih mehanizama u radu Pravosudne akademije u smislu sprječavanja potencijalnih sukoba interesa u obnašanju funkcija članova različitih tijela Akademije.

Decentralizacija i racionalizacija

Prevelika funkcionalna rascjepkanost i neadekvatna preraspodjela poslova između središnjih i lokalnih tijela vlasti dovodi do razlika u broju i kvaliteti pruženih javnih usluga i predstavlja prepreku decentralizaciji.

Cilj je racionalizacija i normativno uređenje organizacije i obavljanja poslova javne uprave.

U okviru projekta „Optimizacija sustava jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u svrhu izgradnje djelotvorne, učinkovite i ekonomične lokalne i područne (regionalne) samouprave“ **utvrdit će se, među ostalim, postojeći kapaciteti JLP(R)S-a** da bi se dobila jasna slika o njihovim mogućnostima za pružanje javnih usluga. Na temelju podataka o JLP(R)S-u koji će se objediniti u bazu podataka o kapacitetima JLP(R)S-a, provest će se **analiza indikatora za procjenu njihovih administrativnih i financijskih kapaciteta za kvalitetno i učinkovito pružanje usluga** iz zakonom propisanog djelokruga, kao i za preuzimanje novih poslova te obavljanje decentraliziranih poslova iz nadležnosti središnje državne uprave.

Zbog potrebe unaprjeđenja sustava državne uprave izradit će se **novi normativni okvir kojim će se otkloniti uočena nedosljednost u**

obavljanju poslova državne uprave prouzročena funkcionalnom i hijerarhijskom neusklađenošću te omogućiti učinkovitije obavljanje poslova državne uprave i daljnja profesionalizacija, a što će za posljedicu imati povećanje učinkovitosti obavljanja poslova državne uprave. Nastavno na navedeno, radi smanjenja broja državnih dužnosnika, donijet će se i **novi Zakon o državnim dužnosnicima**.

Digitalizacija javne uprave

Jedan od problema koji se negativno odražavaju na razinu korištenja javnih e-usluga u RH putem interneta, kao i komunikacije s tijelima javne vlasti korištenjem *online* aplikacija, predstavlja neadekvatna te neučinkovito vođena infrastruktura informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) javne uprave. Stoga je sukladno Zakonu o državnoj informacijskoj infrastrukturi⁴² i Uredbi o organizacijskim i tehničkim standardima za povezivanje na državnu informacijsku infrastrukturu⁴³ započela **uspostava Centra dijeljenih usluga**, koji će omogućiti racionalan i isplativ razvoj interoperabilnog IKT sustava unutar državne uprave na paradigmi „državnog oblaka“. Projekt „Uspostava Centra dijeljenih usluga“ (362 milijuna kuna) proglašen je strateškim projektom Vlade za koji je pripremljena obimna natječajna dokumentacija (15 grupa predmeta javne nabave) te su u tijeku administrativne procedure prije potpisivanja Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, a postupak javne nabave započeo je 11. veljače 2019. godine. Do kraja travnja 2020. kroz projekt uspostave Centra dijeljenih usluga (II. faza) **50 institucija uključit će se u Centar dijeljenih usluga**, a krajnji je cilj uspostaviti jedinstveno strateško mjesto upravljanja i koordiniranja razvoja državnog IKT-a, koje je nužno zbog racionalizacije izdataka državnog IKT-a.

S ciljem poduzimanja daljnjih napora u podupiranju i ostvarivanju započetih reformi u javnoj upravi te kako bi se pojednostavili, racionalizirali i modernizirali poslovni procesi, nastavlja se s realizacijom projekta „Uspostava

⁴² NN 92/14

⁴³ NN 60/17

jedinstvenog upravnog mjesta“ (122 milijuna kuna). **Uspostavljanje jedinstvenih upravnih mjesta** kao fizičkih i digitalnih portala olakšat će pristup uslugama koje pružaju tijela javne uprave, jer će korisnicima na jednom mjestu biti dostupne informacije i usluge različitih tijela. Nakon uspostave 15 digitaliziranih usluga kroz jedinstvena upravna mjesta (II. faza) uspostaviti će se ukupno 20 usluga. Treća faza Projekta, koja je predviđena od druge polovice 2020. do lipnja 2021., rezultirat će s ukupno najmanje 30 usluga, od čega najmanje 50 % kompleksnih usluga.

Intenzivno se radi na projektu **e-Poslovanje**, (50,98 milijuna kuna) koji će omogućiti jedinstveni pristup elektroničkim uslugama za poslovne korisnike, preuzimanje dokumentacije na računalo (npr. iz Porezne uprave, zdravstvenog osiguranja i mirovinskog sustava). Cjelokupna platforma, zajedno s Poslovnim korisničkim pretincem bit će dostupna korisnicima polovicom 2019. godine. Kroz **e-Ovlaštenja** koja će biti nadogradnja Nacionalnog identifikacijskog i autentifikacijskog sustava (NIAS) u okviru e-Poslovanja bit će podržane punomoći i zastupanja. Time će se u sustavu e-Građani omogućiti starijim članovima obitelji, a koji ne koriste digitalne tehnologije, da nekom članu svoje obitelji daju punomoć kako bi mogli koristiti usluge u sustavu e-Građani.

Također, radi se na sustavu **e-Pristojbe**, (50,6 milijuna kuna) koji će za korisnike biti u funkciji polovicom 2019. i omogućit će elektroničko plaćanje upravnih pristojbi i naknada, a u sljedećim fazama i plaćanje ostalih tipova pristojbi (sudskih, javnobilježničkih, turističkih) i kartično plaćanje upravnih pristojbi i naknada u svim uredima državne uprave u županijama.

Započelo se s provedbom projekta **e/m-Potpis i e/m-Pечат**, (22,4 milijuna kuna) koji će također olakšati poslovanje u javnoj upravi. Ova platforma uspostaviti će se kao skup servisa za elektroničko potpisivanje i pečatanje dokumenata koju će moći koristiti javna uprava, odnosno ugraditi će ih u svoje e-usluge koje će biti dostupne kroz sustave e-Građani i e-Poslovanje.

RH ima relativno malu količinu otvorenih podataka jer još uvijek veliki dio tijela javnog sektora, koja prikupljaju podatke koji su pogodni za ponovnu uporabu, iste ne objavljuju, posebice ne u strojno čitljivom formatu. U praksi mnoga tijela, a osobito manje lokalne jedinice, nemaju adekvatnu internetsku stranicu ili nemaju kapacitete za redovito ažuriranje stranice i objave dokumenata u odgovarajućim formatima. S obzirom na to da je otvaranje podataka javnog sektora u javnom interesu jer doprinosi jačanju odgovornosti, efikasnosti i transparentnosti javne uprave, kroz tehnološko **unaprjeđenje Portala otvorenih podataka** za prihvat većeg broja tijela obveznika objave podataka postaviti će se veća količina kvalitetnih i vrijednih podataka za slobodno korištenje.

S obzirom na to da se građani i poduzetnici često susreću s fragmentiranim izvorima informacija o zakonodavnim propisima i procedurama, a uz to procedure često nisu elektronički dostupne ili nisu prekogranično dostupne omogućit će se jednostavan pristup visokokvalitetnim informacijama o nacionalnim propisima i obvezama, učinkovitim prekogranično dostupnim elektroničkim postupcima te djelotvornim uslugama podrške u rješavanju problema s upravom. RH će uspostaviti tehničke i organizacijske uvjete za **razvoj nacionalne komponente europskog Jedinstvenog digitalnog pristupnika**⁴⁴, čime će se osigurati defragmentacija informacija na jednom mjestu i sinergija postojećih usluga podrške, zajednički minimalni standardi kvalitete pružanja javnih usluga te podrška nastavku digitalizacije.

RH ima potrebu i obvezu unaprjeđenja komunikacije između javne uprave i građana, u smislu smanjenja trajanja procedura i ishodovanja dokumentacije u području graditeljstva. U tom smislu planira se i ulaže u **razvoj e-usluga u području prostornog uređenja i gradnje**. E-uslugama rasteretiti će se sudionike u graditeljskim poduhvatima i javna

⁴⁴ Sukladno Uredbi Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi jedinstvenog digitalnog pristupnika kao izvora informacija, postupaka, usluga podrške i otklanjanja poteškoća te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012.

uprava od neučinkovitih procedura. Provest će **digitalizacija procesa poslovanja putem novih aplikacijskih rješenja objedinjenih u Informatički sustav prostornog uređenja (ISPU)**. ISPU će biti povezan sa sustavom e-Građani te s podacima DGU-a, koji su važni za upravljanje stanja u prostoru.

Nadalje, potrebno je povećati transparentnost postupaka u području prostornog uređenja i gradnje te poboljšati učinkovitost i odgovornost rada javne uprave u ovom području. **ePlanovi** su najsloženija aplikacija ISPU projekta u koju će se unositi prostorni slojevi i pripadajuće odredbe prostornih planova na snazi i u izradi. Uspostavljene su temeljne funkcionalnosti ePlanova: učitavanje, prikaz i upravljanje prostornim slojevima, skupno i pojedinačno ažuriranje atributa, obrasci za unos metapodataka o postupku izrade i donošenja planova, procedure u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju⁴⁵, verifikacija i objava planova na geoportalu ISPU-a, kao i arhiviranje prostornih planova i dr. Sastavni dio modula jest Katalog prostornih tema, odnosno „elektronička verzija“ Pravilnika o prostornim planovima. Sustav prepoznaje vrste planova i razine planiranja kako propisuje zakonodavstvo te proceduralne korake po fazama izrade i donošenja. U sljedećim fazama razvoja ugradit će se dodatne funkcionalnosti za ispis službenih karata prostornih planova, generiranje odluka o donošenju plana i odredbi plana, za automatiziranu kontrolu uvoza podataka prema unaprijed utvrđenim pravilima i dojavu pogrešaka koje treba ispraviti, izradu izvještaja i dr. Dodatne aktivnosti na uspostavi sustava uključit će edukaciju svih subjekata u postupku izrade i donošenja planova (stručni izrađivači, nositelji izrade i dr.).

Do pune uspostave ePlanova nastavit će se dosadašnja praksa prikupljanja, pregleda i pripreme za objavu odabranih rasterskih karata važećih prostornih planova koje pripremaju i dostavljaju zavodi za prostorno uređenje županija i Grada Zagreba. Na taj način objavljeni su svi prostorni planovi područja posebnih obilježja, prostorni planovi županija

te prostorni planovi uređenja gradova i općina, koji se kontinuirano obnavljaju. S obzirom na zahtjevnost pripreme i objave planova „stare generacije“, **u tijeku je izrada eRegistra prostornih planova** kao prijelaznog rješenja za učitavanje planova „stare generacije“, kojim će se omogućiti objava svih karata važećih planova.

eInspekcija je sustav koji povezuje korisnike, građevinske inspektore u područnim uredima i područnim jedinicama građevinske inspekcije raspoređenima u županijama i Gradu Zagrebu i središnju službu pri Ministarstvu graditeljstva i prostornoga uređenja (MGIPU). U manjem opsegu funkcionalnosti sustav eInspekcija bit će dostupan i za mobilne uređaje. Sustav će omogućiti i olakšati građevinskim inspektorima pripremu, vođenje i rješavanje inspeksijskih predmeta, pružiti uvid u stanje inspeksijskih postupaka svim dionicima i korisnicima sustava (**automatsko obavještanje građana o statusu inspeksijskog postupka**), omogućiti sustavno planiranje i vođenje inspeksijskih pregleda, odnosno postupaka, kao i izvršenja inspeksijskih rješenja. Sustav će biti povezan s drugim sustavima MGIPU-a i državnih institucija koje raspolažu s podacima koji su od interesa za građevinsku inspekciju kako bi inspektorima omogućio pristup svim potrebnim informacijama tijekom obavljanja njihove službene dužnosti. Dio podataka o inspeksijskim postupcima građevinske inspekcije iz modula eInspekcija bit će dostupan putem geoportala ISPU-a. Puna funkcionalnost ovog modula očekuje se sredinom 2019. godine.

Krajnji cilj navedenih aktivnosti jest uspostaviti zajedničke platforme i odgovarajuće digitalne infrastrukturne servise za tijela javne uprave, kojima će se unaprijediti pružanje elektroničkih javnih usluga i smanjiti opterećenje (od regulatornih troškova i procedura) za građane i poslovne subjekte.

⁴⁵ NN 153/13, 65/17 i 114/18

Upravljanje kvalitetom

Cilj je povećati učinkovitosti i kvalitetu javne uprave u cilju jednostavnijeg i kvalitetnijeg pružanja usluga korisnicima.

U tom smislu, jedna od važnijih mjera jest **implementacija standarda upravljanja kvalitetom u pružanju usluga javne uprave**. RH će u razvoju sustava upravljanja kvalitetom koristiti Okvir za samoprocjenu (*engl. Common Assessment Framework*).

U sklopu projekta „Uvođenje sustava upravljanja kvalitetom u javnu upravu RH“ (40,5 milijuna kuna) razvit će se mehanizmi i alati za uvođenje sustava upravljanja kvalitetom, IT sustav za podršku sustavu upravljanja kvalitetom te će se razviti kompetencije zaposlenika javne uprave za upravljanje kvalitetom.

Podizanje kvalitete usluga u javnoj upravi zahtijeva između ostalog učinkovito upravljanje ljudskim resursima. **Postavljanje standarda i revidiranje sustava polaganja državnog stručnog ispita** osigurat će objektivnije, prikladnije i valjanije načine ocjenjivanja znanja standardiziranim pisanim testiranjem. Sadašnjim Programom državnog stručnog ispita nisu određena područja ispitivanja, zastupljenost ispitnih zadataka po sadržajima/područjima ispitivanja ni razine potrebnog znanja za prolaz na ispitu, stoga je rizik od neujednačenosti ispitivanja i ocjenjivanja velik. Izradom specifikacija ispita pojedinih predmeta državnog ispita te ispitnih zadataka i ispitnih inačica (testova) utemeljenih na ishodima učenja, ispitivanje će se provoditi na standardiziran i objektivan način, pod istim uvjetima za sve kandidate.

Nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima donijet će se **pravilnik kojim će se urediti provođenje državnog ispita pisanim putem**. Navedena promjena omogućit će, između ostalog, uspostavu polaganja državnog ispita elektroničkim putem i na područnoj (regionalnoj) razini. Navedenim će se povećati transparentnost, konzistentnost i optimizacija postupaka ispitivanja te omogućiti statistička obrada i analiza podataka za trajno ažuriranje,

prilagodba kurikulumu ispita i ispitnih materijala.

U svrhu povećanja kvalitete rada **unaprijedit će se proces godišnjeg planiranja i izvještavanja u tijelima javne uprave** i osigurati jasnija povezanost strateškog, godišnjeg i proračunskog planiranja u tijelima javne uprave do razine ciljeva i opisa poslova službenika.

4.1.5. Poboljšanje učinkovitosti pravosudnog sustava

Modernizacija i automatizacija rada sudova

S ciljem daljnjeg jačanja pravne sigurnosti i učinkovitosti pravosudnog sustava nastavit će se rad na unaprjeđenju funkcionalizacije sustava, ubrzanju i skraćivanju trajanja sudskog postupka.

Izgrađeni **modul za eKomunikaciju proširit će se na sve općinske sudove i druge sudionike u sudskim postupcima**, na stalne sudske vještake, stalne sudske tumače, stečajne upravitelje i druge službene osobe te na ovlaštene djelatnike javnih i državnih tijela koja po zakonu sudjeluju u postupcima na sudovima (npr. FINA ili državno odvjetništvo). Ugradit će se funkcionalnost za elektroničko potpisivanje dokumenata – mogućnost digitalnog potpisivanja dokumenata koji se šalju sudovima pri samom slanju, elektroničko potpisivanje e-dostavnice prilikom zaprimanja sudskih pismena te pohrana potpisane e-dostavnice u eSpis. Navedeno će dovesti do brže, jednostavnije i sigurnije komunikacije između sudova i svih sudionika u sudskim postupcima, automatizirat će se poslovni procesi, olakšat će se pristup svim sudionicima sudskih postupaka sudovima, a sustav će biti dostupan 24 sata dnevno. Navedeno će u konačnici dovesti do ubrzavanja rješavanja predmeta te smanjenja troškova.

Uvođenje usluge eDostave omogućit će slanje potpisanih dokumenata s općinskih, trgovačkih, županijskih sudova, Visokog trgovačkog suda te Vrhovnog suda RH prema pružatelju poštanskih usluga koji će iste ispisati, kuvertirati i otpremiti prema strankama. Digitalizacijom

poslovnog procesa otpreme sudskih pošiljaka sa suda rasteretit će se administrativno sudsko osoblje, smanjit će se administrativni sudski troškovi te će se povećati produktivnost na poslovima otpreme.

Trenutno se na oglasnim pločama sudova nalazi oko 20.000 oglasa istovremeno (ako se isključe oglasi iz stečajnih oglasnih ploča), s time da se svaki dan stavlja i skida oko 2.000 oglasa. Mjesečno se bilježi oko 120 tisuća posjeta i pregleda podataka na sustavu eOglasne ploče. **Nadograđena eOglasna ploča** omogućavat će pretplate na obavijesti o objavljenim oglasima, unaprijedit će se pretraživači i pojednostaviti struktura eOglasne ploče za održavanje sustava, povećat će se sigurnost eOglasne ploče i osigurati prevencija od vanjskih napada, automatizirat će se stavljanja i skidanja oglasa uz zadržavanje ručnog unosa samo za pojedine/izdvojene slučajeve.

Aktivnosti usmjerene na **praćenje rješavanja tzv. starih neriješenih predmeta na sudovima** nastavit će se i kroz naredno razdoblje. Provedbom ovih aktivnosti osigurat će se rješavanje predmeta starijih od 10 godina koji se vode pred općinskim, županijskim i trgovačkim sudovima te Visokim trgovačkim sudom RH. Rješavanje starih predmeta pratit će se uvidom u formiranu bazu podataka o starim predmetima te kontrolom ostvarenja akcijskih planova sudova na temelju mjesečnih izvješća predsjednika sudova. Praćenje dinamike rješavanja starih predmeta osigurava se i kroz provedbu nadzora pravosudne inspekcije te održavanje zajedničkih sastanaka sa sucima i predsjednicima sudova. Analizirat će se razlozi dugotrajnosti sudskih postupaka radi poduzimanja mjera usmjerenih na skraćivanje trajanja sudskih postupaka (izmjene propisa u slučaju utvrđivanja postojanja objektivnih okolnosti nemogućnosti dovršenja pojedinih vrsta predmeta, a koji ne ovise o aktivnosti suca). Posebno će se osigurati praćenje rješavanja predmeta po podnesenim zahtjevima za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku.

U tijeku je postupak **izmjene i dopune Zakona o parničnom postupku**, koji uključuje izmjene pravila o reviziji te uvođenje novog instituta za sporove koji su u većem broju pokrenuti ili se njihovo pokretanje očekuje u kraćem razdoblju (tzv. ogledni postupak). Uvođenjem tzv. oglednog postupka ubrzat će se postupanje u svim onim postupcima u kojima je bit (meritum) stvari u pogledu pravnog pitanja isti, a koji su pokrenuti u većem broju ili se njihovo pokretanje očekuje u kraćem razdoblju. Drugo, odlukom koju zauzme Vrhovni sud RH o tom pravnom pitanju (pitanje mora biti važno za jedinstvenu primjenu prava) jamči se jedinstvena primjena prava i ravnopravnost za sve u njegovoj primjeni, odnosno, na taj način razvija se pravo kroz sudsku praksu, što je ustavna zadaća Vrhovnog suda RH.

4.2. Povezivanje obrazovanja s tržištem rada

4.2.1. Obrazovanje u skladu s potrebama tržišta rada

Reforma općeg i strukovnog obrazovanja

Osnovnoškolski i srednjoškolski sustav odgoja i obrazovanja u RH do sredine 2000-ih godina karakterizira isključiva usmjerenost na sadržaje propisane nastavnim planovima i programima. Od početka prošlog desetljeća obrazovna politika postupno pokušava osmisliti i uvesti određene promjene s ciljem osuvremenjivanja sustava u obliku pomaka od usmjerenosti sadržajima k usmjerenosti odgojno-obrazovnim ishodima te od isključivog prijenosa sadržaja k razvoju kompetencija.

Cilj cjelovite kurikularne reforme jest uspostavljanje usklađenog i učinkovitog sustava odgoja i obrazovanja kroz cjelovite sadržajne i strukturne promjene.

Reforma je nužna kako bi se učenicima osiguralo korisnije i smislenije obrazovanje, usklađeno s njihovom razvojnom dobi i interesima te bliže svakodnevnom životu; obrazovanje koje će ih osposobiti za suvremeni život, svijet rada i nastavak obrazovanja; roditeljima će omogućiti veću uključenost u obrazovanje djece i život škole, jasno iskazana očekivanja, objektivnije ocjenjivanje i vrednovanje, smislenije i češće povratne informacije o postignućima njihove djece; učiteljima, nastavnicima i ostalim djelatnicima odgojno-obrazovnih ustanova osigurati će osnaživanje uloge i jačanje profesionalnosti, veću autonomiju u radu, kreativniji rad, smanjenje administrativnih obveza, motiviranje učenika i smanjivanje vanjskih pritisaka.

Provedba pilot-faze kurikularne reforme prvi je korak prema ostvarenju cilja provedbe cjelovite kurikularne reforme. U školskoj godini 2018./2019. u tijeku je pilot-faza kurikularne reforme u 48 osnovnih i 26 srednjih škola iz svih županija u RH. Eksperimentalni program provodi se u 1. i 5. razredu osnovnih škola te u 7. razredu za predmete Biologija, Kemija i Fizika. U srednjim se školama provodi u 1.

razredu gimnazije u svim predmetima te u 1. razredu četverogodišnjih strukovnih škola u općeobrazovnim predmetima. Cilj eksperimentalnog programa jest provjera primjenjivosti novih kurikuluma i oblika metoda rada te novih nastavnih sredstava s obzirom na povećanje kompetencija učenika u rješavanju problema i povećanje zadovoljstva učenika u školi te motivacija njihovih učitelja i nastavnika. U rujnu 2019. planira se **nastavak provedbe pilot-faze kurikularne reforme u osnovnim i srednjim školama iz svih županija** u RH i to u 2. i 6. razredu osnovnih škola te u 8. razredu za predmete Biologija, Kemija i Fizika. U srednjim će se školama provoditi u 2. razredu gimnazije u svim predmetima te u 2. razredu četverogodišnjih strukovnih škola u općeobrazovnim predmetima. Također, **od školske godine 2019./2020. kurikularna reforma uvodi se frontalno u 1. i 5. razrede osnovnih škola, u 7. razred za predmete Biologija, Kemija i Fizika, a u srednjim školama u 1. razredu gimnazije u svim predmetima te u 1. razredu četverogodišnjih strukovnih škola u općeobrazovnim predmetima.**

Uspostavom sustava razvoja digitalno zrelih škola integrirat će se suvremene metode učenja i poučavanja u obrazovni proces.

Projektom e-Škole želi se postići **cjelovita digitalna transformacija škola** s općim ciljem doprinosa spremnosti učenika za tržište rada ili daljnjeg školovanja kroz poticanje škola za razvoj digitalne zrelosti. Projekt uključuje sve škole u RH te na taj način osigurava premošćivanje digitalnog jaza. Projekt će školama osigurati e-usluge i e-sadržaje, kao i IKT opremu te edukaciju nastavnika (i drugih školskih djelatnika), koji će sve navedeno koristiti na najučinkovitiji mogući način. Projekt e-Škole uzeo je u obzir rezultate istraživanja i evaluaciju provedenu kroz pilot-projekt te time osigurao da se u drugoj fazi programa e-Škole aktivnosti koncipiraju na način na koji će imati najbolji mogući učinak na rad škola i najveću učinkovitost po pitanju utroška financijskih i ljudskih resursa.

Unatoč činjenici da ukupna razina obrazovanja društva raste, na tržištu rada postoji problem nedostatka radne snage s odgovarajućim kvalifikacijama i vještinama. Uvidom u kretanja zapošljivosti osoba koje su nedavno završile programe strukovnog obrazovanja i osposobljavanja vidljivo je usporavanje u pozitivnim trendovima, što ukazuje na potrebu za daljnjom modernizacijom sustava i snažnijim usklađivanjem s potrebama gospodarstva.⁴⁶

Strukovno obrazovanje mora biti snažno okrenuto potrebama gospodarskog sektora kako bi se učenicima omogućila kvalitetnija priprema za poslovne izazove koji ih očekuju na tržištu rada, odnosno kako bi stekli potrebna znanja i vještine te samostalnost i odgovornost koju gospodarstvo očekuje. Budući da poslodavci inzistiraju na praktičnim vještinama, to će im omogućiti kvalitetniju pripremu za budući rad kod poslodavca, a poslodavcu da s puno manjim ulaganjem osigura kvalitetnog zaposlenika.

Cilj reforme strukovnog obrazovanja jest osigurati uvjete za jačanje kvalitete strukovnih škola kroz dovršenje postupka uspostave regionalnih centara kompetentnosti, kao i izlaznih kompetencija potrebnih za pristup tržištu rada u suradnji s drugim dionicima sustava strukovnog obrazovanja.

Vezano uz postupak uspostave regionalnih centara kompetentnosti, u kratkoročnom razdoblju **planiraju se osigurati uvjeti njihove pune funkcionalnosti** pravovremenim dovršetkom natječajnih postupaka sufinanciranih sredstvima fondova EU (EFRR i ESF). Dugoročno gledano, u planu je daljnje širenje mreže regionalnih centara kompetentnosti i na druge prioritetne sektore, a temeljem evaluacije rada do sada imenovanih centara⁴⁷, primjenom istih ili sličnih proceduralnih koraka koji su primijenjeni u

⁴⁶ U razdoblju između 2015. i 2016. u RH je zabilježen porast zapošljivosti osoba koje su nedavno završile strukovno obrazovanje i osposobljavanje s 45,7 % u 2015. na 70,3 % u 2016. godini. Međutim, podaci za 2017. ukazuju na značajni pad stope zaposlenosti sa 70,3 % u 2016. na 59,4 % u 2017. godini.

⁴⁷ U srpnju 2018. imenovano je prvih 25 regionalnih centara kompetentnosti u sljedećim sektorima/podsektorima: turizma i ugostiteljstva, strojarstva, elektrotehnike i računalstva, poljoprivrede i zdravstva.

postupku imenovanja do sada imenovanih regionalnih centara kompetentnosti (analizom potencijala ustanova za strukovno obrazovanje za transformaciju u regionalne centre i primjenom parametara i kriterija Mreže regionalnih centara kompetentnosti vezano uz broj i distribuciju centara) i temeljem gospodarske opravdanosti (interesa gospodarstva, intenziteta gospodarske aktivnosti pojedinih sektora) i uvažavajući usklađenost s razvojnim planovima na regionalnoj razini.

S obzirom na djelokrug rada centara i uzevši u obzir činjenicu da će u svom radu usko surađivati s ključnim dionicima tržišta rada te institucijama visokog obrazovanja i znanosti, očekuje se njihov značajan doprinos osiguravanju kvalificirane radne snage i ljudskog potencijala za provedbu strateških ciljeva regionalnog razvoja RH.

U okviru postupka modernizacije strukovnog obrazovanja u RH i **razvoja novih strukovnih kurikuluma sukladno potrebama tržišta rada kroz izrađene standarde zanimanja i standarde kvalifikacija**, sukladno HKO-u, a koji će se temeljiti na kurikularnom pristupu i ishodima učenja, započeta je provedba projekta (233 milijuna kuna, nositelj Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih) razvoja i primjene sektorskih kurikuluma koji će dovesti do racionalizacije broja kurikuluma, omogućiti učenicima lakše uključivanje na tržište rada, bolju horizontalnu prohodnost, profesionalni razvoj, ali i nastavak obrazovanja. Naglasak će se staviti na primjenu učenja kroz rad u različitim obujmima, sukladno Nacionalnom kurikulumu za strukovno obrazovanje. Kroz projekt će se osigurati značajna podrška školama za provedbu novog pristupa i modela, koji će veliki naglasak staviti na fleksibilnost i autonomiju škola, uključujući razvoj priručnika i pomoćnih nastavnih sredstava.

Isto tako, Strategijom obrazovanja, znanosti i tehnologije potvrđena je strateška orijentacija strukovnog obrazovanja u RH prema učenju utemeljenom na radu. Ključan element za uspješno unaprjeđenje provedbe ovog modela jest i **trajna edukacija i usavršavanje mentora kod poslodavaca**, koji su zaduženi za učenike tijekom njihova boravka u gospodarskim subjektima i institucijama.

Cjeloživotno obrazovanje

Iako s jedne strane postoji velik broj osoba sa srednjoškolskim i visokoškolskim obrazovnim kvalifikacijama bez posla, poslodavci imaju problema u pronalasku kvalificirane radne snage s radnim iskustvom. Navedeno upućuje na zaključak da postoji veliki nesrazmjer između ponude i potražnje na tržištu rada, odnosno da obrazovne institucije u svojim programima ne prate dovoljno potrebe tržišta rada, a dugotrajna nezaposlenost dodatno utječe na gubitak stečenih znanja i vještina.

U obrazovnoj strukturi udio nezaposlenih sa završenim višim (HKO razina 6) i visokim stupnjem (HKO razina 7, 8.1, 8.2) obrazovanja u 2018. čini 23.706 osoba ili 17,9 %. Dinamičan tehnološki razvoj, globalizacija i demografske promjene mijenjaju brojne društvene aspekte, pa tako i svijet rada. To se u Europi, a i u RH, ogleda kroz sve veću potražnju za kvalificiranim radnicima u određenim ključnim sektorima (kao što su informatika, strojarstvo, autoindustrija, grafički inženjering i sl.). Razvoj tehnologija mijenja radna mjesta, a samim time uvjeti zapošljavanja ubrzano se mijenjaju.

Današnje analize globalnog tržišta rada daju jasne predikcije progresivnog razvoja novih zanimanja u IT sektoru i STEM⁴⁸ područjima s linearnim rastom potreba za novim kvalifikacijama u sljedeća dva desetljeća. Digitalizacija i digitalne tehnologije već su transformirale mnoga radna mjesta i poslove. Upravljanje procesom digitalizacije i povezanim tehnološkim promjenama snažno se oslanjaju na učinkovite sustave obrazovanja i osposobljavanja. Trenutno je udio sudjelovanja u cjeloživotnom učenju nizak i iznosi 2,4 %, a kroz njega se može dugoročno osigurati da i zaposleni i nezaposleni unaprjeđuju svoje znanje i vještine sukladno promjenama na tržištu rada.

Zakon o obrazovanju odraslih⁴⁹ uredio je sustav obrazovanja odraslih u RH, ali nije riješio pitanje kvalitete navedenoga sustava. S obzirom na to da su u međuvremenu doneseni Strategija

obrazovanja, znanosti i tehnologije, Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru⁵⁰ te Zakon o strukovnom obrazovanju⁵¹, nužno je važeće zakonske odredbe uskladiti s navedenim normativnim okvirom te podići kvalitetu obrazovanja odraslih.

U RH je znatan udio građana bez završene osnovne škole (62.092 osobe starije od 15 godina prema Popisu stanovništva iz 2011.) i samo sa završenom osnovnom školom (773.489). Dodatno, 283.867 građana nema potpuno završenu osnovnu školu. Sveukupno se radi o velikom broju građana bez kvalifikacija, s nižim kvalifikacijama ili općenito s niskom razinom obrazovanja. U RH ne postoji cjeloviti kurikulum kojim bi se niže obrazovanim osobama koje su završile osnovnu školu, a ne posjeduju temeljne vještine, omogućilo stjecanje istih, dok je Nastavni program za osnovno obrazovanje odraslih⁵² sadržajno i metodološki zastario te se ne temelji na stjecanju ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje.

Novi Zakon o obrazovanju odraslih obuhvatit će područja koja postojećim zakonskim rješenjem nisu obuhvaćena ili su djelomično obuhvaćena: osiguravanje kvalitete programa u obrazovanju odraslih, osiguravanje sustava kvalitete ustanova u obrazovanju odraslih, profesionalno usavršavanje andragoških radnika, praćenje sustava obrazovanja odraslih, priznavanje neformalno i informalno stečenoga znanja.

Izrada Kurikuluma za razvoj temeljnih digitalnih, čitalačkih i matematičkih vještina odraslih osoba omogućit će niže obrazovanim osobama nadogradnju kompetencijskog potencijala kako bi se mogli prilagoditi dinamičnom tržištu rada te aktivno sudjelovati u društvu.

Također, osnovat će se radna skupina koja će izraditi **novi Kurikulum za osnovno obrazovanje odraslih**. Izradom Kurikuluma za osnovno obrazovanje odraslih sadržaji će se

⁴⁸ Znanost, tehnologija, inženjering i matematika (*engl. Science, technology, engineering and mathematics – STEM*)

⁴⁹ NN 17/07

⁵⁰ NN 22/13, 41/16 i 64/18

⁵¹ NN 30/09, 24/10, 22/13 i 25/18

⁵² NN 136/03

prilagoditi odraslim polaznicima te sažeti na temelju procjene potrebnih temeljnih kompetencija i vremena potrebnog za njihovo stjecanje kako bi polaznici bili u isto vrijeme osposobljeni za izlazak na tržište rada, ali i za nastavak obrazovanja. Izradom navedenih Kurikuluma unaprijedit će se kvaliteta i relevantnost programa za obrazovanje odraslih te **povećati broj odraslih polaznika sa završenim osnovnim obrazovanjem i osposobljavanjem za jednostavne poslove u zanimanjima**, a isto tako povećat će se broj odraslih osoba koje su stekle temeljne digitalne, čitalačke i matematičke vještine.

U cilju održavanja zapošljivosti radnika, osim tehničkih vještina ključno je razvijati tzv. soft-vještine, kao što su kreativnost, sposobnost brzog rješavanja problema, vještine suradnje i komunikacije. Tražene vještine moraju se promovirati kroz inovativni pristup osposobljavanju na radnom mjestu i primjenom cjeloživotnog učenja, što će omogućiti radnicima nadogradnju kompetencija i spriječiti gubitak postojećih vještina. Stoga će se **poticati cjeloživotno učenje kod svih građana** (zaposlenih i nezaposlenih osoba) te omogućiti dokvalifikacije na radnim mjestima i zanimanjima u kojima se promjene događaju velikom brzinom.

Promicanjem cjeloživotnoga učenja potrebno je utjecati na uključivanje većeg broja građana u programe obrazovanja odraslih kako bi se pridonijelo razvoju nacionalnog gospodarstva utemeljenog na znanju.

Učinkovito i relevantno visoko obrazovanje

Neusklađenost studijskih programa koji se izvode u RH s potrebama gospodarstva i društva, kao i njihova brojnost, upućuju na nužnost racionalizacije, odnosno nastavka rada na unaprjeđenju kvalitete i relevantnosti studijskih programa, uz primjenu alata HKO-a. Također, unaprjeđenjem kvalitete i zastupljenosti stručne prakse kao dijela studijskog programa omogućit će se studentima stjecanje praktičnih vještina i veća zapošljivost.

Budući da je izgradnja sustava kvalitete na temelju standarda kvalifikacija višegodišnji reformski proces, prethodnih godina provedeni su projekti sufinancirani iz IPA-a i ESF-a, u sklopu kojih su izrađeni prijedlozi standarda kvalifikacija (i standarda zanimanja kao alata za njihovo usklađivanje s potrebama na tržištu rada). Da bi se rezultati provedenih projekata mogli primijeniti, prijedloge standarda kvalifikacija (i zanimanja) vrednovat će nadležna sektorska vijeća, a slijedom pozitivnog vrednovanja **standardi kvalifikacija (i zanimanja) bit će upisani u Registar HKO-a**, čime će biti omogućena njihova primjena kao ključnog alata u unaprjeđenju kvalitete i relevantnosti studijskih programa. U 2019. započet će provedba novih 26 projekata financiranih iz ESF-a i namijenjenih izradi novih standarda u visokom obrazovanju.

S obzirom na to da postojeće stanje ukazuje na potrebu za većim intervencijama u razvoj sustava osiguravanja i unaprjeđenja kvalitete znanosti i visokog obrazovanja, donijet će se **Zakon o osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti**. U 2018. izrađen je nacrt Zakona kojim se predlaže unaprjeđenje postupaka vanjskog vrednovanja studijskih programa koji trebaju biti usklađeni sa standardima kvalifikacija iz Registra HKO-a.

Unaprijedit će se kvaliteta i zastupljenost stručne prakse u studijskim programima jer je kvalitetno izvođenje stručne prakse preduvjet za stjecanje potrebnih kompetencija, a time i preduvjet za bolju zapošljivost studenata i njihovu pripremljenost za zahtjeve budućih poslodavaca. Na temelju rezultata analize zastupljenosti stručne prakse u visokom obrazovanju, koju je izradio Ekonomski institut u Zagrebu, u studenom 2018. objavljen je Poziv na dostavu projektnih prijedloga „Razvoj, unaprjeđenje i provedba stručne prakse u visokom obrazovanju“ s rokom za dostavu projektnih prijedloga do 29. ožujka 2019. godine. Sredstva (100 milijuna kuna) bit će dostupna visokim učilištima za provedbu aktivnosti koje se odnose na razvoj modela stručne prakse kroz izradu ishoda učenja i postupaka za vrednovanje stečenih ishoda učenja, unaprjeđenje sustava mentorstva i stručne prakse, provedbu stručne prakse i dr.

4.3. Održivost javnih financija

4.3.1. Unaprjeđenje fiskalnog okvira i fiskalne discipline

Dugoročna održivost javnih financija ključna je za makroekonomsku stabilnost i gospodarski rast. Provodit će se fiskalna politika u cilju uravnoteženja proračuna i smanjenja udjela javnog duga u bruto domaćem proračunu.

Nastavno na novi Zakon o fiskalnoj odgovornosti donijet će se **nova Uredba o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila**. Ista će propisivati izgled i sadržaj Izjave o fiskalnoj odgovornosti, kao i postupak i rokove sastavljanja i predaje, način i rokove izvješćivanja MF-a o zamijećenim nepravilnostima pri provjerama sadržaja izjava te oblik i sadržaj izvješća o primjeni fiskalnih pravila. Izvješće o primjeni fiskalnih pravila dostavljat će se uz sve ključne proračunske dokumente, odnosno uz program konvergencije, uz prijedlog DP-a i financijskih planova izvanproračunskih korisnika, uz prijedlog izmjena i dopuna DP-a i financijskih planova izvanproračunskih korisnika te uz prijedlog godišnjeg izvještaja o izvršenju DP-a. Sadržavat će kratki opis makroekonomskih kretanja, kao i opis metodologije i izračuna fiskalnih pravila. Ovim će se Povjerenstvu za fiskalnu politiku, kao i široj javnosti, omogućiti uvid u vođenje fiskalne politike u kontekstu usklađenosti s fiskalnim pravilima, a čime se ujedno jača i fiskalna transparentnost.

Čelnici imaju obvezu samoocjene i samoprocjene rada sustava kojima upravljaju, kao i njihova kontinuiranog unaprjeđenja. Čelnici svih razina državne i lokalne vlasti svake godine za prethodnu proračunsku godinu, za razdoblje u kojem su obnašali dužnost, imaju obvezu sastaviti i predati Izjavu o fiskalnoj odgovornosti kojom potvrđuju zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrola u okviru proračunom utvrđenih sredstava. Od 2015. ova je obveza uvedena i za čelnike trgovačkih društava i drugih pravnih osoba kojima su vlasnici, odnosno osnivači RH i/ili jedna ili više

JLP(R)S. Postupak davanja Izjave usmjeren je na prepoznavanje slabosti i nepravilnosti u sustavu, od strane samog korisnika. Čelnik Izjavu daje na temelju prethodno popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti, raspoloživih informacija o radu tijela, rezultata rada unutarnje i vanjske revizije te vlastite procjene. U Upitniku su obuhvaćene sve faze proračunskog procesa, a kroz pitanja iz Upitnika po procesima se testiraju minimalni zahtjevi za dobro financijsko upravljanje, kako bi se moglo procijeniti postupali se i do koje mjere u skladu s propisanim zakonodavnim okvirom. Ovako uspostavljen sustav omogućava da se uočene slabosti i nepravilnosti pravovremeno prepoznaju te u budućnosti otklone prema planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti (sastavlja obveznik). Prilikom donošenja nove Uredbe bit će dorađen postupak davanja Izjave, uključujući i Upitnik, koji će obuhvatiti i složenija pitanja, potičući obveznike na učinkovitije korištenje sredstava i na poboljšanje sustava financijskog upravljanja i kontrola.

Prema odredbama Zakona o proračunu⁵³ izvanproračunski korisnici, trgovačka društva i druge pravne osobe u kojima država, odnosno JLP(R)S ima odlučujući utjecaj na upravljanje i koji se sukladno pravilima statističke metodologije EU-a (ESA 2010) razvrstavaju u sektor općeg proračuna, a nisu proračunski korisnici, smatraju se izvanproračunskim korisnicima. Među najznačajnijima po veličini utjecaja na fiskalni saldo općeg proračuna, odnosno na javni dug, ističu se trgovačka društva iz sektora prometa: Hrvatske autoceste d.o.o., Autocesta Rijeka-Zagreb d.d., HŽ Infrastruktura d.o.o. i HŽ Putnički prijevoz d.o.o. Stoga se planira u prvoj fazi ujednačiti postupak planiranja i izvještavanja o izvršenju financijskih planova spomenutih korisnika s postojećim postupkom važećim za izvanproračunske korisnike. To uključuje i **davanje suglasnosti Hrvatskog sabora na financijske planove i na izvještaje o izvršenju financijskih planova izvanproračunskih korisnika iz sektora prometa.**

⁵³ NN 87/08, 136/12 i 15/15

U tom kontekstu njihovi podaci iskazivat će se prema pravilima proračunskog računovodstva. Uzimajući u obzir navedeno, predviđa se da će Hrvatski sabor po prvi puta dati suglasnost za financijske planove izvanproračunskih korisnika iz sektora prometa uz donošenje DP-a za 2020. i projekcije za 2021. i 2022. godinu.

U svrhu kontinuiranog unaprjeđenja sustava proračunskog planiranja i bolje kontrole korištenja sredstava iz javnih izvora, uvedena je provedba *ex post* evaluacije učinaka odabranih programa, aktivnosti ili projekata. Naglasak je na kontroli njihove učinkovitosti i utemeljenosti. To konkretno znači da se posebna pozornost posvećuje opravdanosti njihove provedbe, troškovnoj svrhovitosti (što obuhvaća i analizu troškova i koristi), optimizaciji te održivosti rezultata. Također, sagledavaju se i sveukupni efekti promatranih programa, aktivnosti ili projekata, uključujući njihove potencijalne pozitivne i negativne aspekte, odnosno rizike i razloge koji su do njih doveli. Prilikom odabira programa, aktivnosti i projekata koji su predmet *ex post* evaluacije uzima se u obzir nekoliko parametara, a posebice njihova fiskalna vrijednost, dugoročni vremenski okvir potreban za provedbu istih te visoka ocjena potencijalnih rizika. U 2019. **provest će se *ex post* evaluacija učinaka odabranih aktivnosti u resoru zdravstva, vodnog gospodarstva i zaštite okoliša.**

U sustavu zdravstva *ex post* evaluacija obuhvatit će aktivnosti lijekova na recepte i posebno skupih lijekova zbog značajnih sredstava koja se za njih izdvajaju. Naime, u 2017. ukupno izvršenje aktivnosti lijekovi na recepte i posebno skupi lijekovi iznosilo je 4,5 milijardi kuna ili 18,8 % ukupno izvršenih rashoda HZZO-a. Osim što značajno participiraju u ukupnom izvršenju financijskog plana HZZO-a, rashodi lijekova na recepte i posebno skupih lijekova bilježe kontinuiran i značajan međugodišnji rast. Primjerice, u 2017. ukupno izvršenje ovih aktivnosti veće je za 8 % u odnosu na 2016. godinu.

Isto tako, zbog značajnih fiskalnih izdvajanja s uočenim trendom rasta, u resorima vodnog gospodarstva i zaštite okoliša izvršit će se *ex post* evaluacija aktivnosti redovnog održavanja

i obnavljanja vodotoka, vodnih građevina i vodnog dobra te aktivnosti gospodarenja posebnim kategorijama otpada. Korištenje ovakvih i sličnih alata doprinjet će učinkovitijem korištenju javnih sredstava i racionalizaciji troškova, omogućit će identificiranje potencijalnih rizika te će otvoriti prostor za kvalitetniju provedbu pojedinog programa, aktivnosti i projekta.

Odredbama Zakona o proračunu propisano je da su namjenski prihodi i primici te vlastiti prihodi proračunskih korisnika sastavni dio DP-a i uplaćuju se u DP. Godišnjim zakonima o izvršavanju DP-a određuje se izuzeće od uplate ovih prihoda i primitaka za određene proračunske korisnike kod kojih nisu stvoreni tehnički preduvjeti za njihovo praćenje. Navedeni prihodi i primici, kao i rashodi i izdaci financirani tim prihodima i primicima ostvaruju se i izvršavaju preko računa proračunskih korisnika otvorenih kod poslovnih banaka, zbog čega ranije nisu bili evidentirani u izvještajima o izvršenju DP-a.

Zakonom o izvršavanju DP-a za 2015. po prvi je puta, uz spomenutu odredbu o izuzeću, propisana obveza planiranja prihoda i primitaka i rashoda i izdataka iz vlastitih i namjenskih izvora te mjesečno iskazivanje njihova ostvarenja u sustavu Državne riznice. Slijedom navedenoga, od siječnja 2015. nadležna ministarstva proračunskih korisnika koji su izuzeti od uplate prihoda i primitaka u DP iskazuju, odnosno ručno evidentiraju vlastite i namjenske prihode i primitke iz svoje nadležnosti u informacijski sustav Državne riznice. Međutim, prethodno za sve korisnike iz svoje nadležnosti ministarstva moraju podatke prikupiti, provjeriti i konsolidirati pa tek onda ručno unijeti u spomenuti sustav. Kod nekih ministarstava broj takvih korisnika može biti značajan, a pritom ne postoji jednostavan način da se automatski provjeri kvaliteta prikupljenih podataka. Isto tako, tek prilikom unosa podataka u informacijski sustav Državne riznice dolazi do njihove sustavne provjere. Stoga ovakav proces nije u potpunosti učinkovit i rezultira kašnjenjem izvještaja o izvršenju financijskih planova proračunskih korisnika DP-a.

Implementacijom odgovarajućeg informatičkog rješenja planira se povećati učinkovitost prikupljanja, provjere, konsolidacije i unosa podataka o prihodima i primicima i rashodima i izdacima korisnika proračuna izuzetih od uplate vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka u DP. Pritom formalna provjera u trenutku unosa i sam unos podataka provodit će se putem informatičkog rješenja u institucijama koje su izvor podataka, čime će se rasteretiti nadležna ministarstva. S druge strane, istima će se omogućiti brža i jednostavnija provedba kontrole i konsolidacije prikupljenih podataka te njihov automatizirani prijenos u informacijski sustav Državne riznice, što će doprinijeti sveobuhvatnom i pravovremenom izvještavanju. Do kraja 2019. **informatičko rješenje primijenit će se na pilot-projekt MZO-a,** koje je odabrano zbog svoje složene organizacijske strukture i velikog broja korisnika. Do kraja 2020. planirano je uključivanje svih ostalih korisnika DP-a izuzetih od uplate vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka u DP.

Istovremeno se dalje potiče na kvalitetnije planiranje nabave te moguće smanjenje troškova kroz objedinjavanje određenih postupaka javne nabave. Slijedom mjere iz 2016., koja se odnosila na razvoj sustava objedinjene javne nabave kroz proširenje broja institucija i kategorija nabave za koje se provodi postupak središnje javne nabave, putem Središnjeg državnog ureda za središnju javnu nabavu provedeni su postupci javne nabave i zaključeni okvirni sporazumi u kategorijama opskrba prirodnim plinom i gorivo za sve javne naručitelje koji su proračunski korisnici državnog proračuna i koji su iskazali potrebe za predmetnom nabavom. U 2017. u postupke središnje javne nabave u nabavnim kategorijama elektroničke komunikacijske usluge u pokretnoj mreži i oprema za korištenje tih usluga, opskrba električnom energijom i poštanske usluge uključeni su svi javni naručitelji koji su proračunski korisnici državnog proračuna (osim proračunskih korisnika DP-a koji se nalaze na razdjelu Ministarstva zdravstva (MZ), HZMO i HZZ. S obzirom na pozitivne učinke povećanja broja korisnika središnje javne nabave u prethodno spomenutim nabavnim

kategorijama, prvenstveno ušteda koje su postignute zbog povećanja javno-nabavnog volumena te administrativnog rasterećenja kod korisnika središnje javne nabave, **nastavit će se razvoj objedinjene nabave proširenjem kruga korisnika u nabavnoj kategoriji usluga obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti i kasko osiguranja.**

4.3.2. Poticanje demografske obnove

Podizanje socijalne sigurnosti obitelji s djecom

RH se suočava s vrlo nepovoljnim demografskim kretanjima koja su, nesumnjivo, dugoročna prijetnja daljnjem sveopćem razvoju RH, kao i s promjenama dobne strukture stanovništva koja se ogleda u stalnom padu broja novorođene djece i padu zastupljenosti mlađeg stanovništva u ukupnom broju stanovnika nasuprot rastu broja starijeg stanovništva, osobito onog izvan radne dobi. RH ima negativan prirodni prirast, negativan saldo neto migracija i pad ukupnog broja stanovnika te se ubraja u skupinu država EU-a koje bilježe istodobni prirodni pad i negativni saldo migracija.

Politika Vlade usmjerena je na ispunjavanje, između ostalih, sljedećih specifičnih ciljeva: poticanje porasta nataliteta uz osiguranje minimalnog i podizanje postojećeg životnog standarda; stambeno zbrinjavanje obitelji po povoljnim uvjetima; osnaživanje obitelji i zaštita obiteljskih vrijednosti; uključivanje mladih kao partnera, a ne objekata politike; zaustavljanje iseljavanja, afirmacija hrvatskog iseljeničtva i zaštita Hrvata izvan RH.

U cilju demografske obnove, posebno manje naseljenih i ruralnih područja RH u kojima nedostaje ili je slabo razvijena institucionalna podrška za djecu rane i predškolske dobi, planirane su mjere i/ili usluge kojima se podiže socijalna sigurnost obitelji s djecom. Primarna nadležnost za osnivanje, organizacijom i financiranjem programa ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u nadležnosti je jedinica lokalne i/ili područne samouprave, pa su

prisutne regionalne razlike u pokrivenosti predškolskim ustanovama/dječjim vrtićima, kao i u ekonomskoj cijeni, kvaliteti i prilagođenosti potrebama roditelja. Zbog regionalnih neujednačenosti u financiranju, vidljiva je **potreba za osiguravanjem financijske potpore, odnosno sufinanciranjem predškolskog odgoja i obrazovanja u demografski ugroženim i ispodprosječno razvijenim jedinicama lokalne samouprave/općinama u potpomognutim područjima RH (od 1-4 skupine po indeksu razvijenosti).**

Cilj je, s državne razine, osigurati ravnomjerniju rasprostranjenost i dostupnost ustanova i programa ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja te povećati obuhvaćenost djece predškolske dobi institucionalnim zbrinjavanjem, radi približavanja jednom od Barcelonskih ciljeva prema strategiji Europa 2020. sukladno kojem do 2020. 95% djece u dobi od 4 godine pa do polaska u školu treba biti obuhvaćeno predškolskim programima.

Vlada je odredila i mjere populacijske politike kao temelj gospodarskog, regionalnog, ruralnog i ukupnog razvitka te snažno zagovara njihovu provedbu. Izmjenama Zakona o roditeljskim potporama iz 2017. povećana su materijalna prava korisnika novčanih potpora kako bi se utjecalo na povećanje standarda zaposlenih i samozaposlenih roditelja te roditelja s niskim primanjima ili nezaposlenim roditeljima. Navedenim zakonskim izmjenama povećan je maksimalan iznos naknade plaće koja se isplaćuje zaposlenim roditeljima za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta (drugih šest mjeseci) s ranijeg limita od 2.660,80 kuna na 3.991,20 kuna. Unatoč navedenom povećanju, roditeljska naknada i nadalje je neodgovarajuća za kategoriju zaposlenih i samozaposlenih roditelja s višim primanjima jer odstupa od njihove stvarne visine plaće, uslijed čega nakon korištenja roditeljskog dopusta (prvih šest mjeseci) dolazi do gubitka dijela dohotka odlaskom na roditeljski dopust. U narednom razdoblju važno je nastaviti provedbu mjera u cilju poticanja korištenja roditeljskog dopusta zaposlenih roditelja, posebice imajući u vidu da

su nedovoljno visoke razine naknade jedan od uzroka slabijeg odaziva korištenja roditeljskog dopusta majki i očeva.

Povećat će se iznos limita novčanih naknada za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta iz Zakona o roditeljskim potporama s ciljem poboljšanja materijalnog statusa obitelji s novorođenom djecom.

U svrhu navedenog, **donijet će se izmjene i dopune Zakona o roditeljskim potporama**, kojim će se uvesti daljnje promjene u limitaciji iznosa naknade plaće u cilju podizanja sadašnjeg iznosa limita od 3.991,20 kuna.

4.3.3. Unaprjeđenje sustava socijalne skrbi

Integracija socijalnih naknada

S obzirom na to da se u RH socijalne naknade osiguravaju korisnicima iz sredstava DP-a i sredstava proračuna JLP(R)S-a, kroz Projekt „Ujednačavanja socijalnih naknada na lokalnoj razini s ESSPROS metodologijom“, prikupljeni su i na jednom mjestu objedinjeni podaci o svim socijalnim naknadama i iznosima socijalnih naknada koje dodjeljuje JLP(R)S, čime je omogućena analiza istih. Tijekom 2019. provest će se druga faza Projekta, kojom će se **osigurati kontinuitet izvještavanja o socijalnim naknadama koje osiguravaju JLP(R)S-i na godišnjoj razini te transparentnost praćenja**, odnosno kreiranja novih politika u svrhu pravednije raspodjele sredstava i smanjenja siromaštva.

Kako bi se mjera integriranog i transparentnog sustava na nacionalnoj i lokalnoj razini provela u cijelosti, potrebno je osim podataka o vrstama i iznosima socijalnih naknada **omogućiti razmjenu podataka o socijalnim naknadama** na obje razine za svakog pojedinog korisnika. Sukladno rezultatima i preporukama projekta „Unaprjeđenje razmjene podataka o socijalnim naknadama“ u 2019. nastaviti će se provoditi aktivnosti na način da će sustav socijalne skrbi sklopiti sporazume s HZZO-om u svrhu razmjene podataka o iznosima i

korisnicima prava na roditeljne i roditeljske naknade, s HZMO-om u svrhu razmjene podataka o iznosima i korisnicima doplatka za djecu. Tijekom 2020. provodit će se aktivnosti koje se tiču razmjene podataka o socijalnim naknadama koje osiguravaju JLP(R)S-i, odnosno njihovom iznosu za svakog korisnika.

Osim navedenog, građanima će se osigurati pristup sustavu socijalne zaštite kroz razvoj e-usluga, odnosno uspostaviti će se **nove usluge u okviru servisa e-Građani**. Građanima će biti omogućeno podnošenje e-zahtjeva za doplatku za djecu i e-zahtjeva za roditeljne i roditeljske naknade te e-zahtjeva za osobnu invalidninu i doplatku za pomoć i njegu iz sustava socijalne skrbi. Provedbom ove aktivnosti osigurat će se veća dostupnost usluga sustava socijalne zaštite, odnosno građanima će se smanjiti potrebno vrijeme i troškovi vezani uz podnošenje zahtjeva za priznavanje prava iz sustava socijalne zaštite, dok će se nadležnim TDU-ovima smanjiti administrativni pritisak na sustav i uštedjeti vrijeme potrebno za izdavanje potvrda te zaprimanje zahtjeva.

Rizik od siromaštva i socijalne isključenosti i dalje je visok, posebice za određene skupine građana: djecu, starije osobe i osobe s invaliditetom. Prema zadnjim službenim podacima DZS-a stopa rizika od siromaštva povećana je za 0,5 postotni poen u odnosu na 2016. i u 2017. iznosi 20 % (u 2016. 19,5%), odnosno gotovo svaki četvrti građanin, njih 1,085 milijuna, bio je u riziku od siromaštva ili u teškoj oskudici ili je živio u kućanstvima s niskim intenzitetom rada. Prema pokazatelju „Osobe u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti“, isti se smanjuje s 29,9 % u 2013. do 26,4 % u 2017. godini.

Korisnici zajamčene minimalne naknade činili su oko 15 % od ukupnog broja osoba u riziku od relativnog siromaštva. To je zato što je linija za utvrđivanje osoba u riziku od siromaštva znatno viša od dohodovnog cenzusa za ostvarivanje zajamčene minimalne naknade te je potrebno poboljšati adekvatnost (visinu) iste na način da omogućuje značajnije smanjenje jaza siromaštva ili izlazak iz siromaštva. Također, istraživanja/praksa pokazuju da je potrebno poboljšati obuhvat zajamčenom

minimalnom naknadom na način da naknada bude dostupna svima u potrebi koji su bez dovoljnih financijskih resursa. Dodatno je uočena potreba poboljšanja korištenja navedenog prava, jer su istraživanja pokazala da određeni broj osoba iz različitih razloga ne koriste prava za koje ispunjavanju uvjete.

U sustavu socijalne skrbi ostvaruje se najveći broj naknada i usluga namijenjenih siromašnim i socijalno isključenim osobama te drugim osobama koje su u stanju socijalno-zaštitne potrebe. Jedan od osnovnih predujeta za jednostavniji, dostupniji, transparentniji i adekvatniji sustav socijalnih naknada jest poboljšanje zakonodavnog okvira koji uređuje područje socijalnih naknada. Temeljem dostupnih analiza i istraživanja, prijedloga provedbenih tijela i korisnika te socijalnih partnera izradit će se **novi Zakon o socijalnoj skrbi**. Zakonske promjene usmjerene su na **unaprjeđenje sustava socijalnih naknada i usluga te organizacije sustava socijalne skrbi**.

Cilj je reformirati sustav socijalne skrbi radi smanjenja siromaštva i zaštite najosjetljivijih skupina društva, osiguravajući potrebna sredstva i usluge upravo onima kojima su najpotrebnije.

Unaprjeđenje socijalnih usluga

Usluge socijalne skrbi u RH pružaju pružatelji usluga kojima je osnivač RH (državni domovi), pružatelji usluga kojima je osnivač županija te drugi pružatelji usluga kojima je osnivač druga pravna ili fizička osoba. Oni pružaju različite socijalne usluge propisane Zakonom o socijalnoj skrbi za različite korisničke skupine. Postojeći način definiranja cijena socijalnih usluga neujednačen je i nestandardiziran te nije razvidna detaljna struktura rashoda poslovanja pružatelja usluga (materijalnih rashoda i troškova rada). Ugovorene cijene usluga kod pružatelja usluga čiji osnivač nije RH znatno su niže od stvarnih troškova koje se iz DP-a izdvajaju za korisnike ustanova socijalne skrbi kojima je osnivač RH. Samim time otežano je utvrditi je li svaki rashod opravdan i realan u odnosu na propise kojima se uređuje područje obavljanja djelatnosti socijalne skrbi, kao i je li trenutno ugovorena cijena usluge kod

pružatelja usluga čiji osnivač nije RH dostatna za osiguravanje primjerene kvalitete usluge korisnicima. Važeći regulatorni okvir (u pogledu prostornih uvjeta, opreme i minimalno potrebnog broja radnika te primjene standarda kvalitete) odnosi se jednako na sve pružatelje socijalnih usluga, neovisno o osnivaču.

Cilj je uspostaviti jednaki status korisnika socijalnih usluga neovisno o vrsti i statusu pružatelja usluga, jednaki pristup prema svim pružateljima socijalnih usluga te postizanje cijene koje prate kvalitetu pružene usluge.

Kako bi se uspostavio ujednačeni pristup prema svim pružateljima socijalnih usluga, planirana je izrada regulatornog okvira kojim će se **urediti metodologija za izračun cijena socijalnih usluga**, koju će primjenjivati svi pružatelji u sustavu socijalni skrbi neovisno o pravnom statusu i/ili osnivaču.

Visoki udio starijih osoba (65 i više godina) u općoj populaciji (19,10 % procjena 2015.)⁵⁴ predlagateljima politika nameće obavezu iznalaženja modaliteta kako se nositi s tom činjenicom. Treba napomenuti da „tradicionalni“ oblici skrbi o starijim osobama nisu podjednako dostupni u svim dijelovima RH.

Cilj je pružiti primjerenu institucionalnu i izvaninstitucionalnu skrb za starije građane. Novi pristup u skrbi za starije podrazumijeva primjenu inovativnih usluga koje će ciljano odgovoriti na nove socijalne rizike, na ujednačen način za cijelo područje države.

Potrebno je utvrditi stvarne pokazatelje stanja skrbi o starijim osobama na terenu, s naglaskom na starije osobe o kojima se skrbi na neformalan način. Istraživanjem će se obuhvatiti više segmenata života, kao što su funkcionalna očuvanost starije osobe, obiteljske prilike, materijalni uvjeti života, a pored navedenog mapirat će se postojeći pružatelji usluga za starije osobe po županijama, kao i pregled cijena usluga za starije osobe kod različitih tipova pružatelja usluga. Na osnovi prikupljenih podataka izradit će se **analiza na temelju koje će se dati**

preporuka o opravdanosti propisivanja novih prava u sustavu socijalne skrbi kojima bi se na zadovoljavajući način riješio problem skrbi o starijim osobama na području cijele države.

4.3.4. Osiguranje financijske stabilnosti, održivosti i kvalitete zdravstvenog sustava

Unaprjeđenje upravljanja ljudskim resursima u zdravstvu

Strateško planiranje ljudskih resursa u zdravstvu jedan je od značajnijih izazova za mnoge zemlje i njihova ministarstva zdravstva. RH prepoznaje liječnike i druge zdravstvene radnike kao stratešku snagu za održavanje visoke razine zdravstvenih usluga i kao potencijal za gospodarski razvoj. Nedostatno upravljanje ljudskim resursima u zdravstvu rezultira nedostatkom liječnika pojedinih specijalizacija, odnosno neravnomjernom i nedostatnom popunjenošću Mreže javne zdravstvene službe u primarnoj zdravstvenoj zaštiti. Manjkavosti u planiranju potreba za radnicima u zdravstvu, posebice liječnika, ali i drugih zdravstvenih radnika i suradnika, onemogućava smanjenje listi čekanja na specijalističke preglede te ukazuje na potrebu uspostave višegodišnjeg planiranja potreba za pojedinim specijalizacijama. Nedovoljno su definirana rješenja koja se odnose na mogućnost stimuliranja radnika u zdravstvu koji ostvaruju natprosječne rezultate rada, nije uspostavljeno praćenje učinkovitosti rada niti je omogućeno nagrađivanje prema obavljenom poslu, a što dijelom doprinosi odlasku liječnika u inozemstvo.

Cilj je uspostaviti jedinstveno praćenje, procjenu i planiranje ljudskih resursa u zdravstvu, na svim razinama zdravstvene zaštite, u skladu s realnim potrebama stanovništva za zdravstvenom zaštitom te uvesti nagrađivanje zdravstvenih radnika za natprosječne rezultate rada kao jednu od mjera za stimulaciju ostanka zdravstvenih radnika u RH.

⁵⁴ Izvor: DZS

Novim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti⁵⁵ radnici u zdravstvu, koji obavljaju zdravstvenu djelatnost pružanjem zdravstvene zaštite u procesu dijagnostike i liječenja ili sudjelovanjem u dijelu zdravstvene zaštite obavljanjem dijagnostičkih, odnosno terapijskih postupaka, mogu ostvariti stimulaciju – dodatak za natprosječne rezultate rada, i to prema kvantitativnim i kvalitativnim pokazateljima rezultata izvršenja rada. **Mjerila za utvrđivanje natprosječnih rezultata rada i način isplate dodatka za natprosječne rezultate rada** propisat će se uredbom, a u postupku će sudjelovati predstavnici struke, socijalni partneri te ostali relevantni dionici u sustavu zdravstva te ostala zainteresirana javnost.

Također je Zakonom o zdravstvenoj zaštiti uređena osnova za **donošenje Nacionalnog plana specijalističkog usavršavanja zdravstvenih radnika za petogodišnje razdoblje**, a koji će se temeljiti na potrebi razvoja zdravstvene djelatnosti na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini, kao i potrebi zdravstvenog sustava za odgovarajućim specijalnostima zdravstvenih radnika, njihovim brojem, rasporedom te dobnom strukturom.

Digitalna transformacija zdravstvenog sustava

Primjena IKT-a u zdravstvu i medicini prije svega nastoji poboljšati zdravlje građana te produktivnost i učinkovitost u pružanju zdravstvene skrbi, kao i povećati društvenu i ekonomsku vrijednost zdravstva njihovim korištenjem.

Kako bi primjena IKT-a bila sustavna, učinkovita i razborita, radi osiguranja učinkovite organizacije, planiranja, koordinacije, nadzora i kontrole nad troškovima u zdravstvu, kao i povećanja dostupnosti i kvalitete zdravstvenih usluga, hrvatskom zdravstvenom sustavu neophodan je strateški plan s jasnim smjernicama za daljnji razvoj e-Zdravstva, što obuhvaća i digitalnu transformaciju zdravstvenog sustava. Donijet će se novi **strateški plan razvoja e-Zdravstva RH za**

razdoblje 2020. – 2025., kao i pripadni **implementacijski plan 2020. – 2021.** u izradi kojeg će se koristiti iskustava stručnjaka EU Mreže za e-Zdravstvo (*eHealth Network*) i Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) te stručnjaka iz Estonije, kao zemlje članice s vrlo pozitivnim iskustvom u srednjoročnom i dugoročnom planiranju razvoja te sustavnoj implementaciji mjera e-Zdravstva. Također će se održati radionice s dionicima u zdravstvenom sektoru, odnosno predstavnicima zdravstvenih ustanova, tijekom kojih će se prikupiti i sistematizirati svi podaci i informacije neophodne za učinkovit rad središnjeg tijela za e-Zdravstvo, koje će se ustrojiti unutar MZ-a.

Značajna sredstva za unaprjeđenje zdravstvenog sustava i poboljšanje pružanja zdravstvene usluge pacijentima predviđena su u programskim dokumentima za korištenje fondova EU-a. Predviđena je **informatizacija sustava stručnog i ekonomičnog upravljanja lijekovima**, zatim zdravstvenih smjernica s integracijom u ostale sustave, **uvođenje i nadogradnja sustava za plaćanje i mjerenje učinkovitosti bolničkog sustava** te povezivanje aplikacija korištenih kod davatelja zdravstvenih usluga, zdravstvenih i drugih institucija te izgradnju integriranog informacijskog sustava HZZO-a. Kao najzahtjevniji projekt predviđen za financiranje iz fondova EU-a jest **uspostava interoperabilnih informatičkih sustava u javnim bolnicama RH**. Intenzivno se radi na implementaciji informatičkih rješenja u cilju **uspostave jedinstvene liste čekanja na nacionalnoj razini** koja će objediniti sve pojedinačne podatke zdravstvenih ustanova, te ista osoba neće biti istodobno naručena za isti postupak na više mjesta, što sada, uz naručene kontrolne preglede, stvara dodatni privid povećanih listi čekanja. Cilj projekta "e-Naručivanje – prioritetno naručivanje pacijenata" jest osigurati prioritetne obrade pacijenata (dijagnostika i liječenje) za dijagnoze i stanja koja ne trpe odgodu i čekanje na redovnim listama čekanja, a nisu hitna stanja, ali su stanja i bolesti koje je potrebno čim prije obraditi i liječiti. Također će se radi povećanja dostupnosti zdravstvenih usluga uvesti **novi model ugovaranja i transparentnog centralnog vođenja kalendara za naručivanje svih usluga u zdravstvenoj zaštiti.**

⁵⁵ NN 100/18

Funkcionalna integracija bolnica

Zdravstveni sustav suočen je s izazovima koji zahtijevaju intenziviranje prilagodbe zdravstvenog sustava realnim potrebama stanovništva.

Cilj je racionalizirati bolnički zdravstveni sustav kako bi se optimizirala zdravstvena zaštita te smanjila prekomjerna potrošnja. Neophodna je prilagodba hrvatskih bolnica suvremenim trendovima u medicini, uz jačanje kontrole zdravstvene i financijske učinkovitosti, a kako bi se bolnički sustav učinio dugoročno održivim.

Nacionalnim planom razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u RH od 2018. do 2020.⁵⁶ definirane su, između ostalog, aktivnosti vezane uz provedbu načela funkcionalne integracije bolnica. Ista podrazumijeva suradnju odnosno **povezivanje bolnica restrukturiranjem** kako bi se postigla bolja kvaliteta zdravstvenih usluga, ishodi liječenja, zadovoljstvo korisnika i pružatelja zdravstvenih usluga te racionalizacija troškova sustava.

Funkcionalna integracija bolnica započela je 2015. te je nastavljena 2017. i 2018. (sedam sklopljenih ugovora o funkcionalnoj integraciji bolnica), a u narednom razdoblju proces će se nastaviti sukladno kriterijima za daljnju provedbu funkcionalne integracije bolnica, vertikalno i horizontalno unutar iste županije ili više njih. Kriteriji za spajanje utvrdit će se temeljem snimke stanja, uzimajući u obzir prosječnu stopu popunjenosti postelja, prosječno trajanje boravka u bolnici, minimalni broj postelja u ustrojstvenim jedinicama, modalitet liječenja, broj gravitirajućeg stanovništva, regionalne i lokalne specifičnosti, infrastrukturna obilježja pojedinih bolnica, projekte koji su u provedbi ili čija će provedba uskoro započeti te nužnost očuvanja kvalitete i dostupnosti bolničke zdravstvene zaštite.

Provedbom navedenog očekuje se poboljšanje kvalitete zdravstvene zaštite, veća dostupnost bolničkih zdravstvenih usluga, racionalnije

⁵⁶ <https://bit.ly/2TnppHG>

korištenje svih resursa bolničkog zdravstvenog sustava (radnici, oprema, prostor), a optimalnim koncentriranjem bolničkih usluga i korištenjem postojećih kapaciteta smanjit će se umnožavanje dijagnostičkih i terapijskih zahvata na malim zemljopisnim udaljenostima te će se skratiti liste čekanja za određene zdravstvene usluge.

Unaprjeđenje primarne zdravstvene zaštite

Analiza postojećeg stanja u organizaciji primarne zdravstvene zaštite ukazuje na nedostatnu popunjenost Mreže javne zdravstvene službe i neravnomjernu dostupnost zdravstvenih usluga posebice u ruralnim krajevima. Vikendima i praznicima prisutno je preveliko opterećenje Objedinjenih hitnih bolničkih prijema akutnim, ali nehitnim pacijentima jer ne postoji povezanost u osiguravanju hitnog zbrinjavanja bolesnika na horizontalnoj razini prema domovima zdravlja, kao ni na vertikalnoj razini prema bolnicama, a što se pokazuje kao nužno potrebno s obzirom na raspoloživost liječničkog kadra te radi povećanja učinkovitosti hitne medicinske skrbi.

Cilj je podići razinu dostupnosti, učinkovitosti i kvalitete primarne zdravstvene zaštite funkcionalnom integracijom djelatnosti hitne medicine i uspostavom posebnih dežurstava u dane vikenda i praznikom za djelatnost obiteljske medicine, pedijatrije i dentalne medicine.

Novi Zakon o zdravstvenoj zaštiti uvodi **model funkcionalne integracije za djelatnost hitne na svim razinama zdravstvene djelatnosti** te će se ta djelatnost, sukladno odluci osnivača, organizirati na temelju sklopljenog ugovora o funkcionalnoj integraciji, koji će sklopiti zavod za hitnu medicinu jedinice područne (regionalne) samouprave, bolnička zdravstvena ustanova koja ima objedinjeni hitni bolnički prijam i dom zdravlja. **Posebna dežurstva u djelatnosti obiteljske medicine, pedijatrije i dentalne medicine** uvode se također novim Zakonom u cilju osiguravanja usluga za akutna stanja i rasterećenja pritiska na objedinjene hitne bolničke prijeme. Potreban broj lokacija, kao i raspored provođenja posebnog dežurstva

pri domovima zdravlja utvrdit će tijela nadležna za zdravstvo jedinice područne (regionalne) samouprave. U posebnom dežurstvu sudjelovat će zaposlenici domova zdravlja uključujući i privatne ordinacije u primarnoj zdravstvenoj zaštiti koje su sada u koncesiji.

Unaprjeđenje zdravstvene zaštite na području onkologije

Rak je vodeći javnozdravstveni problem razvijenog svijeta. Svjetska zdravstvena organizacija predviđa da će se broj oboljelih povećati s 18 milijuna u 2018. na 29,5 milijuna u 2040., dok će broj umrlih porasti s 9,5 milijuna na 16,4 milijuna godišnje te je stoga priprema zdravstvenih sustava važnija nego ikad. Prema zadnjim službenim podacima Registra za rak Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u RH su 2015. zabilježena 22.503 slučaja malignih bolesti, a podaci o mortalitetu pokazuju da je 2017. od malignih bolesti umrlo 13.638 osoba.

Cilj je epidemiološku situaciju povezanu s malignim bolestima poboljšati mjerama primarne, sekundarne i tercijarne prevencije.

Na primarnoj razini nastavit će se s aktivnostima promocije zdravih stilova života i prevencije štetnih životnih navika. Na razini sekundarne prevencije **unaprijedit će se rad na području uključivanja što većeg broja osoba u programe prevencije zloćudnih bolesti**, unaprijediti aktivnosti Nacionalnog programa ranog otkrivanja vrata maternice te donijeti Nacionalni program prevencije raka pluća. Radi unaprjeđenja cjelokupnog sustava zdravstvene skrbi **pokrenute su aktivnosti na izradi Nacionalnog plana protiv raka**, kojim će se predložiti rješenja za provedbu pojedinih strukturnih, organizacijskih i financijskih mjera.

Daljnji razvoj objedinjene javne nabave u zdravstvu

Kako bi se provela utvrđena politika Vlade o postizanju najbolje vrijednosti za uložena financijska sredstva na način da se u provođenje mjera štednje aktivno uključe svi subjekti u društvu, a naročito korisnici sredstava DP-a, MZ sa zdravstvenim

ustanovama kojima je osnivač RH zajednički provodi postupke nabave lijekova, potrošnog i ugradbenog materijala te medicinske opreme, uz poštivanje načela javne nabave na način koji omogućava učinkovitu javnu nabavu i ekonomično trošenje sredstava.

MZ se odredio kao provoditelj zajedničke javne nabave za 25 predmeta nabave koje smatra bitnima za postizanje ukupnih ušteda i za koje smatra da će biti bitan faktor standardizacije kvalitete zdravstvenih usluga te su sa zdravstvenim ustanovama putem sklopljenih sporazuma utvrđene međusobne dužnosti i ovlasti. Smatra se kako će se time što je MZ naručitelj okupiti veći broj stručnjaka za određeni predmet nabave i potaknuti međusobna suradnja. U proces su uključeni stručnjaci/zaposlenici najvećih zdravstvenih ustanova u RH koji provode najviše zdravstvenih postupaka te su ujedno i najveći potrošači proizvoda nabavljenih zajedničkom nabavom. Oformljeno stručno povjerenstvo ima zadaću izraditi kvalitetnije i ujednačenije tehničke specifikacije predmeta nabave, a izrađene tehničke specifikacije i popis artikala za nabavu te iskustvo stečeno kroz provedbu postupka nabave osnova su za kreiranje standarda medicinskih proizvoda koji će se koristiti u svim zdravstvenim ustanovama uključenima u zajedničku nabavu.

Cilj je povećati broj sklopljenih ugovora na temelju okvirnih sporazuma, uključiti što veći broj zdravstvenih ustanova u model objedinjene javne nabave i proširiti broj javno nabavnih kategorija. Navedenim se osigurava bolja kontrola kroz jedno centralno mjesto upravljanja zajedničkom javnom nabavom te financijska stabilnosti zdravstvenog sustava, odnosno smanjenje rashoda i postizanje ušteda na godišnjoj razini.

5. Mjere za postizanje ciljeva strategije Europa 2020.

U odnosu na ciljeve strategije Europa 2020. tablicom u nastavku daje se prikaz posljednjih dostupnih vrijednosti u vezi s postizanjem nacionalnih ciljeva RH.

Tablica 5 Napredak u postizanju nacionalnih ciljeva u vezi sa strategijom Europa 2020.

Pokazatelji	Cilj EU	Cilj RH	Postignute vrijednosti za RH							
			2008.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Stopa zaposlenosti u dobi 20 do 64 godina, %	75	65,2	64,9	58,1	57,2	59,2	60,6	61,4	63,6	66,3**
Ulaganje u istraživanje i razvoj, udio u BDP-u, %	3	1,4	0,88	0,75	0,81	0,78	0,84	0,86	0,86	
Smanjenje emisije stakleničkih plinova u odnosu na 1990. godinu, %	20 (30)	maksimalno povećanje 11 % u odnosu na 2005. za sektore izvan sustava ETS-a	95,1	80,69	76,97	74,30	75,77	76,19	*	
Povećanje udjela obnovljivih izvora energije u konačnoj potrošnji energije, %	20	20	22,0	26,8	28,0	27,8	29,0	28,3	*	
Povećanje energetske učinkovitosti, %***	20	20		12,32						
Primarna potrošnja energije, MTOE	/	11,15 (10,71)	9,1	8,3	8,0	7,7	8,0	8,1	8,9	
Konačna potrošnja energije, MTOE	/	7,0 (6,96)	7,4	6,7	6,6	6,2	6,6	6,6	6,9	
Rano napuštanje školovanja, %	10	4	4,4	5,1	4,5	2,8	2,8	2,8	3,1	3,1
Postotak stanovništva s terciarnim obrazovanjem u dobi od 30 do 34 godine, %	40	35	18,5	23,1	25,6	32,1	30,8	29,3	28,7	32,5
Osobe u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti (udio u ukupnom stanovništvu, %)	20 milijuna ljudi manje u riziku od siromaštva	150.000 ljudi manje u riziku od siromaštva	23,7	32,6	29,9	29,3	29,1	27,9	26,4	

* Podaci nisu dostupni.

** III. tromjesečje 2018.

*** Prati se kroz primarnu i konačnu potrošnju energije.

Izvor: Eurostat

5.1. Zapošljavanje

Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja

Prema posljednjim dostupnim podacima Eurostata stopa zaposlenosti stanovništva u dobi 20 – 64 povećala se sa 65,6 % u trećem kvartalu 2017. na 66,3 % u istom kvartalu 2018. godine. U istom razdoblju stopa nezaposlenosti smanjila se s 9,0 % na 7,3 %.

Tablica 6 | Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja u 2018.

Mjera	Novouključeni do 31.12. 2018.	Ukupni korisnici tijekom 2018.
Potpore za zapošljavanje	7.121	12.748
Potpore za stjecanje prvog radnog iskustva (pripravništvo)	2.048	2.048
Potpore za usavršavanje	375	469
Potpore za samozapošljavanje	6.485	10.036
Obrazovanje nezaposlenih	5.180	8.474
Osposobljavanje na radnom mjestu	492	635
Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa	5.885	16.621
Osposobljavanje za stjecanje odgovarajućeg radnog iskustva 30+	126	126
Javni rad	5.420	11.118
Potpore za očuvanje radnih mjesta	0	1
Stalni sezonac	3.803	5.769
UKUPNO	36.935	68.045

Izvor: HZZ

Početkom 2018., mjere aktivne politike zapošljavanja redefinirane su radi dodatnog prilagođavanja potrebama tržišta rada. Cilj je bio usmjeriti mjere na trajno zapošljavanje u privatnom sektoru te poticati poduzetnički potencijal. Posebno se pri tome ističu **potpore za zapošljavanje i pripravništvo i potpore za samozapošljavanje**. Potpore za pripravništvo uvedene su 2018. i usmjerene su na poticanje zapošljavanja mladih u privatnom sektoru. Potporom za pripravništvo se financira od 50 % pripravničke plaće u privatnom sektoru bez gornjeg ograničenja, a 100 % plaće u javnom sektoru (zdravstvo, obrazovanje, socijalna skrb i kultura). Ujedno, povećan je iznos subvencije u slučaju korištenja mjere samozapošljavanja s 35.000 na 55.000 kuna, odnosno do 70.000 kuna u slučaju da se ista kombinira sa stručnim osposobljavanjem za rad. U slučaju udruživanja taj iznos raste do 270.000 kuna.

Jedan od ciljeva mjera aktivne politike zapošljavanje jest aktivirati domaću radnu snagu. Stoga je pokrenuta kampanja „Zaposli se u Hrvatskoj“, koja promovira mjere aktivne politike zapošljavanja i mogućnosti koje mjere pružaju kroz pozitivne primjere korisnika mjera. Namjera je približiti mjere svim nezaposlenim osobama kako bi se potaknulo njihovo zapošljavanje te aktiviralo na tržištu rada.

Tijekom 2018. mjere aktivne politike zapošljavanja koristilo je više od 68.000 nezaposlenih osoba, od čega je 36.935 novouključenih korisnika. Mjere su pokazale iznimno dobre rezultate u području poticanja zapošljavanja i razvoja poduzetništva. Tako se u odnosu na 2016. broj korisnika stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa u 2018. smanjio za 61 %, dok je istovremeno broj korisnika Potpore za samozapošljavanje povećan za 178 %.

Cilj mjera aktivne politike zapošljavanja jest i dalje poticati zapošljavanje i samozapošljavanje nezaposlenih osoba.

Krajem prosinca 2018. Upravno vijeće HZZ-a usvojilo je nove uvjete i kriterije za provedbu mjera za 2019. godinu. Pojedine mjere dodatno su financijski osnažene. Posebno se pri tome ističe mjera Potpore za samozapošljavanje čija subvencija sada iznosi 50.000 odnosno 70.000 kuna za određene djelatnosti, a u slučaju udruživanja više korisnika mjere taj iznos raste do 275.000 kuna. Potporu za samozapošljavanje moguće je koristiti i za proširenje poslovanja korisnicima koji su prethodno koristili potporu i dalje uredno posluju. Nadalje, poseban fokus stavljen je na hrvatske povratnike, odnosno useljenike, koji su naznačeni kao ciljana skupina kojima je olakšan pristup u većini mjera aktivne politike zapošljavanja (potpore za zapošljavanje, potpore za usavršavanje, mjere obrazovanja nezaposlenih te osposobljavanje na radnom mjestu). S ciljem potpore prerađivačkoj industriji i očuvanju radnih mjesta uvedena je **nova Potpora za očuvanje radnih mjesta u sektoru proizvodnje tekstila, odjeće, obuće, kože i drva** kojom se poslodavcu isplaćuje subvencija u iznosu do 50 % minimalne plaće uvećane za obavezne doprinose na plaću.

5.2. Istraživanje i razvoj

Jačanje nacionalnog inovacijskog sustava i inovacijskog potencijala gospodarstva

Prema podacima Eurostata udio ukupnog izdvajanja za istraživanje i razvoj u BDP-u RH u 2017. iznosio je 0,86 %, dok je cilj RH dostići razinu od 1,4 % do 2020., uvažavajući ekonomske i fiskalne mogućnosti i dodatne izvore financiranja iz ESIF-a. Prema izvješću EK-a u vezi s Europskim pregledom inovacija 2018. (*engl. European Innovation Scoreboard 2018*), RH je zbog nedostatka tehnološki relevantnih poduzeća i malog udjela ulaganja poslovnog sektora u istraživanje i razvoj pozicionirana tek na 26. mjestu ljestvice (od 28 zemalja EU-a) učinaka nacionalnih inovacijskih sustava svrstavajući se time u umjerene inovatore. Ključne prepreke boljem pozicioniranju RH u području inovacija leže u nepostojanju sustavne i učinkovite inovacijske politike te složenosti i rascjepkanosti inovacijskog sustava.

Uspostavom i početkom rada Nacionalnog inovacijskog vijeća, u studenom 2018. hrvatski inovacijski sustav dobio je krovno tijelo nadležno za koordinaciju Strategije pametne specijalizacije RH za razdoblje od 2016. do 2020., čime su uz rad Inovacijskog vijeća za industriju RH te tematskih inovacijskih vijeća uspostavljenih po tematskim prioritetnim područjima Strategije, a u skladu s modelom trostruke uzvojnice, stvoreni preduvjeti za prevladavanje rascjepkanosti inovacijskog lanca vrijednosti i jaza između znanstveno-istraživačkog i poslovnog sektora, kontinuiranu provedbu procesa poduzetničkog otkrivanja te učinkovito funkcioniranje sustava.

Novim Zakonom o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte⁵⁷ i Pravilnikom o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte⁵⁸ stvorene su pretpostavke za povećanje ulaganja privatnog sektora u istraživanje i razvoj (u konačnici povećanje ukupnih ulaganja u RH u istraživanje i razvoj od 1,4 % BDP-a do 2020.) i povećanje broja

poduzetnika koji ulažu u istraživanje i razvoj te poticanje suradnje poduzetnika s organizacijama za istraživanje i širenje znanja na istraživačko-razvojnim projektima. Vrsta potpore koja je predviđena Zakonom jest **porezna olakšica za istraživačko-razvojne projekte koji pripadaju u kategorije temeljnog istraživanja, industrijskog istraživanja, eksperimentalnog razvoja ili za studije izvedivosti za istraživačko-razvojne projekte.** Potpora se ostvaruje kao pravo na dodatno umanjenje osnovice poreza na dobit, odnosno poreza na dohodak za opravdane troškove.

Iznosi poreznih olakšica su od 50.000 eura u kunskoj protuvrijednosti za studije izvedivosti do 300.000 eura u kunskoj protuvrijednosti za temeljna istraživanja. Porezne olakšice mogu se povećavati u slučaju kada više od 50 % troškova istraživanja na temelju ugovora, znanja i patenata poduzetnik ugovori sa znanstvenim organizacijama. Tada je riječ o iznosima od 7,5 milijuna eura za studije izvedivosti do 40 milijuna eura za temeljna istraživanja. Ova mjera prepoznaje nepovoljnu situaciju malih i srednjih poduzeća na tržištu, kao i veliki razvojni potencijal suradnje znanstveno-istraživačkih institucija s gospodarskim sektorom.

Korist za poduzeća od potpore za istraživačko-razvojne projekte jest olakšano poslovanje tijekom procesa razvoja ideje u novi proizvod, uslugu ili proces te dugoročnije gledano, stvaranje pretpostavki za uspješnije poslovanje, odnosno povećanje njihove konkurentnosti na globalnom tržištu i povećanje izvoza.

Program provjere inovativnog koncepta (PoC) koji će provoditi MINGPO u suradnji s HAMAG BICRO-om pružit će podršku inovacijama u najranijoj fazi istraživanja kako bi se osigurao pretkomercijalni kapital za tehničku i komercijalnu provjeru inovativnog koncepta. Provjera inovativnog koncepta potrebna je kako bi se pružili dokazi da su novi proces ili tehnologija ostvarivi i da potencijalno mogu imati komercijalnu primjenu. Kroz provedbu

⁵⁷ NN 64/18

⁵⁸ NN 9/19

PoC projekta dobiva se odgovor na pitanje može li se ideja/predloženo rješenje izraditi i hoće li kao takvo funkcionirati. Za poduzeća koja traže ulagače uspješna provjera inovativnog koncepta daje potencijalnim ulagačima sigurnost da je prototip ili proces daljnjeg razvoja tehnički izvediv, na taj način pomažući poduzeću u privlačenju klijenata i ulagača. Navedeno omogućuje provođenje sveobuhvatne komercijalne i tehničke verifikacije i validacije rezultata istraživanja s komercijalnim potencijalom, u cilju smanjenja tehničkih i komercijalnih rizika, identifikacije najprikladnije strategije komercijalizacije i zaštite izuma.

Jačanje ljudskih potencijala u znanosti

Po dosadašnjem sudjelovanju u Okvirnom programu EU-a za istraživanje i inovacije Obzor 2020. RH je među manje uspješnim zemljama članicama EU-a u povlačenju sredstava iz navedenog programa, pri čemu se uspješnost prijava projekata hrvatskih znanstvenika kreće oko 11,2 %, što je nešto niže u usporedbi s prosjekom EU-28 koji se kreće oko 13,3 %. S ciljem poticanja vrhunskih hrvatskih znanstvenika za prijavljivanje na pozive u sklopu **Programa Obzor 2020.**, podizanja apsorpcije njihovih kapaciteta za pripremu, upravljanje i praćenje provedbe projekata (*science management*) te poticanja njihova umrežavanja s međunarodnim partnerima i konzorcijima, kroz trajno otvoreni javni poziv dodjelom mini-grantova u 2018. **započelo je financiranje niza aktivnosti hrvatskih znanstvenika i znanstvenih organizacija te tvrtki, udruga i zaklada u području znanosti. U 2018. odobreno je ukupno 68 potpora (5,8 milijuna kuna).**

Hrvatskoj zakladi za znanost u 2018. je iz sredstava ESF-a kroz 5,5 godina 81 milijun kuna za provedbu operacije „**Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti**“ s ciljem povećanja broja mladih istraživača kroz njihovo **zapošljavanje u ustanovama u sustavu znanosti i visokog obrazovanja.** Na ovaj su način do kraja 2018. **sklopljeni ugovori o radu sa 160 doktoranada** na razdoblje od četiri godine, **dok se zapošljavanje još oko 15 doktoranda očekuje,** a čime se provedba ove aktivnosti može smatrati završenom. **U 2018., proveden je i**

natječaj (sredstva DP) za 175 doktoranada koji će se zaposliti tijekom 2019., a Hrvatska zaklada za znanost (HRZZ) će provesti i **novi natječaj za zapošljavanje mladih znanstvenika** putem „Projekta razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti“ (sredstva DP) **temeljem kojega se na ustanovama u sustavu znanosti i visokog obrazovanja planira zaposliti oko 200 doktoranada.**

Cilj je potaknuti jačanje stabilnog programa financiranja razvoja karijera doktoranada koji žele sudjelovati u znanstveno-istraživačkom radu te svoju karijeru usmjeriti prema vrhunskoj znanosti, bilo u kompetitivnim istraživanjima, bilo u gospodarskom sektoru, kao i potaknuti jačanje mentorskih kapaciteta u hrvatskim znanstvenim organizacijama kroz prijenos, prihvaćanje i primjenu novih znanja.

Tijekom 2019. izravnom će se dodjelom iz financijskih sredstava ESF-a Hrvatskoj zakladi za znanost odobriti ukupno 10,8 milijuna eura (81 milijun kuna) za provedbu operacije „**Program razvoja karijera mladih znanstvenika – poslijedoktoranada**“, koji će omogućiti **zapošljavanje dodatna 154 mlada istraživača – poslijedoktoranada** s ciljem poticanja razvoja njihove rane istraživačke karijere, a nakon stjecanja akademske titule doktora znanosti.

Jačanje nacionalne istraživačke infrastrukture te sustava znanosti i tehnologije kroz povezivanje s gospodarstvom

U skladu s usvojenim „**Planom razvoja istraživačke infrastrukture u RH 2016. – 2018.**“, u siječnju 2018. donesena je Uputa o evidentiranju i ažuriranju podataka o opremi za znanstvena istraživanja u bazi Šestar. Kroz buduće javne pozive za financiranje popravaka, održavanja i nadogradnje opreme za znanstvena istraživanja upisane u bazu Šestar kontinuirano će se nastaviti raditi na osiguravanju učinkovitog korištenja financijskih sredstava za nabavu nove i održavanje postojeće opreme. Na ovaj je način **u 2018. financirano ukupno 16 prijava (1,65 milijuna kuna).**

U veljači 2018., RH i **Europska svemirska agencija (ESA)** potpisale su **Sporazum o svemirskoj suradnji u mirnodopske svrhe** koji je u srpnju 2018. i potvrđen, čime je uspostavljen pravni okvir za suradnju u području istraživanja i mirnodopskog korištenja svemira, kao i uvjeti za provedbu projekata od zajedničkog interesa. Potpisivanjem i potvrđivanjem navedenoga Sporazuma RH je otvoren put do punopravnog članstva u ESA-i, što će olakšati razmjenu znanstvenika i stručnjaka te razmjenu informacija i kontakata između zainteresiranih industrija te omogućiti promicanje i provedbu obrazovnih aktivnosti iz znanosti i tehnologije svemira, pružanje stručnih mišljenja i pomoći u upravljanju svemirskim projektima. U 2019. očekuje se **provedba prvog poziva ESA-e namijenjenog hrvatskim znanstvenicima i tvrtkama** s ciljem provedbe obrazovnih, istraživačkih i razvojnih projekata u području svemira i svemirskih tehnologija. Provedba tog poziva pomoći će u identificiranju područja i tehnologija u kojima hrvatski znanstvenici i tvrtke imaju najviše kapaciteta te mogu doprinijeti razvoju novih tehnologija i usluga u svemirskoj industriji. To će ujedno predstavljati **prvi korak prema potpisivanju Plana za europske države sudionice (PECS) s ESA-om.**

Ugovor o pristupanju RH CERN-u potpisan je u veljači 2019., čime su hrvatski znanstvenici postali dio od oko 8.000 znanstvenika iz 580 znanstveno-istraživačkih institucija koji koriste CERN-ove kapacitete za svoja istraživanja te će se osigurati uvjeti za jačanje izvrsne znanosti u RH, punopravni pristup hrvatskih tvrtki svim javnim natječajima CERN-a.

Cilj je povećati kapacitet za prijenos znanja i tehnologije i omogućiti dodatne edukacije za diplomске i doktorske studente u području prirodnih i tehničkih znanosti.

U 2016. donesen je Plan razvoja istraživačke infrastrukture u RH 2016. – 2018. (*Roadmap*) kao strateški dokument koji identificira znanstveno-istraživački potencijal RH sa svrhom poticanja sinergije različitih izvora financiranja te osiguranja održivosti ulaganja u istraživačku infrastrukturu, poticanja povezivanja različitih ustanova u planiranju i

provedbi infrastrukturnih projekata, pridonosa razvoju uvjeta za privlačenje vrhunskih znanstvenika iz inozemstva te poticanja suradnje znanstvene zajednice i gospodarstva radi rješavanja društvenih izazova i povećanja konkurentnosti na globalnom tržištu. S obzirom na to da doneseni Plan Europskog strateškog foruma o istraživačkim infrastrukturama 2018. (*engl. European Strategy Forum on Research Infrastructures (ESFRI) Roadmap 2018*) uključuje nove ESFRI projekte, a u jednom od njih partner je RH, u 2019. donijet će se **novi Plan razvoja istraživačke infrastrukture u RH 2019. – 2021.**, koji će odražavati promjene postojećih infrastruktura. Novi plan također će pružiti adekvatnu podlogu za dugoročno planiranje ulaganja u infrastrukturu te tako podržati realizaciju ciljeva ključnih strateških dokumenata u području istraživanja, razvoja i inovacija.

Također će se stvoriti pozitivno okruženje za poticanje suradnje znanosti, visokog obrazovanja i gospodarstva, što će omogućiti lakši prijenos znanja između ovih sustava.

Novim Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju uskladit će se zakonska regulativa s novim smjerovima javnih politika i potrebama suvremenog sustava znanosti i visokog obrazovanja te doprinijeti povećanju ukupnog izdvajanja za istraživanje i razvoj. Izmjenama zakonodavnoga okvira utjecat će se na povećanje kompetitivnosti javnih znanstvenih organizacija i javnih sveučilišta, osiguranje učinkovitog i razvojno poticajnog sustava financiranja javnih znanstvenih organizacija i javnih sveučilišta, povećanje kvalitete studija na svim razinama visokog obrazovanja, stvaranje poticajnijeg okruženja za sudjelovanje znanstvenika u međunarodnim znanstvenim kompetitivnim projektima, poticanje mobilnosti znanstvenika te uvođenje načela odgovornosti u znanosti i visokom obrazovanju.

S ciljem ujednačavanja kriterija osnivanja i daljnjeg razvoja Ureda za transfer tehnologije tijekom 2019. planira se usvojiti **Nacionalni pravilnik o radu Ureda za transfer tehnologije.** Nacionalni pravilnik trebao bi na jednom

mjestu propisati kriterije koje znanstvene organizacije moraju zadovoljiti prilikom osnivanja jedinica za transfer tehnologije, ali bi ujedno trebao pridonijeti i programiranju jedinstvenih i kontinuiranih mjera za održivi rast i razvoj Ureda za transfer tehnologije. Donijet će se **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj zakladi za znanost**, kojim će se adresirati planirane promjene koje će dovesti do veće funkcionalnosti i povećanja transparentnosti poslovanja HRZZ-a kao najznačajnijeg tijela u RH koje osigurava potporu znanstvenih, visokoobrazovnih i tehnologijskih programa i projekata te poticanje međunarodne suradnje kroz ulaganje u ideje, ljude, suradnju i znanstvenu izvrsnost.

S ciljem prilagodbe znanstvenoga sustava europskim i svjetskim standardima te postizanja njegove međunarodne konkurentnosti u narednom razdoblju **unaprijedit će se sustav kvalitete upravljanja i financiranja javnih znanstvenih instituta kroz unaprjeđenje modela institucijskog financiranja znanstvene djelatnosti**, odnosno uspostavu programskog financiranja koje će povezivati financijska sredstva s programskim ciljevima i strateškim upravljanjem. Pritom će **potpisivanje programskih ugovora s 25 javnih znanstvenih instituta** osigurati njihovo temeljno financiranje, kao i dodatno financiranje temeljeno na rezultatima te financiranje temeljeno na specifičnim institucijskim ciljevima, poticati jačanje njihove financijske i upravljačke autonomije te odgovornosti za provedbu istraživačke misije i društveno odgovorne uloge, uz istovremeno postizanje više razine znanstvene izvrsnosti.

5.3. Klimatske promjene i energetska održivost

Ograničenje emisija stakleničkih plinova do visine nacionalne godišnje kvote za sektore izvan sustava trgovanja emisijama

Planira se daljnja kontrola pridržavanja obveza putem godišnjeg praćenja emisija stakleničkih plinova kako bi se postiglo ograničenje rasta emisija stakleničkih plinova iz sektora izvan sustava trgovanja do 11 % do 2020. u odnosu na razinu iz 2005. (17,4 Mt CO₂eq). Za 2016. RH je bila dozvoljena kvota od 20,188,161 tCO₂-eq, dok su stvarne emisije za 2016. u sektoru izvan sustava trgovanja bile 16,006,813 tCO₂-eq. Nakon revizije od strane EK-a znat će se kolike su stvarne emisije za 2017., a 2020. bit će poznate stvarne emisije za 2018. godinu.

U vezi s promicanjem energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije s ciljem smanjenja emisije stakleničkih plinova treba napomenuti da se trenutno izrađuje **Strategija energetskog razvoja RH do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu**. Proces izrade pokrenut je 2018., a predviđa se da će dokument biti usvojen do kraja 2019. godine. Strategija će se fokusirati na sigurnost opskrbe i energetske neovisnost, integraciju u jedinstveno tržište EU-a, geopolitičke aspekte razvoja RH, energetske učinkovitost, kao i usklađivanje s ciljevima iz EU direktiva, smanjenja emisija stakleničkih plinova (dekarbonizaciju) i održivosti energetskog razvoja. Strategija će uvažiti promjene koje donosi velika tranzicija energetskog sektora, od ugljičnog prema niskougljičnom.

Dimenzija dekarbonizacije, koja uključuje smanjenje emisija stakleničkih plinova i njihovo uklanjanje, razrađena je u **Nacrtu strategije niskougljičnog razvoja RH za razdoblje do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu**. Nacrt Strategije dovršen je početkom 2017., ali postupak donošenja Strategije čeka usklađivanje s novom Strategijom energetskog razvoja RH. Niskougljična strategija odnosi se na sektore energetike, prometa, industrije, opće potrošnje, poljoprivrede, gospodarenja otpadom i korištenje zemljišta, prenamjenu korištenja i šumarstvo. Donošenje Niskougljične strategije planira se do kraja 2019. godine.

Jedan od ciljeva u okviru dimenzije dekarbonizacije jest i prilagodba klimatskim promjenama, koju razrađuje **Strategija prilagodbe klimatskim promjenama RH za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu**. Nacrt strategije prilagodbe dovršen je krajem 2017., a u 2018. izrađena je Strateška studija utjecaja Strategije prilagodbe na okoliš te slijedi rasprava sa zainteresiranom javnošću. Strategija prilagodbe predstavlja temeljni – krovni dokument, odnosno uspostavlja okvir za provedbu svih mjera prilagodbe klimatskim promjenama na razini RH te naglasak stavlja na deset ranjivih sektora: hidrologiju i vodne resurse; poljoprivredu; šumarstvo; energetiku; prostorno planiranje i upravljanje obalnim područjem; ribarstvo; turizam; bioraznolikost; upravljanje rizicima i zdravlje. Donošenje Strategije prilagodbe planira se do kraja 2019. godine.

Integrirani nacionalni energetska i klimatski plan za razdoblje od 2021. do 2030. godine, čiji je prvi nacrt napravljen i dostavljen EK-u krajem 2018., mora se dovršiti do kraja 2019. godine. Izrada ovog dokumenta obveza je svih država članica sukladno Uredbi (EU) 2018/1999. Cilj je prezentirati mjere kojima će se u energetska i klimatska sektoru poduprijeti aktivnosti vezane uz Pariški sporazum i smanjenje emisije stakleničkih plinova. Sukladno tome, radi se o provedbenom dokumentu koji će prezentirati niz mjera kojima se nastoji postići ciljeve zadane novim strategijama energetska i niskouglijasnog razvoja RH.

Cilj svega navedenog jest smanjenje ranjivosti društvenih i prirodnih sustava na negativne učinke klimatskih promjena, odnosno jačanje njihove otpornosti na promjene i sposobnosti oporavka od učinaka tih promjena; integracija postupka prilagodbe u postojeće i nove politike, programe, planove i ostale strateške aktivnosti koje se provode na nacionalnoj razini i na lokalnim razinama upravljanja; provedba i poticanje znanstvenih istraživanja u svim ranjivim sektorima kako bi se značajno smanjio stupanj neizvjesnosti vezan uz učinke klimatskih promjena te podizanje razine svijesti o važnosti klimatskih promjena i neizbježnosti procesa prilagodbe.

Prelazak na kružno gospodarstvo

U cilju promicanja prelaska na kružno gospodarstvo provodi se niz aktivnosti kojima se pridonosi uklanjanju prepreka i osiguravanju predvidljivosti za poslovne subjekte, promicanju inovacija i poboljšanju ulagačkog okruženja prvenstveno potičući smanjenje nastanka otpada, odnosno povećanje recikliranja kako bi se osigurala dovoljne količine kvalitetnih sekundarnih sirovina.

Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. – 2022. godine⁵⁹ određeni su ciljevi u gospodarenju otpadom i mjere i aktivnosti za provedbu ciljeva.

Jedna od mjera koja se ovdje želi istaknuti jest **uvođenje naknade za odlaganje otpada** (*engl. landfill tax*), kojom će se na efikasan način potaknuti diverzija otpada s odlagališta u korist odvajanja na mjestu nastanka i povećanju recikliranja, a time i dostizanje preuzetih obaveza te pomak s linearnog u kružno gospodarstvo. Nadalje, RH mora do 2020. osigurati odvojeno prikupljanje i recikliranje otpada od najmanje 50 %, a stopa recikliranja komunalnog otpada u 2016. iznosila je 21 %.

Promicanje uporabe energije iz obnovljivih izvora i energetska ušteda

RH ispunjava cilj koji se odnosi na povećanje udjela obnovljivih izvora energije (OIE) u konačnoj potrošnji energije te prema podacima EUROSTAT-a OIE za RH, za 2016. iznosi 29 %.⁶⁰

RH novim paketom zakonskih i podzakonskih akata donesenih u 2018. i onih planiranih za 2019. ulazi u slijedeću fazu promicanja obnovljivih izvora energije u cilju ubrzanje tranzicije energetska sektora. Potpora će se odnositi na tehnologije obnovljivih izvora za grijanje i hlađenje, posebice u industrijskim procesima i poljoprivredi. Također se planira jačanje korištenja konkurentnih obnovljivih izvora uspostavom jasnih i transparentnih

⁵⁹ NN 3/17

⁶⁰ Novi službeni statistički podatak izaći će u lipnju 2019. za 2017.

procedura korištenja državnog zemljišta, dok će se za projekte u ruralnim i izoliranim sredinama, a posebice otocima, voditi računa o mogućnosti priključenja energetske postrojenja obnovljivih izvora na mrežu u sklopu inicijative „Čista energija za otoke EU-a“.

Povećana uporaba energije iz obnovljivih izvora važan je dio paketa mjera za smanjenje emisija stakleničkih plinova i ispunjavanje obvezujućeg cilja u pogledu obnovljive energije za 2030. i doprinos država članica EU-a istome, uključujući njihove osnovne scenarije u kojima se preuzimaju nacionalni opći ciljevi za 2020. (elementi politika obuhvaćaju povećanje korištenja grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora te korištenje obnovljive energije u sektoru prijevoza). U tom smislu, **provodi se Nacionalni akcijski plan za obnovljive izvore energije do 2020. godine.** U 2018., u svojoj prvoj fazi **provedene su izmjene postojećeg zakonodavstva** kojima će se omogućiti troškovno učinkovitiji način postizanja cilja, stvoriti okviri za daljnju implementaciju obnovljivih izvora energije, jačati kriteriji održivosti kroz nove tehnologije, uvesti tržišna načela, povećati udio u opskrbi grijanja i hlađenja iz OIE-a, doprinijeti dekarbonizaciji i energetskej diversifikaciji u prijevozu. Omogućeno je da se korištenje obnovljivih izvora približi mjestu proizvodnje, odnosno stvorili su se uvjeti za proizvodnju za vlastite potrebe. Time se krenulo prema decentralizaciji proizvodnje električne energije na održiv i administrativno učinkovit način.

To je i korak prema proizvodnji iz obnovljivih izvora uz smanjene troškove za potrošače i porezne obveznike. U 2019. očekuje se **donošenje provedbenih propisa, kojima će cilj biti na održiv, jasan, transparentan i kompetitivan način realizirati nove potencijale korištenja obnovljivih izvora energije u proizvodnji električne i toplinske energije, posebice kao potpora održivom korištenju resursa iz poljoprivrede i šumarstva.**

U 2017. novih 123 MW proizvodnih postrojenja iz obnovljivih izvora ušlo je u sustav proizvodnje te je proizvedeno 14,4 % više obnovljive energije koja se potiče *feed-in* tarifama. Do kraja 2017. u sustavu povlaštenih proizvođača iz obnovljivih izvora ukupno je bilo 766 MW te je ukupno proizvedeno 2.277.320.588 kWh.

U 2018. u sustav poticanja ušla su ukupno 24 nova postrojenja, odnosno ukupno 63.436,80 kW dodatne električne snage. **U sustavu poticanja proizvodnje električne energije trenutno se nalazi 830 MW instaliranih kapaciteta.**

U 2018. **donesene su izmjene i dopune Zakona o biogorivima za prijevoz**⁶¹ te su napravljeni dodatni napor kako bi se provodila obveza stavljanja biogoriva na tržište. Sukladno zakonu obveznici koji nisu stavili biogorivo na tržište u 2017. platili su penale od 114,84 milijuna kuna u Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU), a sredstva prikupljena na ovaj način bit će namijenjena u svrhu promicanje korištenja obnovljivih izvora energije u prometu.

Tablica 7 Podaci o uporabi energije iz obnovljivih izvora za 2013. - 2017.

	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Sektorski i ukupni udjeli te stvarna potrošnja energije iz OIE (%):					
OIE-grijanje i hlađenje	37,2	36,2	38,54	37,58	36,5
OIE-električne energije	42,2	45,3	45,45	46,71	46,42
OIE-u prijevozu	2,2	2,1	3,58	1,26	1,18
Udjeli OIE u neposrednoj potrošnji energije (ktoe):					
Bruto neposredna potrošnja OIE za grijanje i hlađenje	1237,0	1094,3	1251,2	1219,4	1211,8
Bruto neposredna potrošnja OIE za električnu energiju iz OIE	645	677,2	704,5	728,8	747,8
Bruto neposredna potrošnja OIE u prijevozu	81,6	77,9	69,0	24,5	24,8

Izvor: Izvješće o napretku pri poticanju i uporabi energije iz obnovljivih izvora za razdoblje 2013. – 2016. te preliminarni podaci za 2017.

⁶¹ NN 94/18

U 2018. donesene su izmjene i dopune Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji⁶², kojima se postupno kroz naredne tri godine planira ukinuti obveza opskrbljivačima vezana uz otkup električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije koje su u sustavu poticaja *feed-in* tarifama, a koje otkupljuju od Hrvatskog operatora tržišta energije (HROTE d.o.o.). U 2019. sukladno Uredbi o udjelu u neto isporučenoj električnoj energiji povlaštenih proizvođača koji su opskrbljivači električne energije dužni preuzeti od operatora tržišta električne energije⁶³, 30 % električne energije proizvedene u sustavu poticaja HROTE prodavat će na tržištu električne energije. Na ovaj se način osigurava transformacija sustava poticane proizvodnje električne energije iz obveznog otkupa od strane opskrbljivača prema tržišnom otkupu preko burze električne energije (CROPEX).

Uvođenje sustava obveza energetske uštede obveza je za države članice EU-a iz Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti⁶⁴. Obveza je državama članicama EU-a dana da bi se osiguralo dostizanje cilja o smanjenju potrošnje energije u neposrednoj potrošnji na razini od 20 % do 2020. godine. RH je obveze Direktive prenijela člankom 13. Zakona o energetske učinkovitosti⁶⁵. Pokazalo se da način kako je obveza prenesena ne ostvaruje zacrtane ciljeve i da su nužne izmjene kojima bi sustav obveza energetske uštede postao učinkovit i doprinio smanjenju potrošnje energije u neposrednoj potrošnji, a time i ukupnom smanjenju utjecaja potrošnje energije na okoliš (odnosno emisije stakleničkih plinova). Sukladno izmjenama i dopunama Zakona o energetske učinkovitosti **stvorene su pretpostavke da zaživi sustav obveznih shema ušteda. Donijet će se provedbeni akti kojima će biti propisani jasni mehanizmi izvješćivanja, praćenja i verifikacije ispunjenja obveza stranaka obveznica iz sustava obveznih shema ušteda.**

⁶² NN 111/18

⁶³ NN 116/18

⁶⁴ Direktive 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ

⁶⁵ NN 127/14 i 116/18

Planirano smanjenje potrošnje energije u neposrednoj potrošnji do kraja 2020. koje će se postići kroz sustav obveza jest 10,633 PJ. Kao dodatni poticaj provođenju mjera energetske učinkovitosti Zakonom o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji predviđeno je korištenje obnovljivih izvora energije za vlastitu proizvodnju, odnosno za samoopskrbu, te je uvedena kategorija kupca-proizvođača kako za kućanstva, tako i za gospodarske subjekte. Time su stvorene pretpostavke za uvođenje pametnih rješenja, disperziranu proizvodnju, mikromreže i pametno upravljanje, a potrošači postaju aktivni dio elektro-energetskog sustava.

Alternativne mjere energetske politike koje provodi javni sektor kontinuirano se provode pa je tako energetska učinkovitost izražena indeksom povećanja energetske učinkovitosti u 2017. povećana za 0,6 indeksnih bodova za sve finalne kupce energije zajedno, čime je nastavljen pozitivan trend. Prema preliminarnim rezultatima za 2017. **emisija CO₂ iz pokretnih i nepokretnih energetske izvora iznosila je 16,1 milijuna tona što je za 20 % niže u odnosu na razinu emisija iz baze 1990. godine.**

U cilju učinkovite provedbe odrednica Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti u dijelu koji se odnosi na planiranje proizvodnih kapaciteta, isporuku i mjerenje toplinske energije kod krajnjih korisnika i kupaca **pristupilo se usklađivanju Zakona o tržištu toplinske energije⁶⁶** i provedbenih akata čiji mehanizmi trebaju biti primjenjivani u novoj ogrjevnoj sezoni.

Poticanje energetske učinkovitosti stambenih i javnih zgrada

Slijedom Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti proizlazi obveza smanjenja emisije CO₂ za najmanje 40 % do 2030., odnosno postavljen je obvezujući cilj od 30 % za energetske učinkovitost.

⁶⁶ NN 80/13, 14/14, 102/14, 95/15 i 76/18

Doprinos smanjenju globalne emisije stakleničkih plinova planira se kroz poboljšanje energetske učinkovitosti zgrada, a u cilju prelaska sektora zgradarstva na niskouglijičnu razinu do sredine stoljeća.

Ako se smanje potrebe za toplinskom energijom u sektoru kućanstva, smanjit će se i potrošnja fosilnih goriva i izravnih emisija onečišćujućih tvari u zrak. Zgrade javnog sektora dužne su upravljati potrošnjom energije i vode na energetski učinkovit način. Godišnja potrošnja energije u zgradama i emisije CO₂ bilježe se u Nacionalnom sustavu gospodarenja energijom (ISGE). Odredbama Zakona o gradnji⁶⁷ propisana je obveza izrade Energetskog certifikata kao dokumenta kojim se predočuju energetska svojstva zgrade.

Usvojen je Nacionalni informacijski sustav energetskih certifikata (IEC). Osmišljen je alat u vidu Programa za pružanje informacija vlasnicima i korisnicima zgrada o tzv. energetskom svojstvu zgrade odnosno o energiji potrebnoj za grijanje prostora i preporukama za smanjenje potrošnje energije te za poticanje na donošenje odluke za energetske obnovu zgrada. Program je osmišljen radi poboljšanja e-usluge građanima. Vrijednosti iz Programa povlače se u IEC, u koji se unose i izračunavaju energetska svojstva zgrada i potrebne energije za grijanje i hlađenje zgrada prema važećim normama te izdaju i pohranjuju energetske certifikati. Izrada energetskih certifikata sada se može obaviti isključivo preko IEC-a. **Sustav koriste ovlašteni energetski certifikatori (1.700 korisnika).** Cilj je **omogućiti da do kraja prosinca 2020. sustav mogu koristiti i građani (220.000 korisnika)** koji bi putem e-Građana dosegali energetske certifikate nekretnina čiji su energetske certifikat naručili.

5.4. Obrazovanje

Smanjenje stope ranog napuštanja školovanja

Rano napuštanje obrazovanja u RH je oduvijek na niskoj razini – postotak ranoga napuštanja školovanja u RH iznosio je 2012. 5,1 %, 2013. 4,5 %, 2014. i 2015. 2,8 %, 2016. 2,8 %, 2017. i 2018. 3,1 % (cilj strategije Europa 2020. je 10 %).

Navedeno je povezano s načinom na koji je sustav obrazovanja uspostavljen, kao i dugom tradicijom uključenosti u obrazovni sustav. Iz tog razloga nisu se planirale posebne mjere koje bi bile ciljano usmjerene isključivo na rano napuštanje obrazovanja, već se pri unaprjeđenju sustava i njegovom razvoju vodi računa o tome da budu uključeni svi učenici sukladno svojim mogućnostima i sposobnostima te da sustav bude kvalitetan i dostupan kako bi učenici mogli završiti započeto obrazovanje.

Povećanje udjela stanovništva u dobi od 30 do 34 godine koji su završili tercijarno obrazovanje

Kako bi se povećao broj visokoobrazovnih osoba u RH sa sadašnjih 25,6 % na ciljanih 35 % do 2020., potrebno je osigurati pristup i završnost u visokom obrazovanju.

Projekt „Dodjela stipendija studentima nižeg socio-ekonomskog statusa“ provodi se s ciljem povećanja dostupnosti visokog obrazovanja, unaprjeđenja socijalne dimenzije visokog obrazovanja te povećanja završnosti u visokom obrazovanju kroz **osiguravanje državnih stipendija za studente nižeg socio-ekonomskog statusa.** Projektom je na godišnjoj razini **povećan broj izravnih potpora studentima nižeg socio-ekonomskog statusa s 5.400 na 10.000 stipendija.**

⁶⁷ NN 127/14 i 116/18

Postupak dodjele državnih stipendija u STEM područjima znanosti provodi se u okviru projekta „Dodjela stipendija studentima u prioritetnim područjima STEM“. Cilj **godišnje dodjele 3.400 stipendija** jest usmjeravanje na studijske programe koji imaju najveću perspektivu generiranja ekonomskoga rasta u RH uz poticanje strukturnog usklađivanja obrazovanja i kvalifikacija s potrebama tržišta rada i zapošljavanje diplomanata, nastavno na dominaciju studijskih programa u društvenom i humanističkom području s omjerom 60 : 40. Dodjelom godišnjih državnih STEM stipendija povećat će se stopa zadržavanja studenata u studijskim programima u STEM područjima znanosti, odnosno stopa završnosti studija u STEM područjima znanosti.

Planira se **povećanje kapaciteta studentskog smještaja** te se do kraja 2019. planiraju osigurati **nova 1.154 ležaja**, što bi se financiralo sredstvima EFRR-a (123 milijuna kuna). Do sada je provedeno 8 projekata rekonstrukcije postojećeg smještaja i izgradnje novih smještajnih kapaciteta te je još u provedbi sedam projekata. **Sadašnji kapaciteti su 11.570 ležajeva.**

5.5. Smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti

Osiguravanje humanitarne pomoći u naravi te drugih programa podrške najpotrebitijima

Zbog zabilježene visoke stope rizika od siromaštva i materijalne deprivacije u RH, koja traži dodatne mjere za pomoć najpotrebitijima, **kroz Fond europske pomoći za najpotrebitije** (*engl. Fund for European Aid to the Most Deprived – FEAD*) **provode se aktivnosti pružanja pomoći u obliku hrane** (kao obrok ili prehrambeni paket) **i/ili osnovnih materijalnih potrepština** (kao što su školski materijal i oprema, higijenski proizvodi i druge osnovne potrepštine), što predstavlja dodanu vrijednost postojećim nacionalnim programima.

Tijekom 2018. provodila su se tri natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava u okviru FEAD-a. **Kroz natječaj „Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva za školsku godinu 2017./2018.“ financirano je 35 projekata** (26,4 milijuna kuna). Aktivnosti projekata provodile su se u 467 škola **te je osiguran školski obrok za 26.887 školske djece**. Nadalje, provodile su se aktivnosti **19 projekata** (76,8 milijuna kuna) koji su ugovoreni **kroz natječaj „Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći – faza II.“**. Navedenim projektima kroz pružanje pomoći podjelom hrane **planira se obuhvatiti 89.347 osoba, a podjelom osnovne materijalne pomoći 93.875 osoba.**

Početak srpnja 2018. **objavljen je natječaj „Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva za školsku godinu 2018./2019.“** te je ugovoren **31 projekt** (31,9 milijuna kuna). Aktivnostima financiranima kroz ovaj Poziv **osigurat će se školska prehrana za 32.085 djece** u riziku od siromaštva u 416 osnovnih škola. Projektom su obuhvaćene osnovne škole s područja županija čija vrijednosti indeksa razvijenosti ne prelazi 105 %. Tijekom 2019. **objavit će se Poziv „Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva za školsku godinu**

2019./2020.“ (25 milijuna kuna) te **Poziv „Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći – faza III.“** (45 milijuna kuna), kojima će se osigurati nastavak aktivnosti podjele školskog obroka/hrane djeci, obiteljima i samcima koji žive u siromaštvu ili u riziku od siromaštva.

Svi ugovoreni projekti usmjereni su na ublažavanje najtežih oblika dječjeg siromaštva i siromaštva ostalih socijalno ugroženih osoba kroz pružanje nefinancijske pomoći.

Razvoj kvalitete udomiteljstva i usluge smještaja u udomiteljskim obiteljima

Novi Zakon o udomiteljstvu⁶⁸ donosi niz poboljšanja koja su, prije svega, usmjerena na jednakomjernu dostupnost socijalne usluge smještaja u udomiteljskim obiteljima. Zakonom je **uvodena mogućnost obavljanja udomiteljstva kao zanimanja**. Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku (MDOMSP) obvezno je svake godine odrediti potreban broj udomitelja za obavljanje udomiteljstva kao zanimanja za svaku JLP(R)S, odnosno Grad Zagreb, što će svakako pridonijeti boljoj regionalnoj ravnomjernosti usluge. Uz obavljanje standardnog udomiteljstva kao zanimanja, nezaposlenim udomiteljima prvi se puta osiguravaju i doprinosi za obvezna osiguranja, po prvi puta se, kao zanimanje, osigurava specijalizirano udomiteljstvo za djecu i to u svrhu zbrinjavanja djece s najtežim teškoćama i potrebom za najvećim stupnjem podrške. **Odluka o visini naknade za rad tradicionalnog udomitelja i Odluka o visini opskrbnine za potrebe korisnika donesene su u siječnju 2019., a istima je previđeno povećanje naknade za rad tradicionalnog udomitelja, a opskrbnina za potrebe korisnika povećana je kod pojedinih kategorija djece, posebice djece u dobi do 3. godine.** U tijeku je izrada podzakonskih akata, od kojih su neki preduvjet za provedbu pojedinih poboljšanja koje donosi Zakon.

U svrhu povećanja kvalitete pružene usluge,

Zakonom su po prvi puta propisane posebne obveze domova i centara za pružanje usluga u zajednici (pružanje stručne pomoći i potpore, provođenje edukacija, informiranje javnosti, organizacija i provođenje grupa podrške, provođenje savjetovanja, organizacija mobilnih timova i sudjelovanje u pripremi djeteta za povratak u obitelj). Za provedbu istih te za poticanje razvoja udomiteljstva potrebno je stvoriti preduvjete kroz **jačanje kapaciteta centara za socijalnu skrb, domova socijalne skrbi i centara za pružanje usluga u zajednici.** To je ujedno i jedan od posebnih ciljeva Plana deinstitutionalizacije, transformacije te prevencije institucionalizacije za 2018. – 2020. godinu. U skladu s navedenim **provodit će se nenormativne mjere koje uključuju organizaciju i provođenje ciljanih i tematskih savjetovanja, regionalnih sastanaka s centrima za socijalnu skrb, domovima socijalne skrbi i centrima za pružanje usluga u zajednici i udomiteljima, u svrhu stručne podrške.** Temeljem Sporazuma o suradnji UNICEF-a i MDOMSP-a, uz suradnju s Hrvatskom udrugom socijalnih radnika pružit će se **podrška udomiteljskim obiteljima i kampanji za promidžbu udomiteljstva za djecu.**

Cilj je standardizacija procesa procjene, licenciranja, edukacije i podrške udomiteljskim obiteljima.

Deinstitutionalizacija i transformacija domova socijalne skrbi

U provedbi procesa deinstitutionalizacije i transformacije cilj je povećati izlazak korisnika iz institucija i osigurati pružanje usluga podrške u zajednici radi poboljšanja kvalitete života i uključenosti korisnika u zajednicu.

U 2018. donesen je **Plan deinstitutionalizacije, transformacije te prevencije institucionalizacije za 2018. – 2020.,** kojim su obuhvaćeni svi pružatelji socijalnih usluga kojima je osnivač RH, kao i pružatelji socijalnih usluga drugih osnivača, kako bi se osigurao prijelaz s institucijske skrbi na skrb u obiteljskom okruženju i zajednici.

⁶⁸ NN 115/18

Do sada su objavljeni natječaji za sredstva kroz EFRR – „Unaprjeđenje infrastrukture za pružanje socijalnih usluga djeci i mladima kao podrška procesu deinstytucionalizacije“ (I. faza – 71,4 milijuna kuna), „Unaprjeđenje infrastrukture za pružanje socijalnih usluga u zajednici osobama s invaliditetom kao podrška procesu deinstytucionalizacije“ (I. faza – 107,2 milijuna kuna) te „Unaprjeđenje infrastrukture centra za socijalnu skrb kao podrška procesa deinstytucionalizacije“ (I. faza – 73,1 milijun kuna). Temeljem navedenih poziva ugovoreno je 19 projekata kojima se osigurava infrastruktura i oprema za proces deinstytucionalizacije (10 projekata centara za socijalnu skrb i 9 projekata domova socijalne skrbi – 4 za osobe s invaliditetom i 5 za djecu i mlade), (107,7 milijuna kuna). **Objava novog Poziva** (523,7 milijuna kuna) kojim će se proširiti krug potencijalnih korisnika i ciljanih skupina planirana je u prvoj polovici 2019. godine.

Temeljem objavljenih natječaja za sredstva kroz ESF – „Podrška procesu deinstytucionalizacije i prevencije institucionalizacije djece i mladih“ (63 milijuna kuna) i „Podrška daljnjem procesu deinstytucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi za osobe s invaliditetom“ (135 milijuna kuna), u provedbi su tri ugovora podrške procesu deinstytucionalizacije i prevencije institucionalizacije osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju (33,12 milijuna kuna) i četiri ugovora podrške u procesu deinstytucionalizacije i prevencije insitucionalizacije djece i mladih (23,4 milijuna kuna). Ugovori za tri projekta (27 milijuna kuna) bit će potpisani tijekom travnja 2019. godine. Objava novog poziva koji će biti usmjeren na širi krug korisnika i obuhvatit će veći broj ciljanih skupina planira se u prvoj polovici 2019. godine. Do sada je **usvojeno 12 Individualnih planova transformacije i deintitucionalizacije domova socijalne skrbi kojima je osnivač RH te je ugovoreno 26 projektnih prijedloga** u okviru ERDF i ESF Poziva u svrhu unaprjeđenja infrastrukture i razvoja izvaninstitucionalnih usluga (16 domovi socijalne skrbi i 10 centri za socijalnu skrb). Tijekom 2019. planira se **donijeti još 13 Individualnih planova transformacije i deintitucionalizacije domova socijalne skrbi kojima je osnivač RH.**

Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga

U siječnju 2018. objavljen je poziv za dodjelu sredstava iz ESF-a (110,15 milijuna kuna) u cilju širenja mreže socijalnih usluga u zajednici.

Cilj je unaprijediti socijalnu uključenost i promicati pomirenje poslovnog i obiteljskog života pružajući podršku razvoju učinkovitih i uključivih socijalnih usluga.

Financirat će se **projekti s ciljem širenja socijalnih usluga u zajednici od strane različitih pružatelja** (ustanova socijalne skrbi, udruga, vjerskih zajednica, zaklada, JLP(R)S-a, međunarodnih organizacija i vijeća nacionalnih manjina), koji će osigurati širu dostupnost socijalnih usluga u zajednici istovremeno suzbijajući siromaštvo i podupirući socijalnu uključenost ugroženih skupina. U tijeku je vrednovanje projekata, a ugovaranje se planira provesti tijekom 2019. godine.

Sufinanciranje troškova obrazovanja učenika i studenata slabijeg socijalno-ekonomskog statusa i učenika s teškoćama u razvoju

Sufinanciranje troškova obrazovanja učenika i studenata slabijeg socijalno-ekonomskog statusa i učenika s teškoćama u razvoju podrazumijeva naknade u vezi s obrazovanjem propisane Zakonom o socijalnoj skrbi (naknada za redovito studiranje, naknada za troškove smještaja u učeničkom domu i naknada za troškove prijevoza).

Na temelju Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi⁶⁹, Odluke o kriterijima za financiranje povećanih troškova prijevoza i posebnih nastavnih sredstava i pomagala te sufinanciranje prehrane učenika s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim programima za školsku godinu 2018./2019. i Odluke o kriterijima za financiranje povećanih troškova prijevoza i posebnih nastavnih sredstava i pomagala za školovanje učenika s teškoćama u razvoju u srednjoškolskim programima za 2018./2019. osiguravaju se sredstva za

⁶⁹ NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14, 7/17 i 68/18

prilagođeni oblik prijevoza učenika s teškoćama u razvoju koji se školuju na temelju rješenja o primjerenom programu i obliku školovanja i troškovi prijevoza pratitelja kada je potreban.

Tijekom školske godine 2017./2018. **sufinancirani su troškovi prilagođenog prijevoza za 3.062 učenika s teškoćama u razvoju osnovnih i 190 učenika srednjih škola, a za troškove prehrane i posebnih nastavnih sredstava i pomagala 1.378 učenika osnovnih i 598 učenika srednjih škola.**

Za školsku godinu 2017./2018. sredstvima iz ESF-a i putem projekata osnivača školskih ustanova **osiguran je rad 2.648 pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika** te sredstvima od igara na sreću **putem projekata udruga rad 307 pomoćnika u nastavi u osnovnim i srednjim školama.** U 2018. donesen je **Pravilnik o pomoćnicima u nastavi i stručnim komunikacijskim posrednicima.**⁷⁰

Od 2014. MZO sufinancira nabavu udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava za potrebe učenika osnovnih i srednjih škola u RH koji ostvaruju pravo na besplatne udžbenike kao članovi kućanstva koje je korisnik zajamčene minimalne naknade i korisnik pomoći za uzdržavanje. Budući da se **prema novom Zakonu o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu**⁷¹ sredstva za nabavu udžbenika za učenike osnovnih škola osiguravaju u DP-u, **svi učenici osnovnih škola u RH, pa samim time i korisnici zajamčene minimalne naknade, za školsku godinu 2019./2020. dobit će besplatne udžbenike.** Vlada može, sukladno raspoloživim financijskim sredstvima, za svaku školsku godinu odlučiti o financiranju odnosno sufinanciranju nabave udžbenika za učenike srednjih škola te odlučiti o financiranju odnosno sufinanciranju nabave drugih obrazovnih materijala.

Odlukom Vlade **za školsku godinu 2019./2020. osigurat će se (su)financiranje nabave udžbenika za potrebe učenika srednjih škola**

⁷⁰ NN 102/18

⁷¹ NN 116/18

članove kućanstava koja su korisnici zajamčene minimalne naknade sukladno propisu kojim se uređuje područje socijalne skrbi. Za školsku godinu 2018./2019. isplaćene su naknade za približno 2.000 učenika srednjih škola korisnika zajamčene minimalne naknade (1,43 milijuna kuna). U školskoj godini 2019./2020. bilo bi potrebno (su)financirati nabavu udžbenika za najviše 2.000 učenika srednjih škola (broj je u zadnje četiri godine u stalnom padu), a ukupan iznos ovisit će o iznosima naknada (financiranje ili sufinanciranje, samo udžbenici ili i drugi obrazovni materijali). Sredstva za tu namjenu predviđena su u DP-u za 2019. (15,72 milijuna kuna). Pravo na financiranje odnosno sufinanciranje za školsku godinu 2019./2020. trebalo bi se ostvarivati do 31. siječnja 2020. godine.

Uvođenje nacionalne mirovine

U Strategiji socijalne skrbi za starije osobe u RH za razdoblje od 2017. do 2020. predviđeno je uvođenje nacionalne mirovine do kraja 2020. godine.

Institut nacionalne mirovine namijenjen je starijim osobama koje ne ostvaruju mirovinu na temelju prethodnog rada i plaćenih mirovinskih doprinosa, odnosno osobama koje nemaju minimalni mirovinski staž od 15 godina za stjecanje prava na starosnu mirovinu, a starije su od 65 godina života i nemaju drugi izvor prihoda.

Pravni okvir za nacionalnu (socijalnu) mirovinu sadržan je i u Konvenciji Međunarodne organizacije rada broj 102 o najnižoj razini socijalne sigurnosti koja predviđa mogućnost uređivanja davanja za starost za sve stanovnike određene države. Potrebno je istaknuti da u RH podsustav obveznog mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti osigurava pravo na najnižu mirovinu kao donju razinu prava iz mirovinskog osiguranja po osnovi doprinosa iz plaća osiguranika, primjenom načela solidarnosti. Naime, najniža mirovina isplaćuje se ako mirovina određena prema plaćama i stažu iznosi manje od najniže mirovine, a njena visina ovisi o duljini mirovinskog staža.

Pri uvođenju nacionalne mirovine razlikovat će se korisnici novoga prava u odnosu na primatelja zajamčene minimalne naknade iz sustava socijalne skrbi te korisnika najniže mirovine. **Osim općih uvjeta, odredit će se kriteriji kako bi se utvrdio odnos predmetnog davanja u odnosu na zajamčenu minimalnu naknadu iz sustava socijalne skrbi te najnižu mirovinu, kriteriji za imovinski i/ili dohodovni cenzus, visina nacionalne mirovine te obuhvat osoba u svrhu osiguranja sredstava u državnom proračunu.** Nakon što radna skupina obavi opisani zadatak, razmotrit će se i naziv ovog novog instituta. S obzirom na to da se radi o izuzetno složenom zadatku, zbog fiskalnih i administrativnih razloga te pitanja učinkovitosti ove mjere, sagledavajući ujedno i gospodarske mogućnosti, uspostava zakonodavnog okvira za uvođenje nacionalne mirovine predviđena je do kraja 2020. godine.

6. Uporaba europskih strukturnih i investicijskih fondova

U financijskom razdoblju 2014. – 2020. RH je iz europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESIF) na raspolaganju ukupno 10,727 milijardi eura. Od tog iznosa 8,448 milijardi eura predviđeno je za ciljeve kohezijske politike, 2,026 milijarde eura za poljoprivredu i ruralni razvoj te 252,6 milijuna eura za razvoj ribarstva.

Strategija ulaganja ESIF-ova usmjerena je na jačanje konkurentnosti gospodarstva, povećanje zaposlenosti, rast temeljen na znanju, smanjenje siromaštva, jačanje socijalne uključenosti, smanjenje regionalnih nejednakosti i osiguranje kvalitetnih životnih uvjeta sukladno strategiji Europa 2020.

6.1. Napredak u povećanju učinkovitosti korištenja sredstava ESIF -a

Zaključno s 31. siječnja 2019. **ugovoreni su projekti u vrijednosti od ukupno 6,75 milijardi eura**, odnosno 62,94 % dodijeljenih sredstava. Najbolji postotak ugovorenosti sredstava bilježi Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali OPULJP (65,68 %), dok najlošiji postotak ugovorenosti sredstava bilježi Operativni program za pomorstvo i ribarstvo (OPPR) (46,48 %).

Po ugovorenim projektima dosad je isplaćeno sredstava u vrijednosti od ukupno 2,07 milijardi eura, odnosno 19,34 % dodijeljenih sredstava. Najbolji postotak isplaćenih sredstava bilježi Program ruralnog razvoja (PRR) (31,52 %), dok najlošiji postotak isplaćenih sredstava bilježi OPKK (15,14 %).

Ukupno je ovjereno 1,85 milijardi eura što predstavlja 17,25 % dodijeljenih sredstava. Najbolji postotak ovjerenih sredstava bilježi PRR (30,41 %), dok najlošiji postotak ovjerenih sredstava bilježi OPKK (13,39 %).

Pozitivan rast apsorpcije od početka 2016. nastavio se na početku šeste godine sedmogodišnjeg financijskog razdoblja i ukazuje na postignuti napredak u korištenju ESIF-ova.

Na temelju praćenja postupanja nadležnih tijela u okviru financijskih razdoblja 2007. – 2013. i 2014.– 2020. utvrđeno je postojanje mogućnosti pojednostavljenja određenih procedura čime bi se osigurala veća ekonomičnosti i efikasnost tijela koja sudjeluju u navedenom postupku, kao i sustava

upravljanja i kontrole u cijelosti, što bi se na pozitivan način odrazilo i na prijavitelje na postupke dodjele bespovratnih sredstava te korisnike istih.

Provedena pojednostavljenja odnose se na nekoliko ključnih aspekata kojima je cilj smanjiti administrativno opterećenje tijela u sustavu upravljanja i kontrole te korisnika, odnosno smanjiti trajanje postupka dodjele bespovratnih sredstava od trenutka podnošenja projektnog prijedloga do sklapanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, uz osiguravanje poštivanja temeljnih načela na kojima se temelji postupak dodjele bespovratnih sredstava. Tako je, u odnosu na faze postupka dodjele bespovratnih sredstava, cjelokupni postupak koncipiran u pet faza, umjesto dosadašnjih sedam. Spomenutih pet faza može se dodatno smanjivati, a spojiti se mogu sve faze osim Odluke o financiranju, koja mora biti samostalna.

U svrhu pojednostavljenja i prilagodbe poslovnih procesa, za koje se u praksi ocijenilo da su moguće i neophodne, uvedene su metodološke novine u pogledu odabira nabava za *ex ante* provjeru. Pri tome u obzir se uzima vrijednost nabave, ovisno o zahtjevnostima i specifičnostima pojedinog projekta.

U odnosu na *ex post* provjere postupka nabave, kao i komunikaciju između nadležnih tijela u pogledu zahtjeva za plaćanje i dostavljanje odluke o nepravilnostima, **uvedene su procedure koje jamče smanjenje**

administrativnog opterećenja i veću razinu kvalitete komunikacije između nadležnih tijela (ponajprije u smislu skraćivanja vremena u kojem se postupa).

Pojednostavljen je i postupak u području upravljanja nepravilnostima u financijskom razdoblju 2014. – 2020., uvažavajući sve zahtjeve iz članka 122. Uredbe (EU) br. 1303/2013.⁷² Pojednostavljeni postupak uključuje postupanje u slučajevima kada je riječ o radnji ili propuštanju korisnika. Naravno, uvijek se vodi računa o tome da se ne radi o takvom postupanju koje ima ili bi moglo imati financijski učinak na proračun EU-a. Potonje se odnosi na situacije kada su troškovi koje je korisnik potraživao omaškom nadležnog tijela odobreni, a nisu trebali biti, ali još nisu ovjereni.

U odnosu na osobe koje u RH nisu obveznici Zakona o javnoj nabavi⁷³ uveli su se pragovi ispod kojih nije potrebna objava obavijesti o nabavi (robe i usluga 500.000 kuna, radovi jedan milijuna kuna). Na opisani način osigurava se da se u pogledu obveze oglašavanja nabave prema svim korisnicima primjenjuju gore navedeni pragovi, pri čemu je ostvarivanje minimalne razine tržišnog natjecanja koju proklamira EU potrebno osigurati kroz istraživanje relevantnog tržišta.

Upravljačko tijelo za OPKK je u skladu s primjenjivim pravom EU-a **utvrdilo način primjene pojednostavljenih mogućnosti financiranja** za koje nije potrebna dodatna metodologija. Isto se primjenjuje u slučaju:

- fiksnih stopa za izračun neizravnih troškova do visine od 15 % prihvatljivih izravnih troškova osoblja – neizravni troškovi (obično su to režijski i/ili uredski troškovi, računovodstveni troškovi i slično) izračunati na taj način tijekom provedbe i ne pravdaju se nikakvim popratnim dokumentima

⁷² Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006

⁷³ NN 120/16

- standardne veličine za troškove osoblja koje se izračunavaju dijeljenjem zadnjeg dokumentiranog godišnjeg bruto iznosa troškova plaća s 1.720 sati – trošak osoblja izračunat na taj način jednokratno se obrazlaže pri predlaganju troškova projekta i pri provedbi se provjerava samo vrijeme provedeno na poslovima izravne provedbe projekta od strane osoblja.

Pojednostavljene mogućnosti financiranja znače omogućavanje plaćanja koja se ne temelje na stvarnim troškovima, već na unaprijed određenim jediničnim troškovima/stopama/iznosima, čime se smanjuje administrativno opterećenje i zahtjevnost financijskog izvještavanja, s obzirom na to da nije potrebno dostavljati popratnu dokumentaciju za navedene transakcije.

U području smanjenja kompleksnosti sustava upravljanja i kontrole OPKK-a **donesene su izmjene i dopune Uredbe o tijelima u sustavu upravljanja i kontrole Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda**⁷⁴, u vezi s ciljem, „Ulaganje za rast i radna mjesta“, **kojim se smanjuje broj posredničkih tijela u sustavu s 13 na 9.**

U okviru uvođenja e-projektne prijave i e-izvještavanja u tijeku je dorada korisničkog portala. U sljedećem razdoblju **očekuje se dovršetak procesa uvođenja funkcionalnosti i potpune operativnosti Sustava upravljanja informacijama** (*engl. Management Information System – MIS*).

Za utvrđivanje kriterija (pokazatelja) uspješnosti na razini specifičnih ciljeva koristit će se postojeće metode i sustav za definiranje ciljeva i njihovo praćenje. Za OPKK donesen je Godišnji plan obveza, koji sadrži odgovarajući okvir za praćenje uspješnosti ugovaranja, praćenja i ovjeravanja. Za OPULJP kao okvir koristit će se Plan ugovaranja, plaćanja i ovjeravanja, koji je u izradi.

U sklopu aktivacije financijskih instrumenata bit će pokrenuti **novi instrumenti za mala i srednja poduzeća i u području energetske učinkovitosti.**

⁷⁴ NN 15/17 i 18/17 – ispravak

U proteklom razdoblju **kontinuirano su se provodile aktivnosti vezane uz jačanje suradnje između prijavitelja/korisnika i tijela koja pružaju podršku**, sustavni programi izobrazbe s ciljem jačanja administrativnih kapaciteta na nacionalnoj i regionalnoj razini te jačanje kooperativnosti i suradnje središnje i lokalne razine na EU projektima. **U pripremi su novi programi izobrazbe** koji će uključivati i edukacije koje pokrivaju područja OPULJP-a, PRR-a i horizontalne edukacije. **Medijska kampanja u području informiranja o fondovima EU-a** intenzivirat će se kako bi se pružilo što više informacija o mogućnostima financiranja kroz ESIF-ove.

Tijekom 2018., u okviru provedbe OPULJP, EK je nakon intenzivnih pregovora odobrila **donošenje delegiranih akata koji reguliraju područja financiranja ESF-a po pojednostavljenim pravilima kontrola** (pojednostavljene mogućnosti financiranja), odnosno primjenu pojednostavljene kontrole projekata koje administrativno olakšavaju rad korisnicima, smanjuju količinu dokumentacije te ubrzavaju postupanje. Isto se već primjenjuje u dijelu mjera aktivne politike zapošljavanja za četiri standardne veličine jediničnih troškova te segmentu obrazovanja (Pomoćnici u nastavi), dok su dodatne metodologije definiranja standardne veličine jediničnih troškova trenutno u izradi. Pored pojednostavljenih troškovnih opcija modalitetom SVJT-a, u okviru OPULJP-a trenutno se provodi i primjena 40 % fiksne stope u odnosu na izravne troškove osoblja sukladno članku 68.b Uredbe (EU) 1303/2013 te Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.⁷⁵

Tijekom 2018. završena je *ex ante* procjena za korištenje financijskih instrumenata u sklopu PRR-a, a paralelno su **izvršene odgovarajuće izmjene PRR-a u svrhu uvođenja intervencija za financijske instrumente, s alokacijom programskog doprinosa od 70,5 milijuna eura**. Zadaci provedbe povjereni su HAMAG-BICRO-u

⁷⁵ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012

za Mikro zajmove za ruralni razvoj, Male zajmove za ruralni razvoj i Pojedinačna jamstava za ruralni razvoj, a Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (HBOR) za Investicijske kredite za ruralni razvoj. Sporazumi o financiranju između Upravljačkog tijela (MPOLJ), Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju te HAMAG-BICRO-a, odnosno HBOR-a, potpisani su 18. travnja 2018., čime je omogućena provedba odabranih tipova operacija PRR putem financijskih instrumenata. Financijski instrumenti za ruralni razvoj provode se kroz:

- Mjeru 4 – Ulaganja u fizičku imovinu, tipovi operacija 4.1.1., 4.1.2., 4.1.3., 4.2.1., 4.2.2.
- Mjeru 6 – Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja, tip operacije 6.4.1.
- Mjeru 8 – Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma, tipovi operacija 8.6.1., 8.6.2.

Od rujna 2018. započelo je zaprimanje zahtjeva za Mikro i Male zajmove za ruralni razvoj, a do kraja 2018. **odobreno je 18 Malih te jedan Mikro zajam za ruralni razvoj** u ukupnom iznosu od 6,4 milijuna kuna.

Aktivnosti pokretanja korištenja Pojedinačnih jamstava za ruralni razvoj u 2018. obuhvatile su otvaranje javnog poziva za iskazivanje interesa za odabir banaka i *leasing*-društava za provedbu jamstvenog programa, temeljem kojeg je **odabrano 16 poslovnih banaka i leasing-društava te je omogućeno izdavanje Pojedinačnih jamstava za ruralni razvoj na kreditne odnosno leasing plasmane** odabranih kreditnih institucija.

Aktivnosti pokretanja korištenja Investicijskih kredita za ruralni razvoj u 2018. obuhvatile su pokretanje postupka javne nabave za ugovaranje financijskih posrednika (poslovnih banaka), temeljem kojeg je **HBOR odabrao tri poslovne banke s kojima su pokrenuti pregovori** te će sredinom 2019. **Investicijski krediti za ruralni razvoj postati dostupni potencijalnim krajnjim primateljima**, nudeći mogućnost povoljnog financiranja za veće/dugoročnije investicije u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, preradi te šumarstvu.

6.2. Doprinos inicijativama EU-a i provedbi reformi

RH će sredstva iz fondova EU-a koristiti za doprinos najvažnijim inicijativama EU-a kako je prikazano u nastavku.

Tablica 8 | Inicijative EU-a
podržane sredstvima iz fondova EU-a za RH

Inicijative EU-a	Hrvatska strategija poduprta fondovima EU-a
Digitalna agenda za Europu (DAE)	Cilj DAE jest omogućiti maksimalno iskorištavanje mogućnosti koje nude digitalne tehnologije gospodarstvu i građanima EU-a. U tom smislu, hrvatski prioriteti ulaganja koristeći fondove EU-a povezani s korištenjem IKT-a jesu: povećanje Nacionalne pokrivenosti širokopoljnom mrežom sljedeće generacije (NGA); poboljšanje načina upravljanja IKT infrastrukturom – jedinstveno strateško upravljanje i koordiniranje razvoja državne IT infrastrukture, integracija IT infrastrukture na razini čitavog javnog sektora, standardizacija poslovnih procesa, smanjivanje i racionalizacija troškova za IT infrastrukturu; rješavanje pitanja niske razine dostupnosti e-usluga.
Unija inovacija	Cilj Unije inovacija jest stvaranje radnih mjesta i rasta kroz istraživanje i inovacije. U tom smislu, hrvatski prioritet ulaganja koristeći fondove EU-a povezano s inovacijama jest stvoriti i unaprijediti istraživački sustav otvoren za inovacije, sukladno potrebama gospodarstva, izvrstan u izvedbi te atraktivan najboljim talentima. To će biti postignuto kroz organizacijsku reformu potaknutu infrastrukturnim ulaganjima, razvoj ljudskih potencijala u području istraživanja, razvoja i inovacija te potporu istraživačkim aktivnostima, čija je svrha potaknuti daljnji prijenos znanja i vještina koji mogu djelotvorno pridonijeti društvenom razvoju i gospodarskom rastu. Sredstva iz fondova EU-a također će se usmjeriti na podršku za razvoj novih proizvoda i usluga kao rezultat djelatnosti istraživanja, razvoja i inovacija u poslovnom sektoru, čime će se direktno podići ulaganja u istraživanje i razvoj te potaknuti dodatna ulaganja privatnog sektora u istraživanje i razvoj. Na temelju Strategije pametne specijalizacije, namjera je usmjeriti javna i privatna ulaganja, kao i sredstva iz fondova EU-a, na područja gdje RH ima najveće prilike za gospodarski rast.
Mladi u pokretu	Cilj inicijative Mladi u pokretu jest mobilnost u svrhu učenja i usavršavanja, zapošljavanje, volontiranje i razmjena mladih. RH koristi sredstva iz fondova EU-a za povećanje zapošljavanja i bržu integraciju mladih na tržište rada, posebno onih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti osposobljavaju.
Učinkovito iskorištavanje resursa u Europi	Inicijativa Učinkovito iskorištavanje resursa u Europi podržava pomak prema resursno učinkovitom gospodarstvu s niskom razinom emisije ugljika s ciljem postizanja održivog razvoja. U tom kontekstu, operacije podržane sredstvima iz fondova EU-a doprinijet će učinkovitom i održivom korištenju energije te smanjenju emisija stakleničkih plinova. Mjere se odnose na energetske učinkovitost i obnovljive izvore energije u zgradarstvu, proizvodnim industrijama i uslužnom sektoru te poboljšanju dijela javne energetske infrastrukture, odnosno sektora toplinarstva i javne rasvjete, čime se izravno doprinosi ostvarenju energetske klimatske ciljeva (20-20-20) sadržanima u strategiji Europa 2020. Kroz unaprjeđenje sustava za praćenje i procjenu utjecaja klimatskih promjena, poboljšanje sustava upravljanja u zaštiti od katastrofa i velikih nesreća te investicije u smanjenje opasnosti od prioritarnih rizika ponajprije povezanih s poplavama, fondovi EU-a doprinijet će ciljevima strategije Europa 2020. vezanima uz prilagodbu prirodnog i gospodarskog sustava klimatskim promjenama te smanjenju rizika od prirodnih i tehničkih katastrofa i nesreća. Potporom iz fondova EU-a financira se i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine za potrebe lokalnog razvoja, pružanje pomoći pri uspostavi područja mreže Natura 2000 i zaštite, očuvanja i ponovne uspostave biološke raznolikosti te rješavanje posebnih ekoloških pitanja povezanih s kvalitetom zraka i obnovom i ponovnim korištenjem bivših industrijskih područja.
Program za nove kvalifikacije i radna mjesta	Povećanje razine vještina stanovništva, odgovor na izazov usklađivanja potražnje i ponude vještina na tržištu rada, poboljšanje rezultata strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i povećanje sudjelovanja u obrazovnom sustavu prioriteti su za korištenje fondova EU-a sukladno Programu za nove kvalifikacije i radna mjesta.
Europska platforma za borbu protiv siromaštva	Cilj RH jest smanjiti stopu rizika od siromaštva i socijalne isključenosti za 150.000 do 2020. godine. S ciljem podrške socijalnom uključivanju te pravu osoba na život u zajednici, fondovi EU-a ulažu se u proces deinstitucionalizacije i širenje mreže usluga u zajednici. Također se podupiru projekti koji doprinose višoj razini zapošljivosti te stvaranju boljih uvjeta za zapošljavanje skupina u nepovoljnom položaju, kao i većoj dostupnosti socijalnih usluga.

Tablica 9 | Iskorištenost centraliziranih instrumenata EU-a u RH

Instrument	Rezultati RH
Plan ulaganja za Europu	Operacije odobrene u okviru Europskog fonda za strateške investicije (EFISI) u RH do kraja 2018. iznosile su 204 milijuna eura. S obzirom na multiplikacijski učinak koji iste ostvaruju na gospodarstvo, očekuje se da će ukupni multiplikativni učinak navedenih operacija u RH dosegnuti iznos od milijarde eura.
Instrument za povezivanje Europe	Ukupna iskorištenost sredstava Instrumenta za povezivanje Europe (<i>engl. Connecting Europe Facility – CEF</i>) do kraja 2018. iznosila je 586 milijuna eura.
Programi Unije	Programi Unije predstavljaju integrirani niz aktivnosti koje EU usvaja u svrhu promicanja suradnje između država članica u različitim područjima povezanima sa zajedničkim politikama EU-a. Cilj im je unaprijeđenje suradnje između država članica EU-a i njihovih građana u različitim sektorima: kulturi, znanosti, obrazovanju, prometu, energiji, zaštiti okoliša, zdravstvu, pravosuđu, fiskalnoj i carinskoj politici itd. RH sudjeluje u svih 16 programa Unije. Dostupna sredstva koja proizlaze iz sudjelovanja RH u programima Unije u financijskom razdoblju 2014. – 2020. iznose 103,78 milijardi eura. Za razdoblje od 2014. do 2017. ukupna iskorištenost programa Unije iznosi 153,91 milijuna eura. Za 2018. analiza iskorištenosti je u tijeku.

Sredstva EU također će se koristiti za podršku strukturnim reformama, odnosno ostvarivanje ciljeva definiranih NPR-om, kako je prikazano u tablici u nastavku.

Tablica 10 | Reformske mjere podržane iz fondova EU-a

Naziv mjere	Opis ulaganja iz fondova EU-a	Kvalitativni učinak – opis predviđenih utjecaja mjere
Integracija socijalnih naknada na nacionalnoj i lokalnoj razini	Edukacije i podrška zaposlenicima u JLP(R)S-u u svrhu pravovremenog i pravovaljanog unosa podataka o socijalnim naknadama JLP(R)S-a u ESSPROS metodologiji u aplikaciju	Osigurana standardizacija procesa odnosno kontinuitet izvještavanja na godišnjoj razini (u ESSPROS metodologiji) o socijalnim naknadama koje osiguravaju JLP(R)S.
Osiguravanje humanitarne pomoći u naravi te drugih programa podrške najpotrebitijima	Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva Pružanje pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći	Smanjen broj ljudi u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.
Deinstitucionalizacija i transformacija ustanova socijalne skrbi	Izrada individualnih planova domova socijalne skrbi Izrada projektnih prijedloga za podršku procesu deinstitucionalizacije i transformacije Osiguranje infrastrukture i kadrova radi provedbe transformacije i deinstitucionalizacije	Povećan broj transformiranih ustanova socijalne skrbi.
Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga	Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga od strane pružatelja socijalnih usluga Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje pružaju udruge	Proširena mreža socijalnih usluga u zajednici koje pružaju ustanove socijalne skrbi, udruge, vjerske zajednice, zaklade, JLP(R)S, međunarodne organizacije i vijeća nacionalnih manjina.
Modernizacija i automatizacija rada sudova	Širenje eKomunikacije na sudovima Uspostava modernizirane eOglasne usluge	Olakšan pristup sudovima te lakše upravljanje sudovima. Unaprijeđeni pretraživači i pojednostavljena struktura eOglasne ploče te povećana sigurnost eOglasne.
Decentralizacija i racionalizacija	Analiza indikatora za procjenu kapaciteta JLP(R)S-a i razvrstavanje jedinica u kategorije	Povećana učinkovitost obavljanja poslova u JLP(R)S.

Integracija strateškog planiranja i upravljanja razvojem	Unaprjeđenje alata i metodologije za izradu, provedbu i praćenje akata strateškog planiranja i mehanizmi za uključivanje zainteresirane javnosti	Unaprijeđeni alati i metodologija za izradu, provedbu i praćenje akata strateškog planiranja i mehanizama za uključivanje zainteresirane javnosti te provedena izobrazba za rukovodeće službenike, za primjenu propisanih smjernica te veća kvaliteta kod izrade i provedbe akata strateškog planiranja.
	Razvoj i implementacija IT platforme za strateško planiranje, praćenje provedbe i komunikaciju	Integrirano strateško i proračunsko planiranje koje će olakšati izradu akata strateškog planiranja (kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih), s obzirom na to da isti trebaju sadržavati relevantne ciljeve, pokazatelje uspješnosti te potrebne izvore financiranja.
	Izrada krovnog dokumenta kojim će se definirati nacionalni razvojni prioriteti	Izradom Nacionalne razvojne strategije do 2030. godine, osigurano je definiranje nacionalnih razvojnih prioriteta u desetogodišnjem razdoblju, što je temelj za izradu ostalih srednjoročnih planova i programa te korištenje sredstava EU-a u idućoj financijskoj perspektivi.
Digitalizacija javne uprave	Uspostava Centra dijeljenih usluga do pune funkcionalnosti	Svim tijelima javne uprave osigurano je dijeljenje usluga, hardvera, licenci i softvera na paradigmi „oblaka“; mogućnost korištenja pouzdanog smještaja vlastite računalne i komunikacijske opreme Centra dijeljenih usluga te dostupnost savjetodavnih usluga putem Centra dijeljenih usluga, kao pomoć u razvoju i implementaciji novih tehnoloških rješenja.
	Uspostava jedinstvenih upravnih mjesta	Olakšan je pristup uslugama koje pruža javna uprava, jer će korisnicima na jednom mjestu biti dostupne informacije i usluge različitih tijela javne uprave.
	Uspostava platforme e-Poslovanje	Osiguran je razvoj većeg broja e-usluga za poslovne korisnike i druge pravne osobe, integracija sa sustavom ovlaštenja za korištenje e-usluga te time lakše delegiranje poslova u poslovnom okruženju. Korištenjem zajedničkih funkcija osigurava se standardizacija rješenja te lakše korištenje različitih e-usluga.
	Uspostava sustava sa servisima za elektroničko potpisivanje i/ili pečatiranje dokumenata	Uspostavljen je zajednički sustav s odgovarajućim servisima koje će moći koristiti sva tijela javne uprave, građani i poslovni subjekti za elektroničko potpisivanje i/ili pečatiranje dokumenata, kao i za njihovu validaciju i koji će omogućiti punu funkcionalnost u pružanju javnih e-usluga (od elektroničkog podnošenja zahtjeva prema javnopravnim tijelima do izdavanja elektroničkih dokumenata (akata) u različitim postupcima).
	Unaprjeđenje Portala otvorenih podataka	Omogućen je prihvat većeg broja tijela obveznika objave podataka.
Upravljanje kvalitetom	Uvođenje sustava upravljanja kvalitetom u javnu upravu RH	Povećana je učinkovitost i kvaliteta javne uprave kroz jednostavnije i kvalitetnije pružanja usluga korisnicima, manje troškove i manje administrativno opterećenje za korisnike usluga javne uprave.
	Revidiranje sustava polaganja državnog stručnog ispita	Standardiziranim pisanim testiranjem osigurava se objektivnije, prikladnije i valjanije prosuđivanje i ocjenjivanje znanja.
	Unaprjeđenje procesa godišnjeg planiranja i izvještavanja u tijelima javne uprave	Ostvarena je povezanost strateškog, godišnjeg i proračunskog planiranja u tijelima javne uprave do razine ciljeva i opisa poslova službenika.
Reforma općeg i strukovnog obrazovanja	Implementacija kurikulumata temeljenih na ishodima učenja te razvoj digitalnih kompetencija odgojno-obrazovnih djelatnika i sustava digitalno zrelih škola	Osigurava se stručno usavršavanje učitelja/nastavnika za izvođenje novih kurikulumata temeljenih na ishodima učenja te pretpostavke za izvođenje novih kurikulumata s osobitim naglaskom na informatičkom opremanju škola te na uspostavu sustava digitalno zrelih škola.
	Dovršenje uspostave regionalnih centara kompetentnosti	Modernizirano strukovno obrazovanje i osposobljavanje usklađeno s potrebama tržišta rada.
Cjeloživotno obrazovanje	Podrška obrazovanju odraslih polaznika uključivanjem u prioritetne programe obrazovanja i unaprjeđenje pismenosti	Povećana je stopa sudjelovanja u cjeloživotnom učenju odraslih polaznika.

	Implementacija EU Agende za obrazovanje odraslih – izrada kurikuluma za razvoj temeljnih digitalnih, čitalačkih i matematičkih vještina odraslih osoba	Izrađen je kurikulum za stjecanje vještina niže obrazovanih osoba sukladno Preporuci Vijeća o novim oblicima usavršavanja – Nove prilike za odrasle.
Učinkovito i relevantno visoko obrazovanje	Uspostava i upravljanje Registrom HKO-a kao podrške radu Sektorskih vijeća i ostalih dionika u procesu provedbe HKO-a	Osigurane institucionalne pretpostavke za usklađivanje studijskih i obrazovnih programa s potrebama tržišta rada.
	Razvoj i unaprjeđenje modela učenja kroz rad te provedba unaprjeđenog modela stručne prakse u visokom obrazovanju	Veća zastupljenost stručne prakse u programima visokih učilišta.
	Uspostava centralnog sustava evidencija te sustava praćenja i evaluacije programskih ugovora	Uspostavljen je centralni sustav evidencija u visokom obrazovanju te učinkovit i razvojno poticajan sustav financiranja visokih učilišta, što će osigurati ostvarenje strateških visokoobrazovnih ciljeva.
Jačanje ljudskih potencijala u znanosti	Zapošljavanje mladih istraživača – poslijedoktoranada na ustanovama u sustavu znanosti i visokog obrazovanja	Mladim istraživačima – poslijedoktorandima omogućeno je stjecanje potrebnog iskustva i znanja potrebnih za razvoj njihovih znanstvenih karijera, a njihovim mentorima razvoj i jačanje mentorskih kapaciteta.
Provedba programa stipendiranja studenata slabijeg socio-ekonomskog statusa	Dodjela stipendija studentima nižeg socio-ekonomskog statusa	Osiguran je pristup visokom obrazovanju studentima slabijeg socio-ekonomskog statusa te veća stopa završnosti u visokom obrazovanju za studente slabijeg socio-ekonomskog statusa.
	Dodjela stipendija studentima u prioritetnim STEM područjima	Povećana je dostupnost i unaprjeđena socijalna dimenzija visokog obrazovanja te povećan stupanj završnosti u visokom obrazovanju usmjeravanjem na studijske programe koji imaju najveću perspektivu generiranja ekonomskog rasta u RH.
	Osiguranje kapaciteta studentskog smještaja	Podrška javnim visokim učilištima za proširenje i poboljšanje njihovih smještajnih kapaciteta za studente, s naglaskom na studente u nepovoljnom položaju, kroz rekonstrukciju i modernizaciju postojećih i gradnju novih smještajnih kapaciteta.

Napominje se da je u sklopu Plana suradnje i potpore za Program potpore strukturnim reformama 2017. – 2020.⁷⁶ (iz kolovoza 2017. te izmjena i dopuna iz ožujka 2017. i 2018.) EK odobrio RH financiranje 50 projekata (9,185 milijuna eura), od čega je 18 projekata odobreno za financiranje u 2019. (4,935 milijuna eura) i njihova će provedba pomoći: jačanju nadležnosti nadzornih odbora i odbora za reviziju u državnim poduzećima; unaprjeđenju kvalitete pripremnih procesa izrade državnog proračuna kao nastavak prošlogodišnjeg projekta; identificiranju prepreka i izazova koji bi mogli obeshrabrili daljnji razvoj tržišta kapitala; jačanju zaštite potrošača kroz strukturiranu kreditnu sposobnost; jačanju kompetencija za poboljšanje regulatorne politike u Hrvatskoj kroz daljnje administrativno rasterećenje gospodarstva; reformi poslovnog okruženja kroz

identificiranje i uklanjanje nepotrebnih prepreka za poslovne aktivnosti i regulirane profesije; razvoju metoda strateškog planiranja i okvira za procjenu učinkovitosti javnih politika; usklađivanju lokalnih socijalnih naknada i razvoju metodologije za izračun cijena socijalnih usluga; poboljšanju skrbi za starije zakonskim uređenjem njihova statusa; razvoju modela procjene učinkovitosti zdravstvenog sustava te uspostavi strateškog okvira za razvoj e-Zdravstva; razvoju sustava podrške za provedbu sveobuhvatne kurikularne reforme; Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga (HANFA) u unaprjeđenju nadzora temeljenog na riziku u sektoru osiguranja, HBOR-u pri uspostavi novog modela kreditnog ocjenjivanja i bodovanja uz razvoj metodologije na temelju rizika (*Risk Based Pricing*); Hrvatskoj narodnoj banci (HNB) u razvoju sustava za izradu financijskih računa; HZMO-u u daljnjem promicanju svijesti o mirovinama i mirovinskoj štednji; Središnjem klirinško depozitarnom društvu (SKDD) u provedbi europskih standarda za obradu korporativnih akcija.

⁷⁶ U 2016., kroz pilot-fazu bilo je odobreno je 1,03 milijuna eura za 9 projekata.

7. Institucijska pitanja i uključenost dionika

Odlukom o koordinaciji aktivnosti unutar okvira za gospodarsko upravljanje Europske unije utvrđen je institucionalni okvir i postupci povezani s koordinacijom aktivnosti unutar okvira za gospodarsko upravljanje Europske unije – Europski semestar na razini Vlade RH. Na taj način osigurana je koordinacija politika i mjera koje su obuhvaćene mehanizmom koordinacije ekonomskih politika unutar EU-a te onih potrebnih za poticanje rasta i stvaranja novih radnih mjesta u okviru strategije Europa 2020. Odlukom je osnovana Međuresorna radna skupina za Europski semestar kojoj je na čelu potpredsjednik Vlade za gospodarstvo. Također, imenovani su i koordinatori za Europski semestar na razini dužnosnika u TDU-u, koji su odgovorni za razradu mjera i aktivnosti (sukladno prioritetima i ciljevima koje utvrdi Radna skupina), koordinaciju provedbe mjera, kao i preporuka Vijeća EU-a i mjera za postizanje ciljeva strategije Europa 2020. te za izvještavanje o napretku u njihovoj provedbi.

U procesu izrade NPR-a, u ožujku 2019. održana su četiri tematska sastanka između predstavnika ministarstava (nositelja mjera) i socijalnih partnera na kojima su raspravljani prijedlozi mjera, i to za područje: javne uprave, socijalne skrbi, zdravstva, tržišta rada te znanosti i obrazovanja. Socijalni partneri dostavili su i pisana očitovanja na prijedloge mjera, na koja su se nositelji mjera također očitovali pisanim putem. U vezi s prijedlozima socijalnih partnera treba napomenuti da je provedba nekih aktivnosti već predviđena u sklopu mjera NPR-a. Primjerice, provodit će se analiza poslovanja ustanova socijalne skrbi s ciljem omogućavanja transparentnosti u definiranju cijena socijalnih usluga. U vezi s primjedbom da je potrebno na jasan i transparentan način propisivati korisnike socijalne skrbi, ali i pružatelje usluga socijalne skrbi, isto je predviđeno novim Zakonom o socijalnoj skrbi, a kojim će se definirati i politika zapošljavanja u sustavu socijalne skrbi.

Napominje se da je u sklopu NPR-u predviđen razvoj metodologije za izračun cijena socijalnih usluga, a što je bio prijedlog socijalnih partnera prošle godine. U dijelu mjera aktivne politike zapošljavanja uvažava se mišljenje o potrebi potpora za zapošljavanje i samozapošljavanje, kao i daljnja promocija mjere pripravnštvo te nastavak programa „Zaželi“ (zapošljavanje dugotrajno nezaposlenih žena). Slijedom prijedloga socijalnih partnera u vezi s ukidanjem ureda državne uprave i prenošenjem njihovih poslova na županije, vođenje registra birača ostalo bi u djelokrugu ministarstva, a poslovi vezani za unos i ažuriranje podataka u registar birača planiraju se povjeriti županijama. Također su predviđene daljnje aktivnosti na integraciji socijalnih naknada, nastavak provođenja funkcionalne integracije bolnica uz vođenje računa o racionalizaciji prilikom ulaganja u infrastrukturu zdravstva. Također se uvažava mišljenje socijalnih partnera kojim se ukazuje na važnost prilagodbe obrazovnog sustava (naročito u pogledu razvoja generičkih kompetencija i cjeloživotnog obrazovanja) promjenama na tržištu rada.

Zaključno, 17. travnja 2019. socijalnim partnerima predstavljen je Nacrt NPR-a koji Vlada predlaže za 2019. godinu. Nakon donošenja na sjednici Vlade NPR se predstavlja zastupnicima Hrvatskoga sabora.

U fazi provedbe mjera definiranih NPR-om socijalni partneri i zainteresirana javnost bit će uključeni prilikom izrade zakonskih i/ili podzakonskih propisa te će moći sudjelovati i utjecati na sadržaj konačnih rješenja u skladu s procedurom donošenja propisa, a koja uključuje savjetovanje sa zainteresiranom javnošću. Očekuje se i nastavak rada Gospodarsko-socijalnog vijeća (GSV) kako bi se, u skladu sa Sporazumom o osnivanju GSV-a⁷⁷ javne politike, nacionalne strategije, nacrti zakona, propisa, programa te drugi dokumenti,

⁷⁷ Potpisivanje novog sporazuma je u tijeku.

temeljem Godišnjeg plana normativnih aktivnosti Vlade i iskazanog interesa socijalnih partnera, prije upućivanja u vladinu proceduru razmotrili na GSV-u, odnosno odgovarajućim radnim tijelima, a sukladno Programu rada Vijeća.

PRILOG 1: GLAVNI CILJEVI, REFORMSKI PRIORITETI I MJERE EKONOMSKE POLITIKE

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
1. JAČANJE KONKURENTNOSTI GOSPODARSTVA										
1.1. Unaprjeđenje poslovnog okruženja										
1.1.1. Administrativno i neporezno rasterećenje	4/b	1) Administrativno rasteretiti gospodarstvo daljnjom racionalizacijom poslovnih procedura. 2) Smanjiti troškove poslovanja umanjem neporeznih davanja.	1) Broj analiziranih i optimiziranih procedura 2) Broj donesenih akata	1) 1 2) 0	1) 5 2) 2	Rashodi: Nema utjecaja: 250.000 eur (SRSP) – Analiza poslovnih procedura Prihodi: Moguć rast prihoda (ovisi o poslovnoj aktivnosti poduzetnika)	Akcijski plan za rasterećenje gospodarstva IV.	1.1.1.1. Donošenje četvrtog Akcijskog plana za rasterećenje gospodarstva	ožu-20	MINGPO
						Prihodi: Utjecaj na prihode će se utvrditi po provedenim analizama				
1.1.2. Liberalizacija tržišta usluga	4/c	Primjenom OECD PMR metodologije nastaviti poticati konkurenciju na tržištu usluga, kroz smanjenje ukupne razine reguliranosti glavnih profesija i sprječavanje uvođenja novih regulacija na tržište usluga te time otvoriti prostor za povećanje produktivnosti i inovativnosti gospodarstva, sniženje cijena usluga i (samo)zapošljavanja novih poduzetnika.	1a) Broj donesenih akata 1b) Minimalni kumulativni broj provedenih mjera liberalizacije tržišta usluga	1a) 0 1b) 200	1a) 2 2b) 250	Rashodi: Nema utjecaja 500.000 eur (SRSP) Prihodi: Moguć rast prihoda (ovisi o poslovnoj aktivnosti poduzetnika, broju novih poduzetnika)	Akcijski plan za liberalizaciju tržišta usluga II.	1.1.2.1. Donošenje drugog Akcijskog plana za liberalizaciju tržišta usluga	sij-20	MINGPO

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
1.1.3. Elektroničko pokretanje poslovanja	4/b	Smanjiti troškove i olakšati pokretanje poslovanja.	1a) Broj trgovačkih društava osnovanih elektroničkim putem	1a) 2016.: 8.538 društava (d.o.o. i j.d.o.o) preko sustava HITRO.hr	1a) Bit će vidljivo po uspostavi sustava	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima	1.1.3.1. Donošenje izmjena i dopuna Zakona o trgovačkim društvima	ruj-19	MP	
			1b) Smanjenje broja procedura i dana za pokretanje poslovanja slijedom uvođenja elektroničkog postupka registracije poslovnog nastana te integracije poslovnih registara i postupaka sukladno načelu „samo jednom“	2017.: 9.627 društava (d.o.o. i j.d.o.o) preko sustava HITRO.hr	1b) Administrativno rasterećenje poduzetnika za više od 40 %		Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskom registru	1.1.3.2. Donošenje izmjena i dopuna Zakona o sudskom registru	ruj-19	MP
1.1.4. Održivo korporativno upravljanje		1) Poticati dugoročno sudjelovanje dioničara u korporativnom upravljanju i ojačati transparentnost između trgovačkih društava i ulagatelja. 2) Uvesti strože kriterije za članstvo u nadzornom odboru u većim trgovačkim društvima.	1) Stvorene pretpostavke za lakše izvršavanje prava dioničara		1) Lakše izvršavanje prava dioničara	Zakon o trgovačkim društvima	1.1.4.1. Usklađenje pravila i obveza za jačanje uloge dioničara	ruj-19	MP	
			2) Utvrđeni stroži kriteriji za članstvo u nadzornom odboru velikog trgovačkog društva		2) Stroži kriteriji za članstvo u nadzornom odboru velikog trgovačkog društva se primjenjuju		1.1.4.2. Propisivanje strožih kriterija za članstvo u nadzornom odboru za velika trgovačka društva	ruj-19	MP	
1.1.5. Unaprjeđenje TEN-T mreže u RH		Osigurati provođenje projekata radi unaprjeđenja cestovnog i povećanja uporabe i važnosti željezničkog sektora koji doprinose razvitku cjelokupne TEN-T mreže u RH.	Broj potpisanih ugovora s izvođačima radova i provoditeljima usluga nadzora nad radovima	8	18 potpisanih ugovora sekundare nabave	Strategija prometnog razvoja RH 2017. – 2030.	1.1.5.1. Sklapanje ugovora za provedbu strateških infrastrukturnih projekata	pro-19	MMPI, društva	

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
1.1.6. Razvoj širokopojasne infrastrukture		Razviti širokopojasnu pristupnu infrastrukturu radi osiguranja učinkovite konkurencije i dostupnosti širokopojasnih usluga.	Prijava projekta „Izgradnja nacionalne agregacijske širokopojasne infrastrukture sljedeće generacije i povezivanje ciljanih korisnika unutar tijela javne uprave sa suvremenom elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom sljedeće generacije“		1) Prijavljen projekt		Nacionalni program razvoja širokopojasne agregacijske infrastrukture u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja	1.1.6.1. Priprema projekta za razvoj širokopojasne infrastrukture	pro-19	MMPI, SDURDD, HAKOM, MGIPU, MRRFEU, OIV
1.1.7. Uspostava normativnog okvira za reformu vodnogomunalnog sektora		1) Integrirati javne isporučitelje vodnih usluga javne vodoopskbe i javne odvodnje u RH s ciljem postizanja njihove provedbene sposobnosti i investicijskog kapaciteta. 2) Smanjiti iznos naknade za korištenje voda onim isporučiteljima vodnih	1) Smanjenje broja javnih isporučitelja vodnih usluga 2) Postotak smanjenja iznosa naknade za korištenje voda	1) 190 javnih isporučitelja vodnih usluga 2) Iznos naplaćene naknade za korištenje voda za 2018. iznosi oko 800 mil. kn	1) Broj javnih isporučitelja vodnih usluga planira se smanjiti sa 190 na oko 35 do 40 u roku s konačnim rezultatima integracije vidljivim nakon 30 mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona o vodnim uslugama	Očekuje se učinak na prihod Hrvatskih voda po osnovi naknade za korištenje voda.	1) Zakon o vodnim uslugama 2) Uredba o izmjeni i dopunama Uredbe o visini naknade za korištenje voda 3) Pravilnik o izmjenama Pravilnika o obračunu i naplati naknade za korištenje voda	1.1.7.1. Donošenje novog Zakona o vodnim uslugama	svi-19	MZOE
								1.1.7.2. Donošenje izmjene i dopuna Uredbe o visini naknade za korištenje voda	svi-19	MZOE

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
		usluga koji su sveli svoje gubitke na razinu tehnički prihvatljivog gubitka, odnosno ispod 25 %.			2) Procjenjuje se da će se iznos naknade za korištenje voda smanjiti onim isporučiteljima javne vodoopskrbe koji su poduzeli mjere za smanjenje gubitaka, odnosno iste sveli ispod 25 %			1.1.7.3. Donošenje izmjena Pravilnika o obračunu i naplati naknade za korištenje voda	lip-19	MZOE
1.2. Rast investicija										
1.2.1. Poticanje ulaganja i produktivnosti		1) Potaknuti digitalnu transformaciju gospodarstva. 2) Unaprijediti investicijsko okruženje u RH i dodatno ga uskladiti s pravnom stečevinom EU-a uvođenjem novih poticajnih mjera za ulaganje u RH. 3) Objediniti sadržaje i ojačati vidljivost jedinstvene kontaktne točke za investitore, a kako bi se maksimalno olakšalo dobivanje informacija potrebnih za ulaganje u RH. 4) Objediniti postojeće	1) Bodovi prema DESI indeksu 2) Broj odobrenih projekata ulaganja uz korištenje poticajnih mjera za ulaganje 3) Unaprjeđen sadržaj i vidljivost jedinstvene kontakt točke za investitore 4) Objedinjeni Program poticaja ulaganja u nove tehnologije 5) Broj uključenih područnih jedinica 6) Broj analiza te godišnje Izvješće o	1) DESI index za RH u 2018.: 46,7 bodova 2) 350 3), 4), 5) i 6) 0	1) DESI index za RH: 54 boda 2) 420 3) Unaprjeđena jedinstvena kontakt točka je u primjeni 4) Program je u primjeni 5) 21 6) 4	Rashodi: 1 mil. kn (DP)	Plan za digitalnu transformaciju gospodarstva	1.2.1.1. Donošenje Plana digitalne transformacije gospodarstva	lip-19	MINGPO, SDURDD
							Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poticanju ulaganja	1.2.1.2. Donošenje izmjena i dopuna Zakona o poticanju ulaganja	pro-19	MINGPO
								1.2.1.3. Unaprjeđenje jedinstvene kontakt točke za investitore	pro-19	MINGPO, MVEP, SDURDD, HAMAG-BICRO, HBOR, HGK
								1.2.1.4. Izrada Programa poticaja ulaganja u nove tehnologije	pro-19	MINGPO, MF, HAMAG-BICRO, HBOR
								1.2.1.5. Jačanje kapaciteta županija za privlačenje i poticanje ulaganja	ožu-20	MINGPO, JLP(R)S

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
		programe poticaja ulaganja u nove tehnologije. 5) Ojačati kapacitete županija za privlačenje i poticanje investicija kako bi se povećao broj investicija i osigurao ravnomjerni regionalni razvoj. 6) Osigurati praćenje razvoja i politika u području produktivnosti i konkurentnosti.	radu Odbora				Odluka Vlade o osnivanju Nacionalnog odbora za produktivnost	1.2.1.6. Osnivanje Odbora za produktivnost	ruj-19	MINGPO, TDU
1.3. Poboljšanje upravljanja i raspolaganja državnom imovinom										
1.3.1. Aktivacija i bolje upravljanje državnom imovinom	4/a	1) Ojačati nadzor nad poslovanjem u pravnim osobama u većinskom državnom vlasništvu kroz poboljšanje kompetencija nadzornih i revizijskih odbora. 2) Utvrditi kriterije za definiranje pravnih osoba od posebnog interesa za RH. 3) Osigurati pretpostavke koje će doprinijeti usklađenosti poslovanja s pravnom regulativom, u pravnim osobama u većinskom državnom vlasništvu te smanjenju korupcije.	1) Broj organiziranih radionica za predstavnike RH u nadzornim i revizijskim odborima 2) Popis kriterija za utvrđivanje pravnih osoba od posebnog interesa za RH 3) Izvještaj o pravnim osobama u većinskom državnom vlasništvu koje su uvele funkciju usklađenosti	1) 0 2) Kriteriji nisu definirani 3) 0	1) 1 2) Utvrđeni kriteriji 3) 1	Nema utjecaja: 150.000 eur (SRSP)	Odluka Vlade o uvođenju obveze organiziranja i pohađanja treninga za predstavnike RH u nadzornim i revizijskim odborima	1.3.1.1. Utvrđivanje obveze pohađanja treninga za predstavnike RH u nadzornim i revizijskim odborima	pro-19	MDI
							Zaključak Vlade o Kriterijima za utvrđivanje pravnih osoba od posebnog interesa za RH	1.3.1.2. Utvrđivanje kriterija za definiranje pravnih osoba od posebnog interesa za RH	tra-20	MDI
							Odluka Vlade o obvezi uvođenja funkcije usklađenosti u pravnim osobama u većinskom državnom vlasništvu	1.3.1.3. Utvrđivanje obveze uvođenja funkcije usklađenosti poslovanja u pravnim osobama u većinskom državnom vlasništvu	ožu-20	MDI

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
		4) Aktivirati neiskorištenu državnu imovinu kroz smanjenje portfelja državne imovine kojim upravljaju MDI i CERP te kroz pripremu i praćenje provedbe investicijskih projekata.	4a) Vrijednost ostvarene prodaje dionica i poslovnih udjela ne-strateških trgovačkih društava 4b) Prihod od nefinancijske imovine (upravljanja nekretninama) 4c) Broj sklopljenih ugovora o darovanju	4a) 2018.: 446,1 mil. kn 4b) 2018.: 217 mil. kn 4c) 2018.: 67 ugovora o darovanju kojima su darovane nekretnine procijenjene tržišne vrijednosti 331 mil. kn	4a) 2019.: 550 mil. kn 4b) 2019.: 220 mil. kn 4c) 2019.: 70 ugovora		1) Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju državnom imovinom 2) Zakon o neprocijenjenom građevinskom zemljištu	1.3.1.4. Donošenje izmjena i dopuna Zakona o upravljanju državnom imovinom 1.3.1.5. Donošenje Zakona o neprocijenjenom građevinskom zemljištu 1.3.1.6. Aktivacija neiskorištene državne imovine	lis-19 lis-19 tra-20	MDI MDI MDI, CERP
1.3.2. Restrukturiranje i izgradnja održivog prometnog sektora	4/a	1) Poslovno i financijski restrukturirati cestarska društava u državnom vlasništvu radi odgovarajućeg i isplativijeg održavanja i gospodarenja imovinom, racionalizacije broja zaposlenih te osiguranja financijske stabilnosti cestarskih društava.	1a) Smanjenje omjera operativnih troškova u odnosu na operativni prihod 1b) Smanjenje broja zaposlenih (HAC) 1c) Reprogram 400 mil. eura kreditnih obveza	1a) 0,30 1b) 2.739 zaposlenih 1c) 0	1a) 0,29 1b) 2.710 zaposlenih 1c) Uštede na kamatama od 5 mil. eura	Smanjenje kamatnih troškova po kreditnim zaduženjima uz državno jamstvo te smanjenje troškova poslovanja.	Odluka Vlade o prihvaćanju poslovnog i financijskog restrukturiranja cestovnog sektora	1.3.2.1. Jačanje institucionalnih potencijala za planiranje i nadzor 1.3.2.2. Redefiniranje pokazatelja uspješnosti upravljanja 1.3.2.3. Izrada strategija za povećanje efikasnosti poslovanja cestarskih društava	pro-19 pro-19 pro-19	MMPI, MF, društva MMPI, MF, društva MMPI, MF, društva
		2) Postići odgovarajuću financijsku održivost društava željezničkog sektora uz tehničko-tehnološko jačanje poslovnih procesa unutar sektora.	2a) Broj izrađenih strateških dokumenata i zakona 2b) Broj provedenih projekata 2c) Broj sklopljenih ugovora		2a) Donesena strategija i planovi (3); Zakon (1) 2b) Provedeni projekti (3) 2c) Sklopljen ugovor (1)	Rashodi: 556,65 mil. kn (DP)	Odluke Vlade i Hrvatskog sabora (gdje je potrebno)	1.3.2.4. Donošenje strateškog okvira za unaprjeđenje željezničkog sektora 1.3.2.5. Donošenje Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava	pro-19 pro-19	MMPI MMPI

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
								1.3.2.6. Provedba projekata za unaprjeđenje upravljanja u željezničkom sektoru	pro-19	MMPI, društva
								1.3.2.7. Sklapanje ugovora za modernizaciju voznog parka željezničkog putničkog prijevoznika	pro-19	MMPI
		3) Osigurati daljnji razvoj te jačanje konkurentskih prednosti i pozicije Croatia Airlinesa d.d. na tržištu zračnog prometa kroz kvalitetno strateško partnerstvo koje će osigurati proširenje prometne mreže i povećanje tržišnog udjela Croatia Airlinesa d.d. te dokapitalizacija u svrhu potpore budućeg razvoja Croatia Airlinesa d.d.	3) Prijedlog strateškog partnera društva Croatia Airlines d.d.		3) 1		Odluka Vlade o pokretanju postupka traženja strateškog partnera i osnivanju Povjerenstva za provedbu postupka i predlaganje odabira strateškog partnera društva Croatia Airlines d.d.	1.3.2.8. Provedba postupka odabira strateškog partnera društva Croatia Airlines d.d.	stu-19	MMPI
		4) Aktivirati potencijale pomorskog dobra kroz bolje utvrđivanje početnog iznosa naknade za koncesiju kod raspisa javnog prikupljanja ponuda za dodjelu koncesije na pomorskom dobru.	4a) Studija zoniranja pomorskog dobra 4b) Novi Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama		4a) Izrađena studija 4b) Zakon je stupio na snagu		Ugovor/okvirni sporazum o nabavi	1.3.2.9. Izrada studije zoniranja pomorskog dobra	pro-19	MMPI
							Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama	1.3.2.10. Donošenje Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama	pro-19	MMPI

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
		5) Podići konkurentnost prometa na unutarnjim plovnim putovima kroz održivo upravljanje vodnim putovima – ekologizacija unutarnje plovidbe.	5a) Analiza i metodologija za proračun količine nanosa u riječnom koritu 5b) Novi Zakon o plovidbi i lukama unutarnjih voda		5a) Izrađena metodologija se primjenjuje 5b) Zakon je stupio na snagu	Rashodi: 200.000 kn (DP)		1.3.2.11. Izrada metodologije za održavanje vodnih putova	pro-19	MMPI
							Zakon o plovidbi i lukama unutarnjih voda	1.3.2.12. Donošenje Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda	pro-19	MMPI
1.4. Unaprjeđenje javne uprave										
1.4.1. Revidiranje sustava određivanja plaća	4/b	1) Ojačati efikasnost, stručnost i motiviranost državnih službenika i namještenika za osiguranje učinkovite i kvalitetne usluge građanima i poduzetnicima. 2) Osigurati transparentnu strukturu radnih mjesta, razvrstavanjem radnih mjesta u platne razrede u skladu sa standardnim mjerilima za klasifikaciju. 3) Osigurati povezivanje radnog učinka s plaćom.	1) Ujednačene plaće po principu jednak rad, odnosno rad jednake vrijednosti 2) Novi model ocjenjivanja 3) Implementacija ključnih znanja i vještina u uvjete radnih mjesta	1) Broj općih radnih mjesta 64, posebnih 476 te radna mjesta policijskih, carinskih i poreznih službenika 2) Opće povećanje plaće za 0,5 % godišnje bez mogućnosti individualiziranog povećanja plaće 3) Jedinu uvjeti za raspored na radno mjesto temelje se na stručnoj spremi i radnom iskustvu	1) Ujednačene plaće 2) Novi model ocjenjivanja je u primjeni 3) Standardizacija radnih mjesta u državnoj upravi i povezivanje radnog učinka s plaćom	Rashodi: Izračuni i simulacije novog sustava su u tijeku.	Zakon o plaćama državnih službenika i namještenika	1.4.1.1. Donošenje Zakona o plaćama državnih službenika i namještenika	lis-19	MRMS
1.4.2. Integracija strateškog planiranja i upravljanja razvojem	3/a	Uvesti integrirani sustav strateškog planiranja razvoja koji obuhvaća dugoročno, srednjoročno i kratkoročno strateško planiranje kao temelj za usmjeravanje	1) Broj alata, postupaka i metoda za strateško planiranje 2) Broj korisnika IT sustava 6 mjeseci nakon uvođenja	1) 2 2) 6 3) 45 4) 0,15 %	1) 5 2) 656 3) 100 4) 0,2 %	Rashodi: 17,47 mil. kn (DP i EU) Nema utjecaja: 485.000 eur (SRSP)	Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem RH	1.4.2.1. Donošenje Pravilnika o načelima, kriterijima i standardima provedbe postupaka vrednovanja	srp-19	MRRFEU

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
		proračunskih sredstava, praćenje rezultata i sustavno vrednovanje realizacije strategija, planova, programa, aktivnosti i projekata s ciljem povećanja kvalitete formuliranja javnih politika i njihove provedbe.	3) Broj službenika koji su stekli nove vještine za strateško planiranje 4) Postotak građana RH koji su sudjelovali u izradi strategije			Rashodi: 50.000 kn (DP)	Uredba o načinu ustrojavanja, sadržaju i vođenju Središnjeg elektroničkog registra razvojnih projekata	1.4.2.2. Prilagodba funkcionalnosti i uvođenje u primjenu IT rješenja za strateško planiranje i upravljanje razvojem	sij-20	MRRFEU
						Rashodi: 350.000 kn (DP)	Ugovor o savjetodavnim uslugama između MRRFEU i IBRD	1.4.2.3. Donošenje Nacionalne razvojne strategije Hrvatske 2030.	tra-20	MRRFEU
1.4.3. Unaprjeđenje normativnog okvira borbe protiv korupcije		1) Jačati kompetencije nositelja javnih dužnosti u području funkcioniranja elemenata preventivnog antikorupcijskog mehanizma te poticati daljnje unaprjeđenje postojećih antikorupcijskih standarda s ciljem osiguravanja integriteta, odgovornosti i transparentnosti u formiranju javnih politika. 2) Osigurati preduvjete za punu uporabu mrežne aplikacije za podnošenje, obradu i provjeru izvješća o imovinskom stanju pravosudnih dužnosnika (sudaca, državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika).	1) Pojačane kompetencije nositelja javnih dužnosti preventivnog antikoruptivnog mehanizma 2) Mrežna aplikacija za podnošenje, obradu i provjeru izvješća o imovinskom stanju pravosudnih dužnosnika 3) Unaprijeđeni preventivni antikorupcijski mehanizmi					1.4.3.1. Izrada online antikorupcijskog priručnika za državne dužnosnike	pro-19	MP

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe	
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost						
		3) Proširiti doseg odredbi o sprječavanju sukoba interesa u provedbi aktivnosti Pravosudne akademije.					Zakon o Pravosudnoj akademiji	1.4.3.3. Donošenje Zakona o Pravosudnoj akademiji	srp-19	MP	
1.4.4. Decentralizacija i racionalizacija	3/a	1) Povećati učinkovitost obavljanja poslova u JLP(R)S.	1a) Provedena analiza indikatora za procjenu kapaciteta JLP(R)S 1b) JLS kategorizirane prema kapacitetima za obavljanje poslova	1) Otežano provođenje decentralizacije zbog razlika u broju i kvaliteti javnih usluga koje se pružaju na lokalnoj razini.	1) Optimizacija sustava lokalne i područne (regionalne) samouprave	Rashodi: 8,85 mil. kn (DP i EU)	Strategija razvoja javne uprave 2015. – 2020. s Akcijskim planom 2017. – 2020.	1.4.4.1. Analiza indikatora za procjenu kapaciteta JLP(R)S-a i razvrstavanje jedinica u kategorije	tra-20	MU	
		2) Unaprijediti sustav državne uprave putem novog normativnog okvira kojim će se omogućiti učinkovitije obavljanje poslova državne uprave. 3) Profesionalizirati državnu upravu.	2) Unaprijeđen organizacijski i upravljački okvir sustava državne uprave 3) Smanjen broj državnih dužnosnika	2) i 3) Nedosljednost u obavljanju poslova državne uprave prouzročena funkcionalnom i hijerarhijskom neusklađenošću	2) i 3) Povećana učinkovitost obavljanja poslova državne uprave			1) Propisi o ustrojstvu i djelokrugu TDU-a 2) Strategija razvoja javne uprave 2015. – 2020. s Akcijskim planom 2017. – 2020.	1.4.4.2. Donošenje Zakona o sustavu državne uprave 1.4.4.3. Donošenje Zakona o državnim dužnosnicima	lip-19 pro-19	MU MU
		4) Jednoobrazno urediti uvjete koji se odnose na osnivanje, ustrojstvo i način rada, vrste poslova, pravni status zaposlenih, izvore financiranja te odgovornost i nadzor u javnim ustanovama koje pretežito obavljaju povjerene poslove državne uprave (pravne osobe s javnim ovlastima „agencijskog tipa“), ostalih javnih ustanova, odnosno drugih ustanova.	4) Uspostava jednoobraznih uvjeta za osnivanje, ustrojstvo, način rada te druga pitanja koja se odnose na rad ustanova	4) Normativnim rješenjem nisu uređeni jednoobrazni uvjeti za rad ustanova	4) Povećana učinkovitost obavljanja djelatnosti od općeg interesa s ciljem povećanja kvalitete pružanja javnih usluga			1) Strategija razvoja javne uprave 2015. – 2020. s Akcijskim planom 2017. – 2020. 2) Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ustanovama	1.4.4.4. Donošenje izmjena i dopuna Zakona o ustanovama	pro-19	MU

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
1.4.5. Digitalizacija javne uprave	3/a	1) Pokrenuti projekt uspostave Centra dijeljenih usluga kao jedinstvenog strateškog mjesta upravljanja i koordiniranja razvoja državnog IKT-a u cilju racionalizacije izdataka državnog IKT-a.	1) Broj institucija u Centru dijeljenih usluga	1) 0	1) 50	Rashodi: 89,78 mil. kn (DP i EU)	1) Zakon o državnoj informacijskoj infrastrukturi 2) Uredba o organizacijskim i tehničkim standardima za povezivanje na državnu informacijsku infrastrukturu	1.4.5.1. Uspostava Centra dijeljenih usluga (II. faza)	tra-20	MU, SDURDD i APIS IT
		2) Olakšati pristup uslugama koje pruža javna uprava uspostavom jedinstvenih upravnih mjesta kao fizičkih i digitalnih portala, jer će korisnicima na jednom mjestu biti dostupne informacije i usluge različitih tijela javne uprave.	2) Broj usluga koje se pružaju kroz jedinstveno upravno mjesto	2) 15	2) 20	Rashodi: 21,73 mil. kn (DP i EU)		1.4.5.2. Uspostava jedinstvenih upravnih mjesta (II. faza)	tra-20	MU
		3) Uspostaviti zajedničku platformu e-Poslovanje za pružanje elektroničkih javnih usluga poslovnim subjektima i drugim pravnim osobama, prema konceptu te pozitivnim iskustvima iz sustava e-Građani.	3) Uspostavljena platforma e-Poslovanje		3) Sustav je u primjeni	Rashodi: 15,32 mil. kn (DP i EU)		1.4.5.3. Uspostava platforme e-Poslovanje	ruj-19	MU, FINA, APIS IT

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
	4/b	4) Uspostaviti zajedničku platformu e-Pristojbe s odgovarajućim servisima koje će moći koristiti sva tijela javne uprave, građani i poslovni subjekti za bezgotovinsku naplatu upravnih pristojbi i naknada prilikom pružanja, odnosno korištenja javnih usluga.	4) Uspostavljena platforma e-Pristojbe		4) Sustav je u primjeni	Rashodi: 16,89 mil. kn (DP i EU)	Uredba o informacijsko-tehnološkom sustavu elektroničke naplate upravnih pristojbi	1.4.5.4. Uspostava platforme e-Pristojbe	ruj-19	MU, FINA
	5/b	5) Uspostaviti zajednički sustav s odgovarajućim servisima koje će moći koristiti sva tijela javne uprave, građani i poslovni subjekti za elektroničko potpisivanje i/ili pečatiranje dokumenata, kao i za njihovu validaciju te na taj način omogućiti punu funkcionalnost u pružanju javnih e-usluga (od elektroničkog podnošenja zahtjeva prema javnopravnim tijelima do izdavanja elektroničkih dokumenata (akata) u različitim postupcima).	5) Uspostavljen sustav e-potpis, m-potpis i e-pečat		5) Sustav je u primjeni	Rashodi: 6,31 mil. kn (DP i EU)		1.4.5.5. Uspostava sustava sa servisima za elektroničko potpisivanje i/ili pečatiranje dokumenata	tra-20	MU

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
		6) Smanjiti administrativno opterećenje ulagača u nekretninski sektor. 7) Rasteretiti sudionike u graditeljskim poduhvatima i javnu upravu od neučinkovitih procedura. 8) Povećati transparentnost postupaka u području prostornog uređenja i gradnje.	6) i 7) Broj novih e-usluga iz područja prostornog planiranja i gradnje 8) Uspostava registra prostornih planova	6) i 7) Tri postojeće e-usluge (modula) u području prostornog uređenja i gradnje 8) 0	6) i 7) Poboljšanje e-usluga u području prostornog uređenja i gradnje 8) Registar prostornih planova je u primjeni	Rashodi: 394.921 kn (DP)	1) Strategija e-Hrvatska 2020 i Akcijski plan 2) Zakon o gradnji 3) Zakon o prostornom uređenju 4) Direktiva 2007/2/EZ (INSPIRE)	1.4.5.6. eRegistar prostornih planova i ePlanovi	pro-19	MGIPU
					Rashodi: 259.200 kn (DP)			1.4.5.7. eInspekcija – modul za rad građevinske inspekcije	lis-19	MGIPU
	3/a	9) Razviti gospodarstvo temeljeno na otvorenim podacima (ekonomija otvorenih podataka).	9a) Broj setova podataka objavljenih na nacionalnom portalu otvorenih podataka 9b) Broj tijela koji objavljuju setove otvorenih podataka	9a) 575 9b) 72	9a) 750 9b) 84	Rashodi: 6,798 mil. kn (DP i EU)	1) Direktiva o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora (PSI direktiva) 2) Zakon o pravu na pristup informacijama 3) Pravilnik o vrstama i sadržaju dozvola kojima se utvrđuju uvjeti ponovne uporabe informacija 4) Politika otvorenih podataka	1.4.5.8. Unaprjeđenje Portala otvorenih podataka	tra-20	SDURDD, TDU
		10) Omogućiti građanima i poduzetnicima jednostavan pristup informacijama o nacionalnim propisima i obvezama, učinkovitim prekogranično dostupnim elektroničkim	10a) Akcijski plan rada nadležnih tijela obuhvaćenih Uredbom EU-a za Jedinstveni digitalni pristupnik 10b) Broj održanih edukacija 10c) Analiza postojećeg sustava nadležnih tijela i		10a) Izrađen akcijski plan 10b) 10 10c) Izrađena analiza 10d) Izrađena specifikacija	Moguć učinak na proračunske prihode uslijed povećanja broja novih poduzetnika na tržištu usluga.	1) EU Uredba o uspostavi jedinstvenog digitalnog pristupnika 2) EU Strategija unutarnjeg tržišta	1.4.5.9. Uspostava preduvjeta za priključenje u Jedinstveni digitalni pristupnik EU	tra-20	SDURDD

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelji provedbe
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
		postupcima te djelotvornim uslugama podrške u rješavanju problema s administracijom.	dobre prakse drugih zemalja članica EU-a 10d) Specifikacija repozitorija poveznica informacija							
1.4.6. Upravljanje kvalitetom	3/a	1) Povećati učinkovitosti i kvalitetu javne uprave u cilju jednostavnijeg i kvalitetnijeg pružanja usluga korisnicima uz smanjenje troškova i administrativnog opterećenja za korisnike usluga javne uprave. 2) Osigurati povezanost strateškog, godišnjeg i proračunskog planiranja u tijelima javne uprave do razine ciljeva i opisa poslova službenika.	1a) Izrađena Metodologija za upravljanje kvalitetom u javnoj upravi i Metodologija za optimizaciju i standardizaciju procesa javne uprave 1b) Provedena I. faza uspostave sustava za polaganje državnog ispita pisanim putem 2) Izrađen normativni okvir za izradu, donošenje, izvršenje, praćenje i odgovornost za izvršenje godišnjih planova o radu i sastavljanje izvješća o radu	1a) Metodologija se primjenjuje 1b) Uspostavljeni sustav polaganja državnog ispita se primjenjuje 2) Izrađeni normativni okvir se primjenjuje	Rashodi: 6,9 mil. kn (DP i EU)	1) Strategija razvoja javne uprave 2015. – 2020. s Akcijskim planom 2017. – 2020. 2) Strateški plan MU 2019. – 2021.	1.4.6.1. Uvođenje sustava upravljanja kvalitetom u javnu upravu	tra-20	MU	
								1.4.6.2. Donošenje pravilnika za provođenje državnog ispita pisanim putem	ruj-19	MU
								1.4.6.3. Izrada normativnog okvira za godišnje planiranje i izvještavanje u tijelima javne uprave	tra-20	MU
1.5. Poboljšanje učinkovitosti pravosudnog sustava										
1.5.1. Modernizacija i automatizacija rada sudova	4/d	1) Olakšati pristup građana sudovima te lakše upravljanje sudovima kroz širenje eKomunikacije na općinske sudove i	1) Broj ePošta pošiljaka 2) Broj e-podnesaka 3) Broj posjeta 4) Smanjenje broja	1) 0 2) 300 3) 2.000 mjesečno 4) 2018.: 9.131 predmeta starijih od 10 godina na	1) 40.000 2) 6.000 3) 6.000 mjesečno 4) 2019.: godišnje smanjenje broja predmeta starijih	Rashodi: 857.934 kn (DP i EU)		1.5.1.1. Širenje eKomunikacije na sudovima	ruj-19	MP
						Rashodi: 146.944 kn (DP)		1.5.1.2. Uvođenje eDostave	svi-19	MP

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
		<p>druge sudionike sudskih postupaka.</p> <p>2) Uvesti jednostavniju, bržu i učinkovitiju dostavu pismena radi skraćanja trajanja postupaka te smanjenja troškova.</p> <p>3) Provesti reinženjering i zamjenu eOglasne ploče kako bi se povećala sigurnost sustava od vanjskih napada i robotiziranog preuzimanja podataka, uz uvođenje usluga kontinuiranog slanja informacija i obavijesti temeljem odabranih kriterija.</p> <p>4) Osigurati rješavanje predmeta starijih od 10 godina koji se vode pred općinskim, županijskim i trgovačkim sudovima te Visokim trgovačkim sudom RH.</p> <p>5) Stvoriti pretpostavke da se stranka u postupku pred trgovačkim sudovima obavještava o ročištima putem mrežne stranice e-predmet i uvesti institut oglednog postupka.</p>	<p>predmeta starijih od 10 godina na općinskim, županijskim i trgovačkim sudovima te na Visokom trgovačkom sudu RH</p> <p>5) 0</p> <p>5) Uspostavljena mrežna stranica e-predmet i institut oglednog postupka</p>	<p>općinskim, županijskim i trgovačkim sudovima te na Visokom trgovačkom sudu RH</p> <p>5) 0</p>	<p>od 10 godina na općinskim, županijskim i trgovačkim sudovima te na Visokom trgovačkom sudu RH za 20 %</p> <p>5) Uspostavljena mrežna stranica e-predmet i institut oglednog postupka su u primjeni</p>	<p>Rashodi:</p> <p>541.612 kn (DP i EU)</p>		<p>1.5.1.3. Uspostava eOglasne usluge</p>	<p>lis-19</p>	<p>MP</p>
								<p>1.5.1.4. Rješavanje starih neriješenih predmeta na sudovima</p>	<p>pro-19</p>	<p>MP</p>
							<p>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku</p>	<p>1.5.1.5. Donošenje izmjena i dopuna Zakona o parničnom postupku</p>	<p>ruj-19</p>	<p>MP</p>

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
2. POVEZIVANJE OBRAZOVANJA S TRŽIŠTEM RADA										
2.1. Obrazovanje i osposobljavanje u skladu s potrebama tržišta rada										
2.1.1. Reforma općeg i strukovnog obrazovanja	2/b	1) Provesti kurikularnu reformu u svim školama u RH uz stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika te nabavu udžbenika.	1a) Broj škola uključenih u provedbu kurikula temeljenih na ishodima učenja 1b) Broj odgojno-obrazovnih djelatnika koji su prošli usavršavanje 1c) Udio osnovnih škola opremljenih besplatnim udžbenicima	1a) 74 1b) 4000 1c) 20 %	1a) 1.311 1b) 36.000 1c) 100 % škola	Rashodi: 130 mil. kn (DP) 111 mil. kn (EU/ESF) 450.000 eur (Erasmus+) 300.000 eur (SRSP)	1) Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije 2) Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi	2.1.1.1. Podrška provedbi cjelovite kurikularne reforme kroz osiguranje organizacijskih pretpostavki	tra-20	MZO
		2) Podići digitalnu zrelost škola kroz uključivanje svih škola u projekt e-Škole, nabaviti opremu za nastavnike te educirati nastavnike za korištenje odgovarajuće IKT opreme i razvijenih e-sadržaja u skladu s promjenjivim nastavnim kurikulumom i razvojem ključnih/transverzalnih kompetencija za učenike osnovnih i srednjih škola.	2a) Broj škola koje sudjeluju u projektu e-Škole 2b) Osobna računala za nastavnike koji provode nove kurikulume od 2019. 2c) Digitalni obrazovni sadržaji	2a) 151 2b) 11.990 2c) 16	2a) 1.160 2b) 37.950 2c) 41	Rashodi: 181 mil. kn (EU)	Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije	2.1.1.2. Uspostava sustava razvoja digitalno zrelih škola (e-Škole)	tra-20	MZO, CARNET

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
		3) Osigurati uvjete za jačanje kvalitete strukovnih škola kroz dovršenje postupka uspostave regionalnih centara kompetentnosti, kao i izlaznih kompetencija potrebnih za pristup tržištu rada u suradnji s drugim dionicima sustava strukovnog obrazovanja.	3a) Broj sklopljenih ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava iz fondova EU-a s imenovanim regionalnim centrima kompetentnosti 3b) Broj izrađenih standarda kvalifikacija i strukovnih kurikuluma 3c) Broj nastavnika i mentora kod poslodavaca osposobljenih za provedbu strukovnih kurikuluma	0	3a) 40 3b) 30 3c) 100	Rashodi: 112,65 mil. kn (DP i EU)	1) Zakon o strukovnom obrazovanju 2) Odluka o imenovanju regionalnih centara kompetentnosti u strukovnom obrazovanju	2.1.1.3. Dovršenje uspostave regionalnih centara kompetentnosti	pro-19	MZO, MRMS, MRRFEU
						Rashodi: 14,5 mil. kn (DP i EU) 200.000 kn (Švicarsko-hrvatski instrument)	Zakon o strukovnom obrazovanju	2.1.1.4. Izrada standarda kvalifikacija i strukovnih kurikuluma	tra-20	MZO
						Rashodi: 90.000 kn (DP i EU) 100.000 kn (Švicarsko-hrvatski instrument)	Zakon o strukovnom obrazovanju	2.1.1.5. Usavršavanje nastavnika i mentora kod poslodavaca za provedbu strukovnih kurikuluma	pro-19	MZO
2.1.2. Cjeloživotno obrazovanje	2/b	1) Unaprijediti kvalitetu i relevantnost programa za obrazovanje odraslih te povećati broj odraslih polaznika sa završenim osnovnim obrazovanjem i osposobljavanjem za jednostavne poslove u zanimanjima.	1a) Zakon o obrazovanju odraslih 1b) Donesen kurikulum temeljnih vještina 1c) Donesen kurikulum za osnovno obrazovanje odraslih 1d) Broj polaznika sa završenim osnovnim	1a) 1 1b) 0 1b) 1 1d) 10.531	1a) Zakon je stupio na snagu 1b) 1 1c) 1 1d) 11.100			2.1.2.1. Donošenje Zakona o obrazovanju odraslih	ruj-19	MZO
						Rashodi: 190.000 kn (Erasmus)		2.1.2.2. Izrada Kurikuluma za razvoj temeljnih digitalnih, čitalačkih i matematičkih vještina odraslih osoba	pro-19	MZO
						Rashodi: 260.000 kn (DP)		2.1.2.3. Izrada Kurikuluma za osnovno obrazovanje odraslih	pro-19	MZO

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
			obrazovanjem i osposobljavanjem za jednostavne poslove u zanimanjima			Rashodi: 4,26 mil. kn (DP)		2.1.2.4. Provođenje osnovnog obrazovanja odraslih i osposobljavanja za jednostavnije poslove u zanimanjima	pro-19	MZO
		2) Povećati dostupnost cjeloživotnog obrazovanja zaposlenim i nezaposlenim osobama kako bi se smanjile razlike između potreba tržišta rad i dostupnih vještina radnika, odnosno odgovorilo na izazove dinamičnih izmjena na tržištu rada.	2) Nova mjera kojom se povećava dostupnost cjeloživotnog obrazovanja građanima RH		2) Mjera se provodi	Rashodi: 50 mil. kn (EU)		2.1.2.5. Provedba projekta za obrazovanje odraslih	stu-19	MRMS, HZZ
2.1.3. Učinkovito i relevantno visoko obrazovanje	2/b	Povećati kvalitetu i relevantnost studijskih programa, unaprijediti zapošljivost studenata koji su završili studij te doprinijeti povećanju stope zaposlenosti diplomiranih.	1a) Broj standarda kvalifikacija upisanih u Registar HKO-a 1b) Broj projekata ugovorenih temeljem javnog poziva za unaprjeđenje kvalitete i zastupljenosti stručne prakse u visokom obrazovanju	0	1a) 20 1b) 30	Rashodi: 260.000 kn (EU)	1) Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije 2) Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru	2.1.3.1. Provedba vrednovanja i upisa standarda kvalifikacija u Registar HKO-a	tra-20	MZO
						Rashodi: 95 mil. kn (DP i EU) - Javna visoka učilišta 5 mil. kn (DP i EU) – Privatna visoka učilišta	Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju	2.1.3.2. Donošenje Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju	pro-19	MZO
								2.1.3.3. Sklapanje ugovora za projekte unaprjeđenja kvalitete i zastupljenosti stručne prakse u visokom obrazovanju	ruj-19	MZO

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
3. ODRŽIVOST JAVNIH FINANCIJ										
3.1. Jačanje okvira za upravljanje javnim financijama i provedbu fiskalne konsolidacije										
3.1.1. Unaprjeđenje fiskalnog okvira i fiskalne discipline	1/a	1) Jačati fiskalnu odgovornost kroz izmjene i dopune Upitnika o fiskalnoj odgovornosti radi poboljšanja upravljanja imovinom i obvezama proračunskih i izvanproračunskih korisnika te trgovačkih društava u vlasništvu RH i JLP(R)S, naplate prihoda i kontrole rashoda.	1) Redovita izvješća o provedbi numeričkih fiskalnih pravila u skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti 2) Izmijenjen i dopunjen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti		1) Transparentno i sveobuhvatno izvještavanje o primjeni fiskalnih pravila 2) Unaprjeđenje fiskalne odgovornosti proračunskih i izvanproračunskih korisnika te trgovačkih društava u vlasništvu RH i JLP(R)S		Uredba o sastavljanju i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaju o primjeni fiskalnih pravila	3.1.1.1. Donošenje Uredbe o sastavljanju i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaju o primjeni fiskalnih pravila	ruj-19	MF
		3) Uspostaviti učinkovitiji sustav financijskog i statističkog planiranja i izvještavanja izvanproračunskih korisnika iz sektora prometa. 4) Provesti <i>ex post</i> evaluaciju za fiskalno značajne aktivnosti HZZO-a, Hrvatskih voda te FZOEU.	3) Učinkovitiji sustav financijskog i statističkog planiranja, izvještavanja i kontrole rashoda izvanproračunskih korisnika 4) <i>Ex post</i> evaluacija za fiskalno značajne aktivnosti		3) Financijski planovi izvanproračunskih korisnika iz sektora prometa izrađeni sukladno odredbama Zakona o proračunu 4) Provedena <i>ex post</i> evaluacija za sljedeće fiskalno značajne proračunske aktivnosti: a) lijekovi na recepte (A1030) i		Zakon o proračunu	3.1.1.2. Davanje suglasnosti Hrvatskog sabora na financijske planove i izvještaje o izvršavanju financijskih planova izvanproračunskih korisnika iz sektora prometa	pro-19	MF, MMPI

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
					posebno skupi lijekovi (A1034) b) redovno održavanje i obnavljanje vodotoka, vodnih građevina i vodnog dobra (A1004) c) gospodarenje posebnim kategorijama otpada (A1003)			3.1.1.3. Provedba <i>ex post</i> evaluacije za fiskalno značajne aktivnosti HZZO-a, HV-a i FZOEU-a	pro-19	MF, MZ, MZOE, izvanproračunski korisnici
		5) Povećati učinkovitost procesa prikupljanja i kvalitetu podataka o izvršavanju financijskih planova proračunskih korisnika državnog proračuna treće razine, koji ne posluju preko Jedinstvenog računa Državne riznice.	5) Automatizirani unos i prijenos podataka uz prethodno provedene kontrole do sustava Državne riznice za korisnike iz nadležnosti MZO-a (I. faza)		5) Prosinac 2020.: aplikativno rješenje povezano sa sustavom Državne riznice, a koje omogućuje unos podataka o vlastitim i namjenskim prihodima i primicima i povezanim rashodima za korisnike koji su izuzeti od uplate vlastitih i namjenskih prihoda na račun državnog proračuna (II. faza – ostali korisnici)	Rashodi: do 1 mil. kn (DP)	1) Zakon o proračunu 2) Zakon o izvršavanju DP RH 2019.	3.1.1.4. Izrada i implementacija IT rješenja za praćenje vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka (I. faza)	pro-19	MF

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
		6) Nastaviti razvoj sustava objedinjene javne nabave u smislu proširenja broja institucija za koje se provodi postupak objedinjene javne nabave putem SDUSJN-a, u nabavnoj kategoriji obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti i kasko osiguranje vozila na sve javne naručitelje koji su proračunski korisnici.	6) Broj korisnika središnje javne nabave u nabavnoj kategoriji obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti i kasko osiguranje vozila	6) 32 korisnika	6) Svi proračunski korisnici državnog proračuna (oko 550)	Očekuje se ušteda od 10 do 15 % od vrijednosti nabave	Odluka Vlade o proširenju broja korisnika središnje javne nabave	3.1.1.5. Proširenje broja korisnika središnje javne nabave	svi-19	SDUSJN

3.2. Poticanje demografske obnove

3.2.1. Podizanje socijalne sigurnosti obitelji s djecom		1) Pomoći potpomognuta područjima (JLS-općine, I.-IV. skupina po indeksu razvijenosti) u pružanju ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja kroz sufinanciranje rada dječjih vrtića. 2) Povećati iznos limita novčanih naknada za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta iz Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama s ciljem poboljšanja materijalnog statusa obitelji s novorođenom djecom.	1) Broj JLS/korisnika sredstava za sufinanciranje rada ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (općina, I.-IV. skupina po indeksu razvijenosti) 2) Izmjene i dopune Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama	1) 20 2) Zakon je stupio na snagu	Rashodi: Početak provedbe ovisit će o fiskalnim mogućnostima.	1) Program Vlade 2016.-2020. 2) Strateški plan MDOMSP 2017.-2019.	3.2.1.1. Sklapanje ugovora za sufinanciranje ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u potpomognutim područjima	ožu-20	MDOMSP
					Rashodi: Iznos povećanja i početak primjene ovisit će o fiskalnim mogućnostima.	1) Strateški plan MDOMSP 2017.-2019. 2) Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama	3.2.1.2. Donošenje izmjena i dopuna Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama	pro-19	MDOMSP

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe			
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost								
3.3. Unaprjeđenje sustava socijalne skrbi													
3.3.1. Integracija socijalnih naknada	2/c	1) Osigurati transparentan sustav socijalnih naknada s dostupnim podacima o vrsti i iznosu naknada za svakog korisnika. 2) Osigurati tehničke preduvjete za izvještavanje o socijalnim naknadama isplaćenih od strane JLP(R)S-a. 3) Omogućiti građanima jednostavan pristup uslugama iz područja socijalne zaštite unaprjeđenjem e-usluga. 4) Unaprijediti zakonodavni okvir za područje socijalne skrbi u cilju boljeg obuhvata, adekvatnosti i korištenja prava radi smanjenja rizika od siromaštva i socijalne isključenosti.	1) Broj JLP(R)S-a koji su unijeli podatke o socijalnim naknadama u informacijski sustav 2) Broj sporazuma o razmjeni podataka sklopljenih s nadležnim tijelima radi razmjene podataka o korisnicima 3) Broj e-usluga iz sustava socijalne zaštite dostupan građanima 4) Novi Zakon o socijalnoj skrbi	1) Broj korisnika trenutno povezanih na sustav praćenja socijalnih naknada iz nadležnosti JLP(R)S-a je 419 2) 0 3) 1 4) 1	1) 576 2) 3 (HZZO, HZMO i HZZ) 3) e-Građani: podnošenje zahtjeva za priznavanje prava na roditeljnu i roditeljske naknade, doplatu za djecu, osobnu invalidninu i doplatu za pomoć i njegu 4) Zakon je stupio na snagu	Nema utjecaja: 350.000 eur (SRSP)	Akcijni plan unaprjeđenja sustava socijalnih naknada 2018. – 2020.	3.3.1.1. Usklađivanje socijalnih naknada jedinica lokalne samouprave s ESSPROS metodologijom (II. faza)	pro-19	MDOMSP, JLP(R)S			
						Rashodi: 1,2 mil. kn (DP)					3.3.1.2. Uspostava tehničkih preduvjeta za izvještavanje o socijalnim naknadama	pro-19	MDOMSP, HZZO, HZMO, HZZ, MF/PU
						Rashodi: 200.000 kn (DP)					3.3.1.3. Uspostava novih usluga u sustavu e-Građani	pro-19	MDOMSP, HZZO, HZMO
						Rashodi: Početak primjene ovisit će o fiskalnim mogućnostima.					Zakon o socijalnoj skrbi	3.3.1.4. Donošenje novoga Zakona o socijalnoj skrbi	pro-19
3.3.2. Unaprjeđenje socijalnih usluga		1) Omogućiti jednaki pristup u financiranju prema svim pružateljima usluga, a krajnjim korisnicima jednaku dostupnost u primanju socijalnih	1) Jedinствена metodologija u izračunu cijena socijalnih usluga 2) Istraživanje o formalnim i neformalnim	0	1) Metodologija se primjenjuje 2) Provedeno istraživanje i analiza	Nema utjecaja: 300.000 eur (SRSP)	Zakon o socijalnoj skrbi	3.3.2.1. Razvoj metodologije za izračun cijena socijalnih usluga	pro-19	MDOMSP			

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
		usluga kod pružatelja usluga koji se financiraju iz državnog proračuna. 2) Provesti istraživanje o formalnim i neformalnim oblicima dugotrajne skrbi za starije osobe koja će poslužiti kao podloga za uvođenje novih usluga starijim osobama radi unaprjeđenja skrbi za starije osobe i osiguravanje prava starijim osobama na skrb u vlastitom domu, u skladu s njihovim potrebama.	oblicima skrbi za starije osobe u RH i analiza na temelju istraživanja o potrebama i mogućnostima osiguravanja prava na njegovatelja za starije osobe			Nema utjecaja: 220.000 eur (SRSP)	Strategija za starije osobe u RH 2017. – 2020.	3.3.2.2. Istraživanje o formalnim i neformalnim oblicima dugotrajne skrbi za starije osobe	pro-19	MDOMSP
3.4. Osiguranje financijske stabilnosti, održivosti i kvalitete zdravstvenog sustava										
3.4.1. Unaprjeđenje upravljanja ljudskim resursima u zdravstvu		Utvrđiti okvir za jedinstveno praćenje, procjenu i planiranje ljudskih resursa u sustavu zdravstva, na svim razinama zdravstvene zaštite i u skladu s realnim potrebama stanovništva za zdravstvenom zaštitom, kao i za nagrađivanje zdravstvenih radnika za natprosječne rezultate rada kako bi se smanjio odlazak stručnjaka u inozemstvo.	1a) Uspostava sustava praćenja rada i nagrađivanja prema obavljenom poslu 1b) Uspostava višegodišnjeg planiranja potreba za pojedinim specijalizacijama	1a) Nema sustava nagrađivanja prema radu 1b) Jednogodišnji pojedinačni planovi specijalističkog usavršavanja po zdravstvenim ustanovama	1a) Donesena Uredba o mjerilima utvrđivanja natprosječnih rezultata rada i način isplate dodatka za natprosječne rezultate rada 1b) Donesen Nacionalni plan specijalističkog usavršavanja		1) Zakon o zdravstvenoj zaštiti 2) Uredba o mjerilima utvrđivanja natprosječnih rezultata rada i način isplate dodatka za natprosječne rezultate rada 3) Nacionalni plan specijalističkog usavršavanja	3.4.1.1. Donošenje Uredbe o mjerilima utvrđivanja natprosječnih rezultata rada i načinu isplate dodatka za natprosječne rezultate rada	pro-19	MZ
								3.4.1.2. Donošenje petogodišnjeg Nacionalnog plana specijalističkog usavršavanja	pro-19	MZ

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
3.4.2. Digitalna transformacija zdravstvenog sustava		Unaprijediti sustav zdravstvene zaštite sustavnom, učinkovitom i razboritom primjenom informacijsko-komunikacijskih tehnologija radi osiguranja učinkovite organizacije, planiranja, koordinacije, nadzora i kontrola nad troškovima u zdravstvu, kao i povećanja dostupnosti i kvalitete zdravstvenih usluga.	1a) Utvrđen plan razvoja e-Zdravstva 1b) Broj bolnica uključen u e-naručivanje – prioritarno naručivanje 1c) Novi model ugovaranja i centralnog vođenja kalendara usluga u zdravstvenoj zaštiti (centralno vođenje naručivanja i upravljanje listama čekanja)	1a) Nema važećeg strateškog i implementacijskog plana razvoja e-Zdravstva 1b) 24 bolnice imaju implementiranu aplikaciju „e-naručivanje – prioritarno naručivanje“ 1c) Sadašnji model ugovaranja zdravstvene zaštite predviđa ugovaranje pojedine djelatnosti koju obavlja zdravstvena ustanova	1a) Izrađen Strateški plan razvoja e-Zdravstva RH za 2020. – 2025. i Implementacijski plan za 2020. – 2021. 1b) Povećanje broja bolnica za 4 uključenih u e-naručivanje – prioritarno naručivanje 1c) Ugovaranje broja postupaka unutar djelatnosti i centralno vođenje kalendara svih usluga u zdravstvenoj zaštiti	Nema utjecaja: 90.000 eur (SRSP)	Zakon o podacima i informacijama u zdravstvu	3.4.2.1. Donošenje strateškog i implementacijskog plana razvoja e-Zdravstva	tra-20	MZ, HZZO
								3.4.2.2. Uvođenje novog modela ugovaranja i centralnog vođenja kalendara usluga u zdravstvenoj zaštiti	tra-20	MZ, zdravstvene ustanove
3.4.3. Funkcionalna integracija bolnica		Podići kvalitetu zdravstvene zaštite, optimizirati resurse bolničkog zdravstvenog sustava te osigurati financijsku stabilnost zdravstvenog sustava.	Broj sklopljenih ugovora o funkcionalnoj integraciji bolnica kojima su definirane i djelatnosti koje će bolnice obavljati	7 sklopljenih ugovora o funkcionalnoj integraciji bolnica	Broj sklopljenih ugovora ovisit će o kriterijima za daljnju provedbu funkcionalne integracije bolnica vertikalno i horizontalno unutar iste ili više županija		1) Zakon o zdravstvenoj zaštiti 2) Nacionalni plan razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica 2018. – 2020. 3) Ugovori o funkcionalnoj integraciji bolnica	3.4.3.1. Sklapanje ugovora o funkcionalnoj integraciji bolnica	pro-20	MZ, HZZO
3.4.4. Unaprjeđenje primarne zdravstvene zaštite		Podići razinu dostupnosti, učinkovitosti i kvalitete primarne zdravstvene zaštite funkcionalnom	1a) Broj sklopljenih ugovora o funkcionalnoj integraciji koji sklapaju zavod za	1a) Nema sklopljenih ugovora o funkcionalnoj integraciji	1a) 21 sklopljen ugovor o funkcionalnoj integraciji zavoda za hitnu medicinu		1) Zakon o zdravstvenoj zaštiti 2) Odluke osnivača o funkcionalnoj integraciji	3.4.4.1. Sklapanje ugovora o funkcionalnoj integraciji djelatnosti hitne medicine	ožu-20	MZ, HZZO, JLP(R)S, zdravstvene ustanove

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
		integracijom djelatnosti hitne medicine i uspostavom posebnih dežurstava u dane vikenda i praznikom.	hitnu medicinu jedinice područne (regionalne) samouprave, bolnička zdravstvena ustanova koja ima objedinjeni hitni bolnički prijam i dom zdravlja 1b) Uspostavljena posebna dežurstava u djelatnosti obiteljske medicine, pedijatrije i dentalne medicine pri domovima zdravlja	1b) Posebno dežurstvo za djelatnost obiteljske medicine, pedijatrije i dentalne medicine u pojedinim županijama nije organizirano pri domovima zdravlja, a u pet županija nije uopće organizirano	jedinice područne (regionalne) samouprave, bolnička zdravstvena ustanova koja ima objedinjeni hitni bolnički prijam i dom zdravlja 1b) Posebno dežurstvo organizirano na 70 lokacija pri domovima zdravlja za djelatnost obiteljske medicine, pedijatrije i dentalne medicine		djelatnosti hitne medicine 3) Ugovori o funkcionalnoj integraciji djelatnosti hitne medicine 4) Odluke osnivača o lokacijama posebnih dežurstava	3.4.4.2. Utvrđivanje posebnih dežurstava u djelatnosti obiteljske medicine, pedijatrije i dentalne medicine	ožu-20	MZ, HZZO, JLP(R)S, zdravstvene ustanove
3.4.5. Unaprjeđenje zdravstvene zaštite na području onkologije		1) Pokrenuti strukturne i organizacijske mjere na području prevencije, dijagnostike i liječenja zloćudnih bolesti. 2) Podizati svijest građana o važnosti uključivanja u programe prevencije zloćudnih bolesti.	1) Utvrđen plan na području prevencije, dijagnostike i liječenja zloćudnih bolesti 2) Promotivne aktivnosti usmjerene na uključivanje što većeg broja osoba u programe prevencije zloćudnih bolesti	1) Nacrt nacionalnog plana protiv raka (provodile su se parcijalne mjere u borbi protiv raka) 2) 0	1) Donesen Nacionalni plan protiv raka za sveobuhvatnu borbu protiv raka 2) Promotivne aktivnosti se provode		1) Zakon o zdravstvenoj zaštiti 2) Nacionalna strategija razvoja zdravstva 2012. – 2020. 3) Odluka Vlade o donošenju Nacionalnog plana protiv raka	3.4.5.1. Donošenje Nacionalnog plana protiv raka	ruj-19	MZ, HZZO, zdravstvene ustanove
								3.4.5.2. Promoviranje programa prevencije zloćudnih bolesti	pro-19	MZ, HZIJ, zdravstvene ustanove

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
3.4.6. Daljnji razvoj objedinjene javne nabave u zdravstvu		Provoditi objedinjene postupke javne nabave za potrebe zdravstvenih ustanova radi povećanja kvalitete i standardizacije lijekova, potrošnog i ugradbenog materijala te medicinske opreme, kao i smanjenja administrativnog opterećenja zdravstvenih ustanova.	Broj provedenih postupaka javne nabave	2018.: 3 provedena postupka	Povećanje provedenih postupaka za 50 % u odnosu na 2018.		Odluka ministra	3.4.6.1. Sklapanje okvirnih sporazuma na temelju provedenih postupaka javne nabave	pro-19	MZ

PRILOG 2.: MJERE ZA POSTIZANJE CILJEVA STRATEGIJE EUROPA 2020.

Nacionalni cilj	Mjera	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
		Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
1. ZAPOSŁAVANJE									
1.1. Povećati stopu zaposlenosti za muškarce i žene u dobi između 20 i 64 godine na 65,2 %, posebno kroz veću participaciju mladih, starijih radnika i osoba s nižim stupnjem obrazovanja.	1.1.1. Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja	Broj osoba uključenih u mjere aktivne politike zapošljavanja	2018.: 36.935 osoba	2019.: 30.018 osoba	Rashodi: 1,291 mlrd. kn (DP i EU)	1) Smjernice za razvoj i provedbu aktivne politike zapošljavanja u razdoblju 2018. – 2020. 2) Uvjeti i načini korištenja sredstava za provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti HZZ u 2019.	1.1.1.1. Uključivanje i aktivacija nezaposlenih osoba na tržište rada putem mjera aktivne politike zapošljavanja	pro-19	MRMS, HZZ
2. ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ									
2.1. Pobołjšati okruženje za istraživanje i razvoj, posebno s ciljem podizanja kombinirane razine javnog i privatnog ulaganja u ovaj sektor na 1,4 % BDP-a.	2.1.1. Jaćanje nacionalnog inovacijskog sustava i inovacijskog potencijala gospodarstva	1) Privatna ulaganja koja odgovaraju javnoj potpori za inovacije ili projekte istraživanja i razvoja (CO27) 2) Broj poduzeća podržanih za uvođenje novih proizvoda na tržište (CO28) 3) Broj poduzeća podržanih za uvođenje novih proizvoda za poduzeće (CO29) 4) Broj poduzetnika s izdanom Potvrdom o statusu korisnika potpore 5) Broj poduzetnika podržanih za provjeru inovativnog koncepta	1) 600 mil. kn 2) 131 3) 146 4) 115 5) 54	1) 2023.: 1,6 mlrd. kn 2) 2023.: 250 3) 2023.: 250 4) 2019.: 140 2020.: 160 2021.: 180 5) 2019.: 60	Rashodi: 119,83 mil. kn (EU) - Inovacije u S3 područjima 75,93 mil. kn (EU) – Integrator 112,46 mil. kn (EU) - IRI faza II.	1) Program dodjele državnih potpora za povećanje inovativnosti malih i srednjih poduzetnika 2) Program dodjele državnih potpora za povećanje inovativnosti malih i srednjih poduzetnika – Inovacije u S3 područjima 3) Program dodjele državnih potpora za povećanje razvoja novih proizvoda i usluga koji proizlaze iz aktivnosti istraživanja i razvoja 4) Program dodjele potpora male vrijednosti za povećanje inovativnosti malih i srednjih poduzetnika u S3 područjima	2.1.1.1. Objava poziva za dodjele državnih potpora poduzetnicima za istraživanje, razvoj i inovacije	lip-19	MINGPO

Nacionalni cilj	Mjera	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
		Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
					Rashodi: 5 mil. kn (DP)	Zakon o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte	2.1.1.2. Provedba mjera potpore iz Zakona o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte	pro-20	MINGPO
					Rashodi: 35,4 mil. kn (DP)	Strategija poticanja inovacija RH 2014.-2020.	2.1.1.3. Objava Poziva za "Program provjere inovativnog koncepta"	svi-19	MINGPO, HAMAG-BICRO
	2.1.2. Jačanje ljudskih potencijala u znanosti	Broj mladih znanstvenika zaposlenih u sustavu znanosti putem „Projekta razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti“ i „Programa razvoja karijera mladih znanstvenika – poslijedoktoranada“	340 doktoranada i 0 poslijedoktoranda	515 doktoranada i 100 poslijedoktoranada	Rashodi: 49,46 mil. kn (DP) - Doktorandi 1,7 mil. kn za (DP i EU) - Poslijedoktorandi	1) Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije 2) Akcijski plan za mobilnost istraživača 2017. – 2020. 3) Strateški plan MZO 2019. – 2021. 4) Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava	2.1.2.1. Zapošljavanje mladih znanstvenika putem projekata Hrvatske zaklade za znanost	pro-19	MZO, HRZZ
	2.1.3. Jačanje nacionalne istraživačke infrastrukture i sustava znanosti i tehnologije kroz povezivanje s gospodarstvom	1) Članstvo RH u Europskoj svemirskoj agenciji 2) Broj donesenih Planova razvoja istraživačke infrastrukture u RH 2019. – 2021. 3) Povećanje ukupnog izdvajanja za znanost i istraživanje kao udio u BDP-u 4) Broj sklopljenih programskih ugovora s javnim znanstvenim institutima u skladu s novim modelom financiranja	1), 2) i 4) 0 3) 2017.: 0,86 %	1) 1 2) 1 3) 2020.: 1 %, uz uvažavanje ekonomskih i fiskalnih mogućnosti RH 4) 100 %		Sporazum između RH i Europske svemirske agencije o svemirskoj suradnji u mirnodopske svrhe 1) Akcijski plan ESFRI 2018. 2) Plan razvoja istraživačke infrastrukture 2016. – 2018. 3) Strateški plan MZO 2019. – 2021.	2.1.3.1. Potpisivanje Plana za europske države sudionice (PECS) 2.1.3.2. Donošenje Plana razvoja istraživačke infrastrukture u RH 2019. – 2021.	pro-19 lip-19	MZO MZO
						1) Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije 2) Strateški plan MZO 2019. – 2021.	2.1.3.3. Donošenje Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju	tra-20	MZO

Nacionalni cilj	Mjera	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
		Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
						3) Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskoj zakladi za znanost	2.1.3.4. Donošenje izmjena i dopuna Zakona o hrvatskoj zakladi za znanost	pro-19	MZO
							2.1.3.5. Donošenje nacionalnog Pravilnika o radu Ureda za transfer tehnologije	pro-19	MZO
					Rashodi: 50,78 mil. kn (DP)	1) Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije 2) Strateški plan MZO 2019. – 2021.	2.1.3.6. Sklapanje ugovora o programskom financiranju s javnim znanstvenim institutima	lis-19	MZO

3. KLIMATSKE PROMJENE I ENERGETSKA ODRŽIVOST

3.1. Smanjiti emisije stakleničkih plinova u usporedbi s razinama iz 1990., odnosno ograničiti emisije iz sektora izvan sustava trgovanja do + 11 % u usporedbi s emisijama iz 2005.	3.1.1. Ograničenje emisija stakleničkih plinova do visine nacionalne godišnje kvote za sektore izvan sustava trgovanja emisijama	Niža emisija stakleničkih plinova izražena u tonama ekvivalenta ugljikova dioksida od visine nacionalne godišnje kvote	Razina emisija stakleničkih plinova u sektorima izvan sustava trgovanja u 2005. – iznosi 17,4 Mt CO ₂ eq	Ograničenje rasta emisija stakleničkih plinova iz sektora izvan sustava trgovanja do + 11 % u odnosu na razinu iz 2005.		Zakon o zaštiti zraka	3.1.1.1. Praćenje emisija stakleničkih plinova	lip-19	MZOE
	3.1.2. Prelazak na kružno gospodarstvo	Smanjena količina otpada koji se odlaže na odlagališta – udio komunalnog otpada deponiran na ili u zemlju	2016.: 77 %	2023.: 35 %			Uredba o odlagalištima otpada	3.1.2.1. Donošenje Uredbe o odlagalištima otpada	pro-19
3.2. Povećati udio obnovljivih izvora energije u konačnoj potrošnji energije na 20 %.	3.2.1. Promicanje uporabe energije iz obnovljivih izvora i energetske uštede	1) Udio energije iz OIE u električnoj energiji (%) 2) Razina energetske uštede mjerama energetske učinkovitosti	1) 2016.: 28,3 2) 2014. – 2016. ostvarene uštede su 2,61395 PJ	1) 2020.: 20 % energije iz obnovljivih izvora u krajnjoj potrošnji energije uključivo 10 % energije iz obnovljivih izvora u prometu 2) 2014. – 2020. ušteda od 54,250 PJ od čega pola pripada		1) Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji 2) Zakon o biogorivima za prijevoz	3.2.1.1. Izrada programa državnih potpora za OIE	lip-19	MZOE, HROTE
						1) Zakon o energetske učinkovitosti 2) Zakon o izmjenama i	3.2.1.2. Provedba natječaja za povećanje OIE u prometu	lip-19	MZOE, FZOEU
							3.2.1.3. Uspostava sustava obveznih shema ušteda za opskrbljivače	lip-19	MZOE

Nacionalni cilj	Mjera	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
		Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
				sustavu obveznih ušteta, a ostalo alternativnim mjerama politika		dopunama Zakona o tržištu toplinske energije	3.2.1.4. Donošenje izmjena i dopuna Zakona o tržištu toplinske energije	lip-19	MZOE
3.3. Povećati energetske učinkovitost za 20 %.	3.3.1. Poticanje energetske učinkovitosti stambenih i javnih zgrada	Broj korisnika sustava	Sustav koriste samo ovlaštene energetske certifikatori (1.700 korisnika)	Do kraja 2020. sustav će koristiti i građani (220.000 korisnika) – putem e-Građana moći će dosegati energetske certifikate nekretnina		1) Direktiva o energetskim svojstvima zgrada (EPBD) 2) Zakon o gradnji 3) Zakon o energetske učinkovitosti	3.3.1.1. Unaprjeđenje Nacionalnog Informacijskog sustava energetskih certifikata (IEC)	pro-20	MGIPU
4. OBRAZOVANJE									
4.1. Poboljšati razinu obrazovanja, posebno kroz smanjenje stope ranog napuštanja školovanja i povećanje udjela stanovništva u dobi između 30 i 34 godine koji su završili tercijarno obrazovanje na najmanje 35 %.	4.1.1. Provedba programa stipendiranja studenata slabijeg socio-ekonomskog statusa	Povećanje udjela stanovništva u dobi između 30 i 34 godine koji su završili tercijarno obrazovanje	2017.: 28,7 % (EUROSTAT)	35 %	Rashodi: 108 mil. kn (DP i EU)	Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na državnu stipendiju na temelju socio-ekonomskog statusa	4.1.1.1. Dodjela stipendija studentima slabijeg socio-ekonomskog statusa	pro-19	MZO
					Rashodi.: 36,72 mil. kn (EU)	Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava redovitih studenata na državnu stipendiju u STEM područjima znanosti	4.1.1.2. Dodjela stipendija za studiranje u STEM područjima znanosti	pro-19	MZO
					Rashodi.: 172,11 mil. kn (DP i EU)	1) Sporazum o partnerstvu RH i EK za korištenje ESIF-a 2) OPKK 3) Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije	4.1.1.3. Osiguranje kapaciteta studentskog smještaja	pro-19	MZO

Nacionalni cilj	Mjera	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
		Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
5. SMANJENJE SIROMAŠTVA I SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI									
5.1. Promovirati socijalnu uključenost, posebno kroz smanjenje siromaštva, s ciljem smanjenja broja ljudi u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti za 150.000.	5.1.1. Osiguravanje humanitarne pomoći u naravi te drugih programa podrške najpotrebitijima	Broj osoba koje su primile pomoć u naravi financiranu kroz FEAD projekte	80.000	120.000	Rashodi.: 38,6 mil. kn (DP i EU)	1) Odluka Vlade o potvrđivanju OP za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć 2014. – 2020. 2) Odluka o tijelima u Sustavu upravljanja, provedbe i kontrole korištenja FEAD-a 2014. – 2020.	5.1.1.1. Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva	pro-19	MDOMSP
							5.1.1.2. Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći	pro-19	MDOMSP
	5.1.2. Razvoj kvalitete udomiteljstva i usluge smještaja u udomiteljskim obiteljima	Broj udomiteljskih obitelji	2.910 udomitelja: 1.432 udomiteljskih obitelji za djecu i mladež i 1.478 udomiteljskih obitelji za odrasle i starije osobe	10 % više udomiteljskih obitelji	Rashodi: 228,5 mil. kn (DP)	1) Zakon o udomiteljstvu 2) Sporazum o suradnji UNICEF-a i MDOMSP, uz suradnju s Hrvatskom udrugom socijalnih radnika	5.1.2.1. Donošenje podzakonskih akata iz Zakona o udomiteljstvu	lip-19	MDOMSP
							5.1.2.2. Provedba nenormativnih mjera za poboljšanje provedbe Zakona o udomiteljstvu	pro-19	MDOMSP
							5.1.2.3. Provedba projekta podrške udomiteljskim obiteljima i promidžba udomiteljstva za djecu	pro-19	MDOMSP
	5.1.3. Deinstytucionalizacija i transformacija ustanova socijalne skrbi	Broj transformiranih ustanova socijalne skrbi	1) 12 usvojenih Individualnih planova domova socijalne skrbi 2) 25 ugovorenih projektnih prijedloga ustanova socijalne skrbi	1) 25 usvojenih Individualnih planova domova socijalne skrbi 2) 52 ugovorena projektna prijedloga ustanova socijalne skrbi	Rashodi: 50,07 mil. kn (DP i EU)	Plan deinstytucionalizacije, transformacije te prevencije institucionalizacije 2018. – 2020.	5.1.3.1. Izrada Individualnih planova domova socijalne skrbi	pro-19	MDOMSP
							5.1.3.2. Izrada projektnih prijedloga za podršku procesu deinstytucionalizacije i transformacije	pro-19	MDOMSP
							5.1.3.3. Osiguranje infrastrukture i kadrova za provedbu transformacije i deinstytucionalizacije	pro-19	MDOMSP

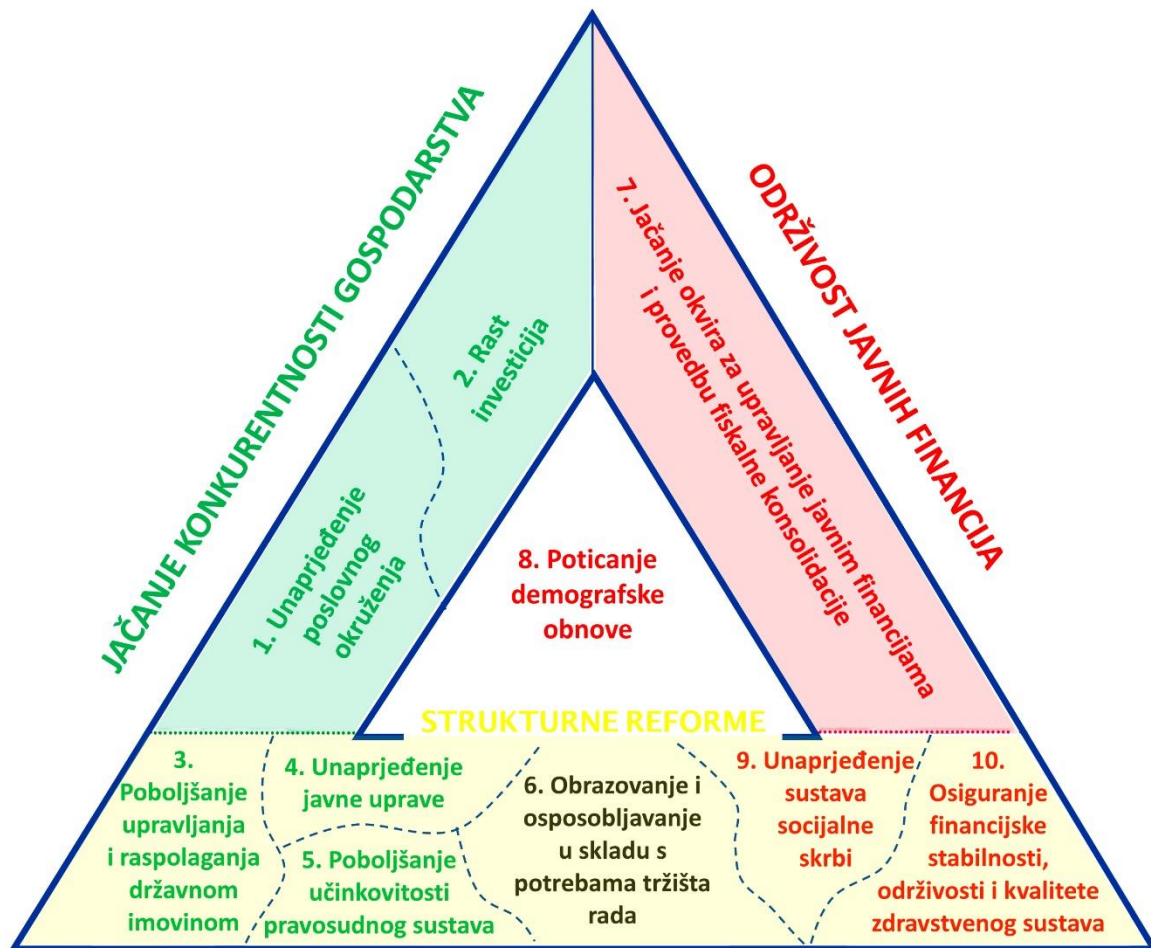
Nacionalni cilj	Mjera	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
		Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
	5.1.4. Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga	1) Broj sklopljenih ugovora s pružateljima socijalnih usluga 2) Broj sklopljenih ugovora s udrugama	1) 28 2) 133	1) 128 2) 160	Rashodi.: 67,60 mil. kn (DP i EU)	1) OPULJP 2) Zakon o uspostavi institucionalnog okvira za provedbu ESIF-a 3) Uredba o tijelima u Sustavima upravljanja i kontrole korištenja ESIF-a	5.1.4.1. Razvoj socijalnih usluga u zajednici od strane pružatelja socijalnih usluga	pro-19	MDOMSP
					Rashodi: 33,56 mil. kn (iz dijela prihoda od igara na sreću)	1) Strateški plan MDMSP 2019. – 2021. 2) Zakon o potvrđivanju Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i Fakultativnog protokola uz Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom 3) Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom 4) Nacionalna strategija za prava djece 2014. – 2020. 5) Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u RH 2014. – 2020.	5.1.4.2. Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje pružaju udruge	pro-19	MDOMSP
	5.1.5. Sufinanciranje troškova obrazovanja učenika i studenata slabijeg socijalno-ekonomskog statusa i učenika s teškoćama u razvoju	1) Broj i ukupan iznos isplaćenih naknada za sufinanciranje nabave udžbenika učenicima srednjih škola 2) Broj učenika za koje se financiraju	1) 2.000 učenika srednjih škola u ukupnom iznosu od 1,43 mil. kn u šk. god. 2018./19. 2) 2.882 učenika (prijevoz) i 3.286	1) 2.000 učenika u šk. god. 2019./20. - iznos će ovisiti o iznosima naknada 2) 2.900 učenika (prijevoz) i 3.300 učenika (prehrana i	Rashodi: 15,72 mil. kn (DP)	Zakon o socijalnoj skrbi	5.1.5.1. Donošenje odluka za sufinanciranje troškova obrazovanja učenika slabijeg socijalno-ekonomskog statusa i učenika s teškoćama u razvoju	sij-20	MZO

Nacionalni cilj	Mjera	Pokazatelji rezultata provedbe			Fiskalni učinak na državni proračun u razdoblju provedbe	Pravni/upravni instrumenti provedbe	Aktivnosti	Rok provedbe	Nositelj provedbe
		Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
		povećani troškovi prijevoza i posebnih nastavnih sredstava i pomagala 3) Broj učenika za koje se financiraju povećani troškovi prijevoza i posebnih nastavnih sredstava i pomagala	učenika (prehrana i didaktika) 3) 292 učenika (prijevoz) i 652 učenika (prehrana i didaktika)	didaktika) 3) 300 učenika (prijevoz) i 670 učenika (prehrana i didaktika)	Rashodi: 25 mil. kn (DP)	Odluka o financiranju povećanih troškova prijevoza i posebnih nastavnih sredstava i pomagala za učenike s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim programima	5.1.5.2. Financiranje povećanih troškova prijevoza i posebnih nastavnih sredstava i pomagala za učenike s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim programima	pro-19	MZO
					Rashodi: 2,5 mil. kn (DP)	Odluka o financiranju povećanih troškova prijevoza i posebnih nastavnih sredstava i pomagala za učenike s teškoćama u razvoju u srednjoškolskim programima	5.1.5.3. Financiranje povećanih troškova prijevoza i posebnih nastavnih sredstava i pomagala za učenike s teškoćama u razvoju u srednjoškolskim programima	pro-19	MZO
	5.1.6. Uvođenje nacionalne mirovine	Kriteriji za obuhvat potencijalnih korisnika nacionalne mirovine, imovinski i/ili dohodovni cenzus, parametri za izračun visine nacionalne mirovine te osigurana financijska sredstva		Utvrđeni kriteriji, parametri i financijska sredstva kao podloga za izradu budućeg zakonodavnog okvira		Strategija socijalne skrbi za starije osobe u RH 2017. – 2020.	5.1.6.1. Utvrđivanje kriterija, parametara i financijskih sredstava za uvođenje nacionalne mirovine	pro-19	MRMS, MF, MDOMSP, HZMO, DZS

REFORMSKI PRIORITETI

POVEZIVANJE
OBRAZOVANJA
S TRŽIŠTEM RADA